

Lovci predlagajo čezmejno upravljanje z divjadjo

Jezero črnega katrana v jami v Mančah pri Trebčah

Tudi Klop je z dijaki slovenskih šol in univerzitetnimi študenti protestiral zaradi napovedane šolske reforme

Primorski dnevnik

PETEK, 24. OKTOBRA 2008

št. 253 (19.343) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Nov glavar, stara politika

IVAN LUKAN

Dežela Koroška je včeraj dobila novega deželnega glavarja: Gerharda Dörflerja, dosedanjega prvega namestnika in strankinega kolega v prometni nesreči umrlega desničarskega populista Jörga Haiderja. Dörflerjeva izvolitev ni bila nikakršno presenečenje: Ljudska stranka je - očitno iz bojazni, da bi ji odpor škodoval na deželnih volitvah čez pol leta - glasovala v smislu žalujočega koroškega ljudstva, glas edinega svobodnjaka pa je bil morda že namig na skorajšnjo združitev tretjega (desničarskega) tabora na Koroškem, morda celo v Avstriji. Edini, ki je dejansko presenetil, je bil »prosti strelec« iz vrst BZÖ. Napovedani začetek razkola v Haiderjevi stranki?!

Z Dörflerjem je na vrh dežele prišel vsekakor »Haiderjev človek«, politik, ki je zadnjih sedem let nekritično sledil svojemu gospodarju in njegovi politiki - še posebej glede manjšine in tudi v politiki do Slovenije. Skupaj s Haiderjem je osebno odstranjeval avtocestne kažipote z napisom Ljubljana in jih nadomestil s Slowenien, izkazal pa se je tudi kot aktiven Haiderjev pomagač pri predstavljanju krajevnih tabel in takrat, ko je Haider pod velikim nemškim napisom Bleiburg v posmeh pravni državi pripel slovensko mini-tablico Pliberk. Edino, kar se mu v zvezi z manjšino lahko šteje v dobro, je, da je sodeloval pri deželnem skladu za financiranje dvo- in večjezičnih otroških vrtcev.

Njegove včerajšnje izjave o manjšinskem vprašanju so žal vnovič potrdile, da je Koroška na prestolu deželnega glavarja sicer dobila novega moža, politika pa bo ostala stara - Haiderjeva.

ŠOLSTVO - Ponovno opozorilo senatorke Tamare Blažine

Vlada naj upošteva posebnost slovenske šole

Dijaškim protestom po vsej Italiji ni videti konca

Po vsej Italiji in tudi na tržaških slovenskih šolah dijaki protestirajo proti šolskim ukrepom Berlusconijske vlade

KROMA

TRST - Drevi v Kulturnem domu

Kabaret za začetek sezone Slovenskega stalnega gledališča

TRST - Slovensko stalno gledališče začneja sezono z legendarno broadwaysko glasbeno-gledališko pripovedjo Kabaret, ki je po številnih izvedbah širom sveta dobila svoje mesto tudi na slovenskem odru Mestnega gledališča v Ljubljani. Muzikal avtorjev Masteroffa, Kanderja in Ebba sta v slovenski jezik prenesla Milan Dekleva kot avtor besedil in Alja Predan kot prevajalka dialogov. Delo je režiral Stanislav Moša, v vlogi Kofranskeja nastopa Uroš Smoje, ki si je prislužil številna priznanja. Predstava v tržaškem Kulturnem domu bo na sporedu do nedelje.

Na 12. strani

SUPERENALOTTO V Catanii zadeli šestico in zmagali 100 milijonov €!

CATANIA - Sreča se je po šestih mesecih nestrpnega pričakovanja le nasmehnila italijanskim igralcem Superenalotta. Včerajšnja srečna kombinacija je bila 7, 20, 21, 74, 75, 81, Jolly 33, Superstar 10. Srečnež je šestico zadel v Catanii in si zagotovil najbogatejšo zmago v italijanski zgodovini: preko 100 milijonov evrov ali 200 milijard nekdanjih lir! Kombinacija 5+ so zadel v Milanu, kjer se bodo »zadovoljili« s skoraj štirimi milijoni evrov. Začenja se torej lov na nove milijonarje, italijanski psihologi pa že opozarjajo: tako visoka zmaga je lahko travmatična.

moda **malalan**
obutev usnjena galanterija

NeroGiardini
JANET & JANET
janet | sport
LOGAN
FRAU

Pričakuje vas nova kolekcija

Narodna Ul., 28 Opčine
Tel. 040.212136

ŽARIŠČE

Šola: strošek ali investicija?

PETER ČERNIC

Živimo v času, ko svetovna finančna kriza realno spreminja svet. Pred očmi vseh je dejstvo, da tudi najbolj liberalne vlade, ki so do včeraj prisegale na ne vtikanje v ekonomijo, so danes z javnim denarjem masovno vstopile na tržišča in tako zajezile kolaps sistema.

Razvidno je torej, da živimo v času, ko tudi slepim postaja vse bolj jasno, da so potrebna nova pravila, ki naj bi z jamčila pravičnejše delovanje svetovnih tržišč in bi prisilila svet finance, ki je danes zelo aktualno vprašanje, v katere »realne dobrine«, velja danes denar vlagati in katera izmed teh »realnih dobrin« je danes najbolj vredna zaupanja.

Sam kot profesor in mislim, da tudi vsi moji kolegi, bi gotovo na to zagotnetno vprašanje brez pomisleka odgovorili, da je to človek, ki je nedvomno dobrina nad vsemi dobrinami, saj je edini, ki je sposoben s svojim delom in s svojo ustvarjalnostjo resnično obogatiti družbo. Zato, še preden nadaljujem s svojim razmišljanjem, povem, da je vprašanje, ki se skriva v naslovu zame zgolj retorično. Trdno sem namreč prepričan, da je vlaganje v izobraževanje in oplemenitenje človeka nedvomno največja investicija, ki jo katera koli družba in država lahko naredi. Pri tem me tolaži dejstvo, da je podobno kot jaz razmišljala zdrava kmečka pamet mojih dedov, ki so žrtvovali tudi kruh na mizi, zato da bi lahko otroci dobili ustrezno izobrazbo, in da so vsi veliki duhovi moderne misli, med katere Slovenci lahko ponosno štejemo tudi Trubarja, od srede 16. stoletja začeli sistematično zahtevati širje-

nje šolstva in izobrazbe v Evropi.

To danes ne preveč »moderno« stališče trdno zagovarjajo tudi ugledni sodobni ekonomisti, nenazadnje sam predsednik Bance d'Italia Mario Draghi, ki je v svojem letnem poročilu večkrat spomnil na potrebo po vse večji pozornosti družbe do šolstva in šolskega vprašanja. Dogodki okrog krčenja v italijanskem šolstvu pa jasno kažejo, da družba in državna očitno razmišljata drugače. Šolstvo ostaja v očeh politikov, in to ne glede na barvo, očitno le še problem, s katerim se nihče noče resno ukvarjati.

Zato zadnje dni, s kančkom grenkobe v ustih, opazujem proteste, ki so sledili ukrepom ministrice Gelminijeve in res ne morem razumeti, kako je možno, da do danes ni še nihče dvignil glasu in da se protest širi le pred odobritvijo dekreta. Štiri mesece so namreč vsi mediji pisali o potrebi po krčenju šol in javnih stroškov za šolanje in o vrnitvi enega samega učitelja v osnovne šole. Vse so opravičevali s potrebo po večji produktivnosti šole in z objektivnimi težavami javno-finančne narave. Trdili so, da si Italija ne more dovoliti tako dragega šolskega sistema in tako nizkega razmerja med številom profesorjev in številom dijakov, zagotavljali so še, da bo ocena v vedenju magično rešila probleme discipline v šolskih klopetih in povrnila šoli tisto resnost, ki jo je v zadnjih letih izgubila. Štiri mesece smo bili priča enournemu medijskemu prepričevanju skoraj sovjetskega tipa.

Temu ni nihče osporaval, nihče ni v tem času dejansko opozoril na tragično stanje italijanske javne šole, ki že nekaj let sprašuje družine za letni prispevek, ki niha od 50€ do 100€, zato da posamezne ustanove lahko zadostijo osnovnim po-

trebam delovanja (fotokopije, didaktični material, celo higienski papir) in da velik del šolskega proračuna, ki niso striktno plače, gre za plačevanje odvoza smeti. Redki so poročali o čudežih, ki jih vsako leto opravlja šolsko osebje, da si zagotovi tisto minimalno finančno dotacijo, s katero uresničuje vzgojno izobraževalno ponudbo, popolnoma zamočani so bili izredni uspehi šol severovzhodne Italije, ki po podatkih mednarodnega preverjanja Pisa -OECD (Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj je študijo opravila v 40 najbolj industrializiranih državah na svetu) sodijo med najbolj kvalitetne na svetu. Nenazadnje skoraj nihče ni poročal, da italijanska država investira v izobraževanje le 4,7% svojega BDP (podatek iz poročila OECD veljaven za leto 2005), in od tega 3,3 % BDP za primarno in sekundarno šolanje, za terciarno šolanje pa le 0,9 % BDP.

Dovolj je, da te podatke primerjamo s srednjo vrednostjo investicij držav članic OECD, ki znaša 5,8% BDP ali pa z investicijami, ki jih opravlja Slovenija, ki v svoje šolstvo vlaga kar 6,2 % svojega BDP (4,3% v primarno šolanje) in razumemo, kako italijanski politični sistem, ne glede na barvo, že dobro desetletje obravnava šolo ne kot morebitno investicijo za bodočnost, ampak izključno kot postavko v proračunu, ki bo trenutno po oceni sindikatov okleščena za 8 milijard evrov.

Upravičeno in zaskrbljeno se zato sprašujem, kako bo lahko napovedana reforma kvalitetna, kateri (do danes državni) stroški bodo bremenili izključno družine in koliko bodo te morale same iz svojega žepa vlagati v največjo realno dobrotno, ki so otroci.

KULINARIČNI KOTIČEK

Pašta s sardelami

Po nekaj mesecih sem bil spet na Siciliji, eni najlepših italijanskih dežel, kjer se prepletajo ostanki skoraj vseh sredozemskih kultur. Tam so gospodarili Grki, Feničani, Normani, Arabci in kdo ve kdo še in vsi so pustili svojo sled, tako v arhitekturi, kot v umetnosti in ne nazadnje tudi v kuhinji. Na Siciliji najdemo najbrž najlepše gotske stavbe v Evropi, ki pa so na žalost v obupnem stanju. Če gledamo danes, kakšna so zgodovinska poslopja v Siracusi, Notu, Catanii, ne moremo verjeti, da so se pred nekaj stoletji lahko kosali z zgodovinskimi palačami v Rimu ali v Parizu.

Bili smo gostje v obnovljeni vili nekega sicilskega barona v kraju Leonforte, nekaj kilometrov od Enne, v osrčju Sicilije. Vilo so obnovili delno s prispevkom Evropske unije in delno z drugimi sredstvi, katerimi, ni dano vedeti. Kakorkoli že, originalno vilo so dopolnili še z drugimi poslopji v tipičnem sicilskem podeželskem slogu in jo spremenili v luksuzni hotel.

Novinarjem iz vse Italije pa so ponudili tipično sicilijansko večerjo, a ne tisto prefinjeno, gospodsko, ki so jo za nekdane sicilske barone uvozili priznani francoski kuharji, temveč z bolj ali manj pristnimi jedmi sicilske ljudske tradicije, med katerimi so izstopale preproste testenine s sardelami.

Jed prihaja iz Palerma, kjer je baje nastala, se je pa kasneje udomačila po vsej Siciliji, seveda v najrazličnejših variantah.

V Palermu prisegajo, da predvideva originalni recept naslednje: šopek kopra ali lističev koromača, ena čebula, 4 slane sardune, 400 g

svežih sardel, 25 g rozin, 25 g pinjola, sol, poper, olivno olje.

Koper skuhamo v slani vodi, pustimo, da vreje 15 minut, nakar jih odcedimo, vodo pa shranimo. Zelenjavo dobro stisnemo in sesekljamo. Na olju prepražimo drobno sesekljano čebulo, dodamo slane sardune (očiščene in oprane), ki jih pretlačimo z vilicami, in očiščene sveže ribe, ki jih posolimo in popoprano. Sedaj so na vrsti vse ostale sestavine. Vse skupaj na blagem ognju in ob stalnem mešanju pražimo približno 10 minut. Nato dodamo koper in zavitek žafrana in kuhamo še 10 minut.

Posebej ocvremo 8 sardel, ki smo jih očistili in odprli, ne da bi jih pomokali. Posebej prepražimo še 6 žlic kruhovih drobtin. V vodi, kjer smo kuhali koper, skuhamo 600 gramov testenin (praviloma kratkih, kot so cannolicchi ali bucatelli ali sedanini), jih odcedimo, ko so skuhanе »al dente« in jih zmešamo s pripravljeno omako. Nato jih lepo zložimo v z oljem namazano ognjevarno posodo, potresemo s prepraženimi drobtinami in pokrijemo z osmimi ocvrtimi sardelami. Vse skupaj porinemo za 10 minut v zelo gorko pečico.

Druge variante ne predvidevajo uporabe drobtin ali pečenja v pečici, Sicilijanci pa trdijo, da je smrtni greh onesnažiti omako s paradižniki v katerikoli obliki.

Dober tek!

Ivan Fischer

PISMA UREDNIŠTVU

Harmonika poimenovana Lanzinger Novato ni nobena inovacija

V članku o prireditvi ob dvajsetletnici nastopanja uglednega harmonikarja Denisa Novata v Primorskem dnevniku 23. septembra 2008 je avtorica Rossana Paliaga zapisala nekatere navedbe Petra Lanzingerja, s katerimi se kot trgovec s harmonikami vriva med izdelovalce harmonik in celo med inovatorje.

Harmonika Lanzinger Novato je tip diatonične harmonike z vgrajeno tonsko kabino.

Prvo diatonično harmoniko z vgrajeno tonsko kabino so izdelali pri Hohnerju, imenovana MARINO CLUB S, petkrat glašena z registri. Bila je namenjena izvajanju klasične glasbe.

Ta tip harmonike ni bil primeren za izvajanje slovenske in alpske narodno zabavne glasbe, zato sem že leta 1985 jaz prvi vgradil tonsko kabino v slovenski tip harmonike. To harmoniko so preizkušali Franc Mihelič, Lojze Slak, Tine Lesjak, Brane Klavžar in med drugimi tudi Denis Novato.

Nekateri od njih so z njo posneli nekaj svojih plošč in kaset. Denisu Novatu sem jo posodil za približno dve leti, saj se je le on zaljublil v ton te harmonike. Z njo je nastopal na koncertih in drugih javnih prireditvah. Harmonika ima napis »DENIS NOVATO« in jo hranim skupaj s še eno tako v svojem muzeju v Mengšu.

Pa še o prvem srečanju Lanzinger-Novato: Starši so s trinajstletnim Denisom prišli kupit harmoniko k meni v Mengeš. Napotil sem jih k svojemu takratnem prodajalcu v Italijo, da pri njem kupijo Zupan harmoniko, kot so želeli. To se je dogajalo v času, ko sem bil zaradi ko-

munističnega režima prisiljen proizvodnjo svojih harmonik začasno preseliti v Italijo.

Valentin Zupan, Mengeš

Žaljivi napisi po mestu in dvojezične table

Tržaški župan je po pravici povedano zelo pozoren za podobo svojega mesta. Znatno več sredstev investira za mestno opremo in ureitev kot pa za pomoč svojim socialno ogroženim občanov; nespodobni napisi na zidovih ali hišnih pročeljih so razmeroma kmalu očiščeni; zasleduje pa tudi inkontinentneže, ki mokrijo mestne ulice.

Sumljivo pa ostajajo neizbrisani, kot pričevanje duha in kulture enega dela mesta, vedno bolj zaznavni naci-fašistični napisi po mestu in okolici, ki so zelo grobi in žaljivi proti Slovincem, obenem pa pogrešamo postavitev dvojezičnih tabel tudi tam, kjer so bile skoraj zmeraj prisotne. Zagotovo to ni presežek različnosti in instrumentalnih nasprotij, ki so tragično zaznamovala temna povelja našega mesta!

S kakšno pravico lahko govori o sožitju, ko pri samem rojstvu niso zmožni zatreti to rasistično nasilje, ki se širi po državi.

Giorgio Uboni

Prazna jama

Časnikar S.T. se je 15. oktobra 2008 neusmiljeno spravil nad Giorgio Rustio, ne da bi se zavedal, da gre za očitno žrtev nacionalistične kamore in njene protislovenske propagande, katero v zadnjih časih podpira vrsta uglednih intelektualcev, z blodnjami o »retorica etnicistica«, »derivate apertamente nazionalistica«, »tentazione irredentistica«.

Rustii je treba priznati, da ga sledki lastnih raziskav privedejo tudi do odločnega nastopa proti propagandi nacionalistične kamore. Očitno je poglobljeno raziskal vprašanje Prazne jame v Bršljanovci, za katero je nacionalistična kamora uveljavila definicijo »testimonianza di tragiche vicende alla fine del secondo conflitto mondiale, divenuta fossa comune per un numero rilevante di vittime, civili e militari, in maggioranza italiani, uccisi ed ivi fatti precipitare«. Giorgio Rustia je izsledke svoje raziskave strnil v intervjuju za TriesteOggi 22. julija 2000 takole: »Quindi la foiba di Monrupino è un eccesso della nostra storiografia che ha voluto creare una foiba«. Kljub tej neoporečni ugotovitvi naši upravitelji še vedno nosijo v imenu vseh nas in na stroške celotne skupnosti cvetje »padlim Istranom, Rečanom in Dalmatincem«, ki jih nikoli ni bilo v Prazni jami v Bršljanovci.

Zdi se, da je utemeljena domneva, da je bila »foiba di Monrupino« proglašena za posebno pomemben spomenik, ki je podvržen zaščiti v smislu 2. in 3. člena zakona št. 1089 z dne 1. junija 1939, z izmišljeno utemeljitvijo, kot protiutež strelišču na Pikelcu, ki bi moralo biti povsem utemeljeno proglašeno za posebno pomemben spomenik, zaščiten na osnovi navedenega zakona. Za osebe, ki dobro razumejo italijanski jezik, mora biti opensko strelišče zaščiten kot posebno pomemben spomenik tudi na osnovi 20. člena zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001.

Samo Pahor

Združevanje slovenske mladine

V Krožku Stranke komunistične prenovne Občine Dolina smo

pred dobrimi dvema tedni, ob prebiranju KLOP-a, prišli do ugotovitve, da se na politični sceni pojavlja novo gibanje Mladi za mlade. Iz članka je bilo razvidno, da bo ta nov politični subjekt združeval vse mlade zamejce v enotno mladinsko politično gibanje. Po poročanju avtorja je »to izbiro podprla tudi Stranka Slovenske skupnosti«.

Šele v nedeljo 12. t.m. je Primorski dnevnik poročal, da bo poudarjena Mladi za mlade potekala v okviru ustanovne seje in sekcijskega kongresa mladinske komponente SSK.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da se skupina ne predstavlja kot nadstrankarska politična organizacija, kot je bilo najprej razvidno, saj ne deluje v interesu vseh mladih Slovencev. Skupino sestavljajo namreč le mladi iz vrst SSK. Politična opredelitev je torej očitna!

Sprašujemo se, zakaj ta skupina sploh ni prišla v stik s slovensko mladino, ki deluje v drugih levo-sredinskih političnih strankah in kateri je prav tako pri srcu manjšinska stvarnost??

Mar se Stranka slovenske skupnosti ima za edinega predstavnika vseh zamejskih Slovencev?

Po vsem tem lahko menimo, da je združevanje vse slovenske mladine možno le z ustanovitvijo politične skupine, ki resnično deluje kot domoljubna, protifašistična organizacija civilne družbe za narodno pripadnost, teritorij in jezik in se zavzema za vrednote narodnoosvobodilnega boja.

SKP - Krožek Občine Dolina

FERI LAINŠČEK Nedotakljivi za evropsko nagrado

FERI LAINŠČEK

LJUBLJANA - Roman Feri-ja Lainščka Nedotakljivi je eden izmed desetih finalistov za evropsko književno nagrado (Europe Book Prize), za katero se lahko vsako leto potegujejo knjige avtorjev iz držav Evropske unije. Komisija je deset finalistov izbrala med 88 deli iz 27 evropskih držav, ki so bila obravnavana v ožjem izboru. Nagradjenec bo znan decembra.

Lainšček se v romanu ponovno vrača k svoji priljubljeni temi, ki jo je v tem primeru razpel na zgodbo o štirih generacijah balkanskih Romov. Lainščkovi Nedotakljivi so izšli pri Založbi Mladinska knjiga v mednarodni zbirki Miti. Roman je bil nominiran za nagrado kresnik, dobro pa je bil sprejet tudi pri bralcih, saj ga je založba medtem že ponatisnila. Nedotakljivi bodo v kratkem izšli tudi v Italiji pri založbi Barbes Editore.

Po motivih iz romana Nedotakljivi že nastaja scenarij za celovečerni igrani film z delovnim naslovom Shanghai. Avtorja scenarija sta pisec knjige in režiser Marko Naberšnik, producent pa bo Arsmedia, je sporočil Tin Lundar iz Agencije Giedon. (STA)

KORORŠKA - Deželni zbor včeraj izvolil Haiderjevaga namestnika

Dörfler novi deželni glavar kljub prostemu strelcu v vrstah BZÖ

S pomočjo ÖVP je prejel le 19 glasov - 17 glasov za Rohra SPÖ - V manjšinski politiki po Haiderjevi poti

CELOVEC - Dva tedna po smrti Jörga Haiderja je koroški deželni zbor včeraj v Celovcu za novega deželnega glavarja izvolil Haiderjevega dose-danjega prvega namestnika Gerharda Dörflerja, člana Zavezništva za prihodnost Avstrije (BZÖ). 53-letni politik, ki je leta 2001 vstopil v kolegij koroške deželne vlade, je na tajnih volitvah prejel 19 od skupno 36 poslanskih glasov. S tem je bil izvoljen z navadno večino že v prvem krogu, ni pa prejel napovedanih 20 glasov, ker se je v vrstah BZÖ-ja znašel »prosti strellec«, ki je glasoval za socialdemokratskega kandidata. Tako je Reinhart Rohr prejel 17 namesto 16 napovedanih glasov.

Dörfler je osmi deželni glavar na Koroškem po letu 1945, njegova vladavina pa bo zaradi regularnih deželnih volitev najkasneje marca 2009 zelo kratka. Novi deželni glavar je takoj po svoji izvolitvi dejal, da bo nadaljeval Haiderjevo pot, srednjeročni cilj pa je, da na deželnih volitvah s svojim zavezništvom uspešno brani položaj najmočnejše stranke na Koroškem in s tem položaj deželnega glavarja. Kot je znano, je Haiderjeva, sedaj Dörflerjeva, stranka na zadnjih deželnih volitvah prejela 42 odstotkov glasov in s 15 sedeži tudi relativno večino v koroškem deželnem zboru. V deželni vladi pa je BZÖ zastopan s tremi člani, socialdemokrati s tremi, ljudska stranka pa z enim.

Izvolitev Dörflerja za deželnega glavarja je bila torej zelo tesna in tudi presenetljiva, ker je bilo po izjavah predstavnikov vseh političnih strank tik pred volilnem postopku sklepati, da bo Döfler prejel 20 in ne samo 19 glasov - 15 iz vrst BZÖ-ja, štiri iz ljudske stranke (ÖVP) in enega od edinega svobodnjaškega poslanca Franza Schwagerja. Ker je slednji glasovnico izpolnil celo pred kamerami, vsi štirje poslanci ljudske stranke pa so svoje glasovnice dodatno označili, je bilo jasno, da je moral en poslanec iz BZÖ-ja glasovati proti Dörflerju.

Ljudska stranka je svoje glasove za Dörflerja utemeljila s tem, da ji je novi deželni glavar zagotovil uresničevanje vseh projektov, ki so bili sklenjeni s podporo ÖVP še s Haiderjem. »Glas za Dörflerja je vnaprejšnji izraz zaupanja, ki ga bo moral politik BZÖ-ja šele upravičiti,« je za ljudsko stranko poudaril njen govornik Josef Tauschitz. Poslanec svobodnjakov pa je svojo podporo Dörflerju utemeljil s tem, da je od njega pričakovati, da bo nadaljeval s Haiderjevo politiko.

Socialdemokrati, ki so enotno podprli kandidaturo svojega prvaka Reinharda Rohra, so poudarili, da BZÖ nima pravice, da bi avtomatično podedoval položaj deželnega glavarja. Deželni glavar naj postane tisti, ki ima večinsko podporo poslancev deželnega zbora na tajnih volitvah. Vrh tega Dörfler »ni takega formata, da bi vodili deželo«. Rohr je pri glasovanju prejel vseh 14 glasov svoje stranke, zanj pa sta glasovala tudi oba poslanca Zelenih in tudi en poslanec Haiderjevega oz. sedaj Dörflerjevega BZÖ, kar je Rohr komentiral, da se je pri BZÖ očitno že začel proces erozije!

Novo izvoljeni koroški deželni glavar Gerhard Dörfler je takoj po svoji izvolitvi v pogovoru z zastopniki medijev poudaril, da hoče nadaljevati po poti Jörga Haiderja na vseh področjih, konkretno tudi glede slovenske manjšine in njenih pravic. Ob tem je vnovič potrdil, da dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel ne bo in da je zanj to vraščanje rešeno. »To sta že izjavila nekdanji avstrijski kancler Bruno Kreisky ob sprejetju zakona o narodnih skupinah in nazadnje tudi deželni glavar Haider,« je menil Dörfler. Tudi drugih odprtih vprašanj v zvezi s slovensko manjšino Dörfler ne vidi,

splošno pa je dejal, da je za enake možnosti Korošcev in Korošic, »ne glede ali živijo na severu ali jugu dežele«.

Glede politike do sosedov je Dörfler še pristavil, da je za dobrososedske odnose tako s Slovenijo kot tudi s Furlanijo-Julijsko krajino in da si bo za to tudi prizadeval. Ob tem je omenil predvsem aktualne čezmejne projekte Koroške z obema sosednjima deželama.

Predstavniki slovenske manjšine so že takoj po smrti nesreči Jörga Haiderja in napovedi BZÖ, da ga bo nasledil Dörfler, menili, da se - vsaj v bližji prihodnosti - v manjšinski politiki uradne Koroške ne bo kaj bistvenega spremenilo. To je v izjavi za naš dnevnik ponovno potrdil predsednik ZSO Marijan Sturm: »BZÖ bo v naslednjih tednih in mesecih povsem zavezan Haiderju, posebej s pogledom na skorajšnje deželne volitve v prihodnjem letu.«

Ivan Lukan

Novi koroški deželni glavar Gerhard Dörfler se je v spremstvu žene Margot z zadovoljstvom nastavil fotografskim aparatom

KOPER - Zadoščal bi za proizvodnjo šestih jedrskih bomb

Ruski jedrski material iz Budimpešte preko Luke Koper peljali v Rusijo

KOPER - Jedrski material, ki zadošča za proizvodnjo šestih jedrskih bomb, je bil v tajni operaciji pod vodstvom ameriških strokovnjakov v mesecu dni prepeljan iz Budimpešte v Rusijo. Potoval je tudi skozi Slovenijo, in sicer s tovornim vlakom do Luke Koper, od koder so ga nato s tovorno ladjo prepeljali v Rusijo, je včeraj poročala ameriška tiskovna agencija AP.

Več kot 154 kilogramov visoko obogatene urana so pod strogimi varnostnimi ukrepi in v tajnosti, da bi preprečili morebitno krajo, konec septembra v raziskovalnem centru v Budimpešti v 13 posebnih kontejnerjih za radioaktivni material, težkih skoraj osem ton, v zgodnjih jutranjih urah tajno naložili na tovornjake. Nato so jih na železniški postaji preložili na posebni vlak, ki je v osemurni prekinjeni vožnji tovor prepeljal v Koper.

V Luki Koper so ga naložili na tovorno ladjo, ki je nato po mednarodnih vodah potrebovala tri tedne, da je prek Sredozemskega morja, Rokavskega preliva in Severnega morja prispela do ruskega pristanišča Murmansk. To je edino rusko pristanišče, kjer lahko tovarijo jedrski material.

Od tam so ga nato z vlakom prepeljali v Sibirijo v Majak, kamor je prispel v sredo, je po koncu operacije za AP povedal Kenneth Baker, predstavnik ameriške uprave za jedrsko varnost (NNSA), ki je vodil projekt.

To je bila največja pošiljka visoko obogatene urana v okviru rusko-ameriškega programa za miroljubno rabo jedrske energije, ki ga izvajajo od leta 1950. V okviru programa si državi prizadevata za vrnitev izrabljenega jedrskega goriva iz jedrskih elektrarn po svetu, ker so v mnogih nezadostni varnostni

ukrepi, ki povečujejo možnost, da bi jedrski material ukradli teroristi.

Tak primer je tudi omenjeni raziskovalni center v Budimpešti, ki je po besedah Bakerja zaščiten samo z "ograjo in čuvajem", čeprav so ob pomoči ZDA varnostne ukrepe v zadnjem času nekoliko izboljšali. Zato so uran prepeljali v Majak, kjer je zagotovljena veliko boljša varnost. Nenavaden ovinek pa so morali narediti, ker tovara niso mogli prepeljati prek Ukrajine, kar bi bila direktna pot do Rusije, je dodal Baker.

V okviru omenjenega rusko-ameriškega programa je NNSA od leta 2005 v ZDA vrnil 15 pošiljk visoko obogatene urana ameriškega izvora iz raziskovalnih reaktorjev iz več kot desetih držav. NNSA pa je sodelovala tudi pri vrnitvi treh pošiljk ruskega visoko obogatene urana v Rusijo iz Češke, Latvije in Bolgarije, še poroča AP. (STA)

ČEDAD - Pogovor s članico združenja Bed&Breakfast Rosino Vogrig pred konferenco v Trstu

»Cilj združenja je predvsem turistična promocija Nadiških dolin v tujini in Italiji«

ČEDAD - Združenje Bed&Breakfast in Italy - Ospitalita nelle case in Friuli Venezia Giulia prireja jutri na konferenci dvorani poslovnice MIB v palači Ferdinando v Trstu, kot smo že poročali, mednarodni simpozij o formuli nastanitvene ponudbe bed&breakfast. Združenje, ki ima svoj glavni sedež v Čedadu, zaobjema zdaj približno 130 hiš iz celotnega deželnega območja, v katerih lahko turisti dobijo sobo z zajtrkom. Večino takih hiš upravljajo ženske. Med njimi je tudi Rosina Vogrig, ki skupaj z drugimi prostovoljci skrbi za najrazličnejše dejavnosti združenja.

Združenje je nastalo predvsem zato, da bi pripomoglo k razvoju turizma v Čedadu in Nadiških dolinah. Kako vam to uspeva?

Čedad je pravzaprav že sam po sebi za turiste zelo privlačen. Zato skušamo v Italiji in tujini promovirati predvsem Nadiške doline. Udeležujemo se raznih simpozijev in sejmov, na katerih predstavljamo Nadiške doline in delimo informativni material o njih: bodisi brošure, zgibanke in podobno, ki smo jih pripravili sami, kot na

ROSINA VOGRIG

primer zemljevid vseh lokalnih bed&breakfastov, bodisi material o raznih pobudah, ki jih druge organizacije prireajo v Nadiških dolinah (na primer Vabilo na kosilo). Marca smo se tako udeležili B&B Expoja, kjer večina udeležencev sploh ni vedela, kje je Furlanija Julijska krajina. Konferenca pa občasno organiziramo tudi sami. Poleg tega imamo predvsem na lokalni ravni veliko partnerjev, s katerimi sodelujemo. V veliko pomoč so nam tudi razne turistične agencije, tako v Italiji kot v tujini. Še najbolj plodno je na primer naše sodelovanje z neko nemško turistično agencijo.

Kakšen tip turistov se odloča za potovanje v Nadiške doline in od kod prihajajo?

Turisti so vseh tipov: družine, pari, samski, mladi, starejši...Največ jih prihaja iz Nemčije in Avstrije, pa tudi iz Švice, Belgije in celo iz ZDA. Sodelujemo namreč s čedajsko turistično agencijo, ki prodaja veliko turističnih paketov v Severni Ameriki.

Se turisti na splošno odločajo bolj za sobo z zajtrkom ali za druge vrste nastanitvenih ponudb?

V Čedadu se marsikdo odloči za sobo z zajtrkom, v Nadiških dolinah pa večina izbere počitniške hiše. V manjših vaseh, kjer večkrat ni nobenega gostinskega obrata, turisti potrebujejo tudi kuhinjo, da si pripravijo kosilo ali večerjo. Bed&breakfast pa nudi samo sobo s kopalnico in zajtrk.

V katerem obdobju je največ turistov?

V Čedadu je čez celo leto polno turistov, še posebno ob vikendih. V Nadiških dolinah pa jih je največ poleti, prihajajo pa tudi spomladi in jeseni.

Kraljica Elizabeta II.

zaključila obisk v Sloveniji

LJUBLJANA - Britanska kraljica Elizabeta II. je včeraj okoli 11. ure zapustila Slovenijo. K letalu, ki jo je ponesel proti Slovaški, jo je z vsemi častmi pospremil gostitelj, slovenski predsednik Danilo Türk. Predsednik je nato o vsebini tridnevnega obiska spregovoril tudi na novinarski konferenci in izpostavil, da »smo s tem obiskom lahko vsi zadovoljni«.

Novi predsednik BZÖ

o svojem odnosu s Haiderjem

DUNAJ - Novi predsednik Zavezništva za prihodnost Avstrije (BZÖ) Stefan Petzner je v pogovoru za Krone TV in avstrijski radio spregovoril o svojem odnosu s preminulim predsednikom BZÖ in deželnim glavarjem avstrijske Koroške Jörgom Haiderjem. Na vprašanje, kako bo vodil stranko, pa je dejal, da bo po najboljših močeh nadaljeval s Haiderjevo dediščino. "Samo njega sem imel. In sedaj sem povsem sam," je v zelo čustvenem pogovoru vidno uzalostčen dejal 27-letni Petzner. "Pogosto mi je dejal: Ti si moj človek življenja. On in jaz sva vedela, kaj to pomeni in naj to ostane tudi med nama," pogovor povzema nemški časnik Bild. "Kar zadeva Jörga in mene, je bilo več. Bilo je obsežno - na več ravneh. Ni bil samo moj šef, ampak je bil tudi moj najboljši prijatelj. Skupaj sva zmagovala, skupaj izgubljala. To je zelo osebno, skupaj sva jokala. Ne pogosto, a vendarle," je še dejal Petzner. O odnosu Haiderja z njegovo soprogo Claudio, je Petzner dejal, da ga je "ljubila kot ženska in on jo je ljubil kot moški". "Jaz sem ga ljubil kot najboljšega prijatelja in človeka življenja na drugačen in lasten način. To je razumela," je dejal novi predsednik BZÖ, ki je še tudi razkril, da je večkrat prespal pri družini Haider, "ker me je bilo ponoči samega strah".

V koprskem pristanišču

skupina Natovih ladij

KOPER - V pristanišče Koper je včeraj priplula skupina ladij Natovih stalnih pomorskih sil. Gre za štiri ladje z nekaj manj kot 800 mornarji, ki bodo na obisku do ponedeljka. Skupino sestavljajo španska fregata ESPS Almirante Juan de Borbon, ki je poveljniška ladja, ameriška fregata USS Taylor, poljska fregata ORP General K. Pulaski ter nemška oskrbovalna ladja FGS Spessart. Fregata je tip vojaške ladje za opravljanje različnih nalog, in sicer pomorsko izvidovanje, protipodmorniško bojevanje, protizračno obrambo pomorske bojne skupine oziroma flote in protiladijsko bojevanje. Povprečna dolžina fregat je 140 metrov, na njih pa je običajno med 150 in 250 mornarjev.

So vsi lastniki bed&breakfastov v Nadiških dolinah člani vašega združenja?

Ne, saj včlanitev v združenje ni nujno, če hoče kdo odpreti svoj bed&breakfast. Naše združenje pa zaobjema petindvajset hiš v Nadiških dolinah, v katerih lahko turisti najamejo sobo z zajtrkom.

Katere ugodnosti nudite še vašim članom poleg promocije njihove dejavnosti?

Večkrat smo članom že nudili jezikovne tečaje ali tečaj informatike, zdaj pa prirejamo predvsem tečaje, na katerih se člani lahko naučijo vsega, kar je povezano z upravljanjem bed&breakfaste: od zakonskih določil in davčnih aspektov, pa do sprejemanja gostov.

Bi se lahko formula B&B v Nadiških dolinah v bodoče še bolj razvila?

Hiš, ki bi lahko nudile ta tip storitve, je ogromno. Privabiti pa je treba turiste in za to bi se morale potegovati predvsem javne uprave. Ne moremo pričakovati, da bodo k nam turisti prihajali samo zaradi lepe narave. (T.G.)

PRISTANIŠČA - V Trstu zasedalo vodstvo združenja Assoporti

Vlada mora nujno vlagati v razvoj pristanišč

Nevarnost recesije - Zahteva po vključitvi postavke 2 milijard v finančni zakon

TRST - V italijanska pristanišča ni bilo v zadnjih sedmih letih vložnega niti evra, ne državnega in niti zasebnega. Njihov položaj je torej že bil slab, finančna kriza pa jim je zdaj zadala hud udarec. Vsa predvidevanja kažejo na močan upad prometa, katerega razsežnost je v svetovnem merilu še neznanca. V svetu so medtem že zamrzili 60 odstotkov naročil za nove ladje. Italijanska vlada pa predvideva v finančnem zakonu krčenje financiranja za redno in izredno vzdrževanje pristanišč, zaradi česar se med drugim postavlja vprašanje varnosti. Nasprotno, Rim mora vlagati v pristaniški sistem, ker je to edini način za njegov razvoj. Drugače ne bo več edini sistem, katerega rast presega italijanski bruto domači proizvod.

To je poudaril predsednik združenja pristaniških oblasti Assoporti Francesco Merli ob robu sestanka vodstva organizacije, ki je včeraj dopoldne prvič zasedalo v Trstu na sedežu lokalne Pristaniške oblasti. Skupaj z njenim predsednikom Claudio Boniciolijem sta na krajšem srečanju z novinarji opozorila na nevarnost recesije, ki bi utegnila v prihodnjih letih hudo prizadeti italijanska pristanišča. Rim mora zato nujno ukrepati, je opozoril Merli. Glavni svet Assoporti je v tem smislu soglasno sprejel dokument z nekaterimi predlogi za italijansko vlado. Združenje v prvi vrsti zahteva, da vlada vključi v finančni zakon postavko dveh milijard evrov za financiranje razvoja pristanišč. Denar bi lahko vlada po mnenju Assoporti črpala iz kredita 15 milijard evrov, ki ga je Italiji zagotovila Evropska investicijska banka za vlaganja v infrastrukturo. V zameno naj bi pristanišča zvišala pristojbine, koncesnine in pristaniške pravice, ki gredo v državno blagajno, za 30 do 50 odstotkov. Dodatna zahteva je ustanovitev sklada v vrednosti od 300 do 500 milijonov evrov za obnovo pristaniških bazenov oz. odprtje novih (Merli je za to postavko izzivalno uporabil it. izraz »rotaamazione«, razgradnja).

Sicer se pristanišča soočajo še z drugimi težavami. Med najbolj perečimi je pomankljiva infrastruktura oz. povezave med pristanišči in zaledjem. Za Assoporti so nujne tudi nove pristojnosti za pristaniške oblasti - in to velja še zlasti za Trst - glede izdelave razvojnih smernic, nadzora dela v pristanišču in možnosti ukrepanja proti podjetjem, ki ne spoštujejo zakonodaje, tudi način financiranja pristaniških oblasti mora postati bolj jassen in prozoren. Vse to je sicer zapisano v zakonskem osnutku, je dodal Merli, o katerem se govori že dalj časa. Trenutno leži v senatu, kjer so v teku avdicije. (A.G.)

PLINOVOD - Sestanek v Ljubljani

Geoplin in Gazprom v pripravi na Južni tok

LJUBLJANA - Predstavniki slovenske plinske družbe Geoplin in ruskega plinskega giganta Gazprom so se včeraj v Ljubljani pogovarjali o sodelovanju pri izdelavi predhodne študije o možnosti poteka plinovoda Južni tok prek ozemlja Republike Slovenije. Kot so sporočili iz Geoplina, se bodo pogovori med družbama predvidoma nadaljevali konec leta.

Plinovod Južni tok (South Stream), prek katerega naj bi letno šlo 30 milijard kubičnih metrov plina, je skupen projekt ruskega plinskega giganta Gazprom in italijanske družbe Eni, sestavljala pa naj bi dva kraka. Poleg kraka iz Rusije, pod Črnim morjem do Bolgarije, Srbije, Madžarske in Avstrije oz. Slovenije v Italijo, naj bi v Italijo šel tudi krak, ki bi se iz Bolgarije razcepil v Grčijo in nato pod Jadranskim morjem v južno Italijo.

Postavitev plinovoda, po najnovejših podatkih bo začel obratovati leta 2015, naj bi bila vredna približno 13 milijard evrov, po nekaterih podatkih

Francesco Merli
(levo) in Claudio
Boniciolli

KROMA

PETI KORIDOR - Javna predstavitev v Trstu

Trasa nove proge ne bo šla čez Glinščico

TRST - Nova železniška proga med Trstom in Divačo na petem koridorju odseka med Italijo in Slovenijo ne bo tekla po dolini Glinščice, torej po naravnem parku posebnega okoljskega pomena, je zagotovil deželni odbornik za mobilnost in prometne infrastrukture Riccardo Riccardi ob robu sklepne konference projekta Cross 5. Na konferenci je bila predstavljena študija izvedljivosti čezmejnega odseka petega koridorja, ki je bil izdelan z evropskimi sredstvi po programu Interreg, poleg tega pa je tekla beseda o tehničnih značilnostih, stroških in časovnih rokih realizacije, kot tudi o prednostih, ki jih bo zagotovila nova železnica, ko bo končana.

Kot je pojasnil Riccardi, je trasa nove proge usklajena med Italijo in Slovenijo in poleg glavnega odseka Trst-Divača obsega tudi tri dodatne veje, in sicer do pristanišč v Trstu in v Kopru in med njima. Štu-

dijo izvedljivosti je že odobrila tudi medvladna komisija, deželni odbor FJK pa si zdaj močno prizadeva, da pride čim prej do izvršnega projekta in do njegove realizacije, ki je predvidena do leta 2015.

Deželni odbornik je priložnost izrabil tudi za opozorilo na velike koristi, ki jih bo prinesla nova železnica na petem koridorju, kajti zaradi hitre rasti prometa je nujna njegova preselitev s ceste na železnico in na morje. S čezmejnimi železniškim odsekom bo promet potekal bistveno hitreje, zmanjšalo se bo tveganje prometnih nesreč, količina tovora v tranzitu pa se bo podvojila. Riccardi je opozoril tudi na nujnost neposredne železniške povezave med pristaniščema v Trstu in Kopru, ki se morata po njegovih besedah povezati v mrežo in skupaj z drugimi severnojadranskimi pristanišči ustvariti sistem, ki jim bo omogočil konkurenčno rast.

VINJETE

Bruselj Ljubljani odrekel podaljšanje časa za odgovor

BRUSELJ - Evropska komisija je zavrnila prošnjo Slovenije za podaljšanje roka za odgovor na opomin zaradi vinjet za enega na dva meseca. Slovenija, ki je za podaljšanje zaprosila z utemeljitvijo, da je ravno v postopku oblikovanja nove vlade, mora tako odgovor vseeno posredovati do 2. novembra. Evropska komisija je Slovenijo 2. oktobra opozorila, da z veljavnim sistemom vinjet nepravilno obravnava tuje državljane, ki slovenske avtoceste uporabljajo le občasno. Presodila je namreč, da so ti zaradi nesorazmernih cestnin za tranzit ali kratkotrajno uporabo avtocest v slabšem položaju kot Slovenci.

Stem prvim pisnim opominom zaradi kršenja pravnega reda EU, ki ga je dobila Slovenija, se začne vsak postopek proti državi članici zaradi nespoštovanja evropskih pravil. Komisija nato preuči odgovor države in če ta ni »zadovoljiv«, postopek nadaljuje z drugim opominom, v skrajnem primeru pa na sodišču. Po mnenju Bruslja bi bil zadovoljiv odgovor, da bi Slovenija poleg enoletnih in polletnih uvedla tudi vinjete za deset ali sedem dni.

Italijanska vlada

zadолžila Enel

za sodelovanje s Krškim

TRST - Italijanska vlada je zadолžila družbo Enel, da »vzpostavi stik s slovenskimi institucionalnimi oblastmi« v zvezi z možnostjo sodelovanja pri razvoju jedrske elektrarne Krško. Novico je posredoval predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, ki je pojasnil, da je elektriško družbo zadолžil podsekretar v ministrstvu za gospodarski razvoj Adolfo Urso, vendar v Sloveniji po nedavnih volitvah še ni bila oblikovana nova vlada. Kot je znano, je Tondo že spomladi, takoj po izvolitvi za predsednika Dežele, nakazal možnost, da bi Furlanija-Juljska krajina sodelovala pri razvojnih načrtih elektrarne v Krškem.

V FJK v drugem

četrletju za 10% manj
hipotekarnih posojil

TRST - Trg posojil za nakup stanovanja v Furlaniji-Juljski krajini je v drugem četrletju letošnjega leta upadel za 10 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Kot je objavila družba Kiron iz skupine Tecnocasa, je bilo v obravnavanem obdobju podeljeno za 305 milijonov evrov hipotekarnih posojil, kar našo deželo uvršča na 12. mesto med 20 italijanskimi deželami. Podatki za drugo četrletje potrjujejo negativni trend od začetka leta, izjema pa je Trst, kjer je obseg posojil v drugem četrletju zrasel za 2%, medtem ko se je v Gorici (-17%), Vidmu in Pordenonu (oba -12%) znatno znižal.

Tržaška univerza vabi

podjetja na Job Forum

TRST - Več kot 30 podjetij in javnih ustanov se je že prijavilo na Job Forum 2008, dan srečanja med univerzo in podjetništvom, ki ga za 19. november prireja tržaška univerza s sodelovanjem združenja tržaških industrijcev in s podporo fundacije CRTrieste, Alleanza Assicurazioni, Danieli&C Officine Meccaniche in Wartsila Italia. Forum bo razdeljen na dva dela, dopoldne bodo štiri delovna omizja, ki bodo konkretno preverjala skladnost med izobraževalno ponudbo univerze in potrebami podjetij, popoldne pa bodo na vrsti rezervirana srečanja prijavljenih podjetij s študenti.

EVRO

1,2810 \$ -0,26

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
23. oktobra 2008

valute	evro (povprečni tečaj)	23. 10.	22. 10.
ameriški dolar	1,2810	1,2810	1,2843
japonski jen	124,41	124,41	126,88
kitajski juan	8,7561	8,7561	8,7770
ruski rubel	34,5917	34,5917	34,6084
danska krona	7,4576	7,4576	7,4534
britanski funt	0,79170	0,79170	0,77700
švedska krona	10,0615	10,0615	10,1225
norveška krona	9,1550	9,1550	8,8940
češka krona	25,827	25,827	25,485
švicarski frank	1,4928	1,4928	1,4991
estonska krona	15,6466	15,6466	15,6466
madžarski forint	284,00	284,00	274,78
poljski zlot	3,9025	3,9025	3,7640
kanadski dolar	1,6285	1,6285	1,6088
avstralski dolar	1,9372	1,9372	1,9073
bolgarski lev	1,9558	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6280	3,6280	3,6290
slovaška krona	30,575	30,575	30,467
litovski litas	3,4528	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7097	0,7097	0,7093
braziljski real	3,2362	3,2362	2,8372
islandska krona	305,00	305,00	305,00
turška lira	2,2204	2,2204	2,0483
hrvaška kuna	7,2332	7,2332	7,2259

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
23. oktobra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	3,25875	3,535	3,53	3,5025
LIBOR (EUR)	4,5875	4,915	5,02625	5,115
LIBOR (CHF)	2,6667	3,9833	3,08167	3,24667
EURIBOR (EUR)	4,605	4,921	4,992	5,06

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

17.901,51 € -226,54

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

23. oktobra 2008

vrstnostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v ‰
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	19,02	-0,73
INTEREUROPA	15,20	-1,94
KRKA	68,17	-1,40
LUKA KOPER	38,22	-2,28
MERCATOR	182,30	-3,32
PETROL	373,41	-1,75
TELEKOM SLOVENIJE	182,95	-3,51

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE

AERODROM LJUBLJANA	49,42	-0,32
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	48,81	-3,48
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	16,00	-3,96
MILINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	56,55	+4,64
POZAVAROVALNICA SAVA	18,04	-6,38
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	283,11	-2,83
TERME ČATEŽ	260,00	-0,76
ŽITO	160,00	-1,23
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	27,66	-3,86

MILANSKI BORZNI TRG

23. oktobra 2008

MIB 30:

+0,11

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v ‰
AZA	1,4	+0,00
ALLEANZA	4,8	-5,51
ATLANTIA	14,58	+1,60
BANCO POPOLARE	8,3	-5,84
BCA MPS	1,424	+0,71
BCA POP MILANO	4,61	-4,81
EDISON	1,13	+0,89
ENEL	5,3	+4,33
ENI	16,33	+2,83
FIAT	6,445	-1,54
FINMECCANICA	9,01	-5,86
GENERALI	20,9	-0,24
IFIL	2,1475	-1,63
INTESA SAN PAOLO	2,95	-1,91
LOTTOMATICA	16,55	+6,53
LUXOTTICA	15,6	-1,58
MEDIASET	4,105	-3,64
MEDIOBANCA	8,8	+0,57
PARMALAT	1,299	+0,93
PIRELLI e C	0,3075	-2,07
PRYSMAN	9,21	-13,23
SAIPEM	12,55	-3,89
SNAM RETE GAS	4,05	-1,27
STMICROELECTRONICS	6,25	-0,79
TELECOM ITALIA	9,9005	+0,61
TENARIS	7,585	-1,31
TERNA	2,525	+3,74
TISCALI	0,716	-3,48
UBI BANCA	11,99	+2,38
UNICREDIT	2,0225	-3,00

SOD NAFTE

(159 litrov)

68,30 \$ +0,68

IZBRANI BORZNI INDEKSI

23. oktobra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba ‰
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	5.362,72	-2,35
SBITOP, Ljubljana	1.211,38	-2,04
PIX, Ljubljana	-	-
BIO, Ljubljana	-	-
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.372,63	-1,60
BIRS, Banjaluka	1.279,62	+0,60
FIRS, Banjaluka	2.408,96	-1,73
Belex 15, Beograd	793,20	-2,02
SRX, Beograd	397,72	-6,53
BIFX, Sarajevo	-	-
NEX 20, Podgorica	12.358,65	-1,32
MBI 10, Skopje	3.472,92	-
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.691,25	+2,02
Nasdaq 100	-	-
S&P 500, New York	908,11	+1,26
MSCI World, New York	909,839	-6,41
DAX 30, Frankfurt	4.519,70	-1,12
FTSE 100, London	4.087,83	+1,16
CAC 40, Pariz	3.310,87	+0,38
ATX, Dunaj	1.924,68	-2,49
PX, Praga	851,5	-0,28
EUROSTOXX 50	2.452,03	-0,24
Nikkei, Tokio	8.460,98	-2,46
STI, Singapur	1.745,67	-4,14
Hang Seng, Hongkong	13.760,49	-3,54
Composite, Šanghaj	1.875,56	-1,06
Sensex, Mubaj	9.771,70	-3,92

ŠOLSTVO - Po ostrem nastopu opozicije in ob eksploziji študentskega protesta

Berlusconi požrl grožnjo, da bo poslal policijo v šole

Gelminijeva v senatu govorila o »teroristični kampanji«, potem pa ponudila študentom dialog

PEKING, RIM - »Nikoli nisem rekel in niti mislil, da bi bilo treba poslati policijo v šole. Gre za izmišljotine časopisov, ki so daleč od resničnosti.« Tako je povedal predsednik vlade Silvio Berlusconi v Pekingu, kjer se od včeraj mudi, da bi se udeležil evropsko-azijskega vrha. »Povedal sem le, da kdor hoče protestirati, ima za to vso pravico, a nikakor ne sme preprečevati drugim, da bi študirali,« je dodal.

»Daleč od resničnosti niso časopisi, ampak je Berlusconi,« se je v Rimu takoj odzval številka dve Demokratske stranke Dario Franceschini. »Premierove sredine besede, da bo vlada nastopila proti okupaciji šol in univerz z organi javne varnosti, je po radiu in televiziji slišalo na milijone Italijanov. To, da Berlusconi zdaj obrača besede in napada časopise, je dodaten znak neresnosti, ki bi se je ne smel privoščiti, kdor zaseda tako visoke državne položaje,« je pristavil Franceschini.

Podobno so se na Berlusconijeve pekinške besede odzvali mnogi drugi predstavniki parlamentarne in izvenparlamentarne opozicije, sicer pa so se od premiera medtem ogradili tudi številni vidni pripadniki vladne večine. Na Berlusconijevo sredino grožnjo s policijo pa so se včeraj predvsem odzvali študenti, ki so preplavili mestne ulice in trge malodane po vsej Italiji. Poulični protest je bil tudi v Rimu. Udeleženci so se naposled, kljub nastopu policije, zbrali pred senatom, kjer je ministrica Mariastella Gelmini včeraj obrazložila svojo sporno šolsko reformo.

Ministrica je pred senatorji nastopila dvoumno. Po eni strani je dejala, da je v teku prava »teroristična kampanja« (sic!) proti vladnim ukrepom, ki jo podpihuje opozicija, po drugi strani je poudarila, da je pripravljena na dialog s protestniki. Na povedala je, da bo danes povabila na pogovor predstavnike vseh študentskih združenj. Vendar je za dialog postavila dva pogoja: prvič, da bo govor »o dejstvih«, drugič, da bodo sogovorniki priznali vladni večini pravico, da odloča.

Združenje študentov je vabilo na soočenje z ministrico takoj sprejelo, a hkrati postavilo svoj pogoj: naj namreč ministrica umakne sporni vladni odlok št. 137.

O problemih javne varnosti, povezanih s protesti, pa je bil včeraj govor na sestanku na notranjem ministrstvu. Ministrstvo je ob koncu sestanka izdalo sporočilo za javnost, v katerem poudarja, da bo zagotovilo pravico do nestrinjanja, ki pa se mora vselej obdržati v mejah zakona. »Nasilni protestniki bodo prijavljeni sodnim oblastem in ustrezno kaznovani,« poudarja Viminal.

Študentje demonstrirajo pred senatom v Rimu

ANSA

NESREČA - Umrlo je osem italijanskih vojakov

V Franciji strmoglavil italijanski vojaški helikopter

STRASBOURG - Italijanski vojaški helikopter vrste HH-3F z osmimi člani posadke na krovu je včeraj popoldne strmoglavil na neko polje v bližini francoskega mesta Ligny-en-Barrois. Takoj po strmoglavljenju so razbitine helikopterja zgozele, v nesreči pa je umrlo osem italijanskih vojakov. Nesrečo in število smrtnih žrtev je potrdilo italijansko obrambno ministrstvo, ki je tudi poudarilo, da so vzroki nesreče zaenkrat neznani. Sožalje svojem sta že izrazila obrambni minister Ignazio La Russa in tajnik Demokratske stranke Walter Veltroni.

Po pričevanju poveljnika lokalnih gasilcev Sergeja Malareta so helikopter med strmoglavljenjem iz neznanih vzrokov zajeli plameni. Helikopter je bil v okviru skupnih italijansko-francoskih vojaških vaj namenjen iz mesta Dijon v kraj Florennes v Belgiji v družbi drugega italijanskega helikopterja. V Belgiji bi se morali člani posadke udeležiti mednarodnega vojaškega projekta Tactical Leadership Programme.

Vojaški helikopter vrste HH-3F

PRISELJENCI - Napoved notranjega ministra

Vlada bo zaprla 124 romskih naselij

RIM - Vlada bo zaprla 124 nezakonito postavljenih romskih naselij v Rimu, je napovedal notranji minister Roberto Maroni. Dejal je še, da bo Italija izgnala vse, ki živijo v ilegalnih naseljih in ki nimajo dovoljenja za bivanje.

Od 167 popisanih nomadskih naselij v Rimu, Milanu in Neaplju jih je bilo po Maronijevih besedah 124 postavljenih nezakonito, 43 pa zakonito. Vsi nezakonito postavljeni tabori "bodo zaprti in izpraznjeni", namesto njih pa bodo lokalne oblasti zgradile ustrezno opremljena naselja, ki bodo v skladu s higienskimi in sanitarnimi določili.

V novih naseljih se bodo, kot je dejal notranji minister, lahko naselili tisti, ki bodo imeli dovoljenje za bivanje, vsi ostali pa bodo izgnani. Kot je dejal Maroni, imajo nomadi pravico, da ostanejo v Italiji, a le, če bivajo v ustreznih razmerah.

V kampih, ki so bili popisani v sklopu popisovanja Romov, živčih v Italiji, trenutno živi skoraj 12.350 ljudi, med njimi 5440 otrok. Maroni, član

ROBERTO MARONI

stranke Severna liga Umberta Bossija, je prepričan, da je pred začetkom popisovanja Romov v Italiji živel vsaj še enkrat toliko ljudi. Večinoma naj bi šlo za Romune, ki so iz Italije odšli v Francijo, Španijo in Švico.

Popis Romov je eden od ukrepov desnosredinske vlade Silvia Berlusconija v boju zoper nezakonite priseljence. Med te ukrepe sodi tudi odvzemanje prstnih odtisov Romom, ki je sprožilo veliko kritik, a po prepričanju Evropske unije ni sporno ali diskriminatorno.

CAMORRA - Avtor Gomorre žanje izredno podporo doma in po svetu

Roberto Saviano: Moja knjiga je postala glas in meso

RIM - V Neaplju bo danes javno branje odlomkov iz knjige Gomorra Roberta Saviana. Dogodek bo potekal od 16. do 20. ure blizu Palače umetnosti (PAN) v Neaplju. V podporo Savianu in njegovemu močnemu pričevanju o mafiji bodo iz romana brali aktivisti civilne družbe in osebnosti iz sveta kulture. Med branjem bodo predvajali odlomke iz istoimenskega filma Mattea Garroneja, ki so ga posneli po Savianovi knjigi, in posnetke z gledališke predstave z istim naslovom Maria Gelardija.

Medtem se širi tudi mednarodna podpora pogumnemu 29-letnemu novinarju in pisatelju Robertu Savianu, ki mu zaradi brezkompromisnega razgaljanja delovanja camorre grozi s smrtjo. Apel šestih Nobelovih nagrajencev (Grass, Fo, Gorbačov, Pamuk, Levi Montalcinijeva, Tutu), v katerem se podpisniki zavzemajo za največjo možno zaščito pisatelja omenjene knjižne uspešnice, je podpisal

ROBERTO SAVIANO

la tudi avstrijska pisateljica Elfriede Jelinek.

Poziv je v nekaj dneh prek spleta podpisalo že 190.000 posameznikov, med njimi številni ugledni pisatelji in intelektualci. Jelinekovi so sledili poljska nobelovka Wisława Szymborska in dobitnika Nobelove nagrade za mir Lech Walensa in Betty Williams. Za Saviana se je zavzela tudi francosko-kolumbijska političarka Ingrid Betancourt.

Saviano se je v pismu, ki ga je v sredo objavil časnik La Repubblica,

BANKA ITALIJE

Sojenje bivšemu guvernerju A. Fazio

ANTONIO FAZIO

MILAN - V Milanu se je začel sodni proces proti nekdanjemu guvernerju Banke Italije Antoniu Fazio, ki ga obtožujejo zlorabe občutljivih informacij med prevzemom banke Antonveneta. Za to banko sta se potegovala nizozemska banka ABN Amro in italijanska Banca Popolare Italiana, slednji pa naj bi Fazio zaupal nekatere zaupne informacije.

Kot poroča Financial Times, se je Fazio, ki je centralno banko vodil več kot 12 let, izrekel za nedolžnega. Fazio, ki naj bi po ocenah tožilstva zaupne informacije o prevzemu Antonveneta marca predlani posredoval svojemu prijatelju Gianpiero Fioraniju, takrat prvemu možu Bance Popolare Italiana. Fiorani je prav tako obtožen v tem primeru, skupaj s 16 drugimi.

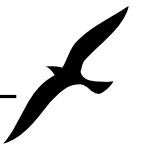
ABN Amro je namreč za Antonveneta ponudil 7,2 milijarde evrov, vendar je bilo to premalo, ker je Banca Popolare Italiana, ki je takrat že imela manjši delež Antonveneta, dala višjo protiponudbo. Zaupne informacije o namerah ABN Amra pa naj bi italijanski banki razkril Fazio, saj je imel dostop do njih, ker so morali Nizozemci v postopku prevzema o vsemu obveščati italijansko centralno banko.

Po škandalu, ki je dodobra pretresel italijansko bančništvo, je Fazio, ki je bil že prej nenaklonjen tujemu lastništvu italijanskih bank, zaradi pritiska takratnega in zdajšnjega italijanskega premiera Silvija Berlusconija odstopil, Banca Popolare Italiana pa je morala odprodati pridobljeni delež. ABN Amro je nato prišel do večinskega deleža v banki Antonveneta, vendar ga je lani, potem ko so jo prevzele banke Royal Bank of Scotland, Fortis in Banco Santander, odprodala. Antonveneta je namreč za devet milijard evrov kupila banka Monte dei Paschi di Siena.

zahvalil za mednarodno akcijo solidarnosti. Vsak glas upora Saviana dviga iz osame. »Hvala, ker moja knjiga ni več le papir in pisava, temveč je postala glas in meso. Besede v moji knjigi niso več moje besede. Nimajo več avtorja, postale so glas vseh Italijanov. Postale so neskončni zbor, ki odmeva po vsej Italiji,« je zapisal Saviano.

Savianova knjiga iz leta 2006 je medtem izšla že v 43 državah, tudi v Sloveniji. Film pa je italijanski kandidat za nominacijo za tujejezičnega oskarja. Katoliška cerkev je Saviana že označila za »novega mučenika«. Občina Mantova ga želi razglasiti za svojega častnega meščana, pokrajinski svet Toskane mu je podelil posebno nagrado, v gibanje za podporo Savianu in proti mafiji se je vključila tudi pokrajina Ligurija.

»Absurdno življenje«, v katero je prisiljen pisatelj, postavlja na preizkus tudi demokratično Italijo znotraj Evrope, je posvaril predsednik države Giorgio Napolitano.

RIM - Poseg Tamara Blažine na včerajšnji seji senatne skupščine

Slovenska šola zasluži posebno pozornost in tudi posebne ukrepe

Slovenska predstavnica Demokratske stranke opozorila na italijanske zakone in na mednarodne pogodbe

RIM - Senat je včeraj končal splošno razpravo o ukrepih Berlusconijeve vlade na šolskem področju, med katerimi prednjači odlok ministrice Mariestelle Gelmini. V razpravi se je oglasila tudi slovenska senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina, ki je dan prej svoja stališča predstavila v pristojni senatni komisiji. Njen včerajšnji poseg so s ploskanjem pozdravili strankarski kolegi in senatorji Italije vrednot in skupine avtonomistov ter zastopnikov jezikovnih manjšin (SVP in Union Valdotaïne).

Šole s slovenskim učnim jezikom se soočajo s podobnimi problemi kot italijanske šole, s katerimi delijo tudi podobne odlike. Šola je za vsako skupnost sredstvo za emancipacijo, razvoj in rast, kar posebej velja za jezikovno manjšino. Šolstvo - je poudarila senatorka - predstavlja zanj tudi sredstvo za zaščito in ovrednotenje jezika ter tudi sredstvo za t. i. deasimilacijo. Prav zaradi tega obiskuje slovenske šole vse več otrok iz italijanskih družin, zato ker hočejo spoznati jezik sosedov v duhu sožitja in integracije. Odlok Gelmini povzroča veliko zaskrbljenost, zato ker postavlja pod vprašaj didaktični model slovenskih šol, ki je doma v mnogih evropskih državah.

Senatorka Tamara Blažina je na včerajšnjem zasedanju senatne skupščine izpostavila poseben položaj slovenskega šolstva v Italiji

skih državah.

V tem trenutku še ne vemo, kako bodo štete dodatne učne ure za poučevanje dveh jezikov, če bo zanje skrbel en sam učitelj in kdo bo kril stroške za te dejavnosti. Blažinova v tem okviru skrbi predvsem usoda v zaščitnim zakonom priznanega dvojezičnega šolskega centra v Špetru, kjer sta slovenščina in italijanščina učna jezika, kar zahteva dva učitelja.

V dekretu šolske ministrice o teh vprašanjih ni niti besedice, kar velja tudi za slovenske šolske učbenike, šol-

ske osebje in krčenje šolske mreže. Pri teh vprašanjih ne gre zagovarjati obstoječega stanja, (status quo), ampak si po besedah senatorke Blažinove želimo soočenja o potrebnih spremembah, proračunskih vprašanjih in, zakaj ne, tudi o didaktičnih modelih. Hočemo pa imeti zagotovila in jamstva, zato ker pri tem ne gre samo za šolo, temveč tudi za pravice jezikovnih manjšin, ki jih ščiti naša ustava. In prav v sklopu zaščite manjšin ima posebno mesto temeljna pravica, da se pripadnikom jezikovnih manjšin za-

gotovi šolanje v materinem jeziku. To določajo tudi mednarodni sporazumi, ki jih je podpisala republika Italija (Londonski memorandum in Osimska pogodba) ter bilateralni dogovori med Italijo in Slovenijo.

Blažinova je našela državne zakone, ki ščitijo slovensko šolo, vse od zakona 1012 iz leta 1961 do zakona 932 iz leta 1973, do pooblaščenih odlokov iz leta 1975 vse do zaščitnega zakona za Slovence iz leta 2001. Senatorka je ministrico Gelminijevo opozorila na nevarnost krčenja držav-

nih prispevkov za slovensko manjšino, nekajkrat pa je omenila tudi italijansko manjšino v Sloveniji in Hrvaški, ki ji predlog finančnega zakona 2009 »reže« kar nekaj prispevkov.

Prvi člen odloka Gelmini spodbuja šolo, da pri mladih okrepi občutek za državljanstvo in skrb za ustavne vrednote. »Zato bi bilo res čudno, da bi taisti ukrep predstavljal slab zgled in dejansko kršil ustavo, mednarodne sporazume in državne zakone,« je svoj včerajšnji poseg v senatu sklenila senatorka Blažinova.

ODPRTA TRIBUNA - Šolniki dolinskega didaktičnega ravnateljstva o predvidenih spremembah v šolstvu

Osnovna šola ne potrebuje drastičnih sprememb, saj se je v zadnjih desetletjih stalno obnavljala in izboljševala

Šolniki Didaktičnega ravnateljstva Dolina, ki smo preučili in analizirali vsebino zakona štev. 133 z dne 6. 8. 2008, čl. 64 in Zakonske odredbe štev. 137 z dne 1. 9. 2008, zlasti 4. člena, izražamo vso svojo zaskrbljenost glede določil v zgoraj navedenih dokumentih, ki napovedujejo združevanje šol, uvedbo enega učitelja na posamezen razred in krčenje tedenskega šolskega urnika.

Po analizi novih določil ugotavljamo, da je sicer sprejemljiva tako uvedba ocenjevanja in vrednotenja učnih dosežkov na podlagi številčne lestvice kot tudi ocenjevanje vedenja učenca, ki naj bi vplivalo na zaključno vrednotenje učnih uspehov. Pozitivno ocenjujemo tudi večletno rabo izbranih učbenikov, velike pomisleke pa izražamo glede sprememb, ki jih navajamo v naslednjih odstavkih.

V zakonski odredbi je kot novost v predmetniku predstavljena uvedba predmeta Državljanstvo in ustava. V zvezi s tem šolniki ugotavljamo, da so vsebine tega predmeta že opredeljene v veljavnih državnih učnih načrtih in smernicah kot dejavnosti, ki jih v osnovni šoli uresničujemo medpredmetno ali v obliki projektov v okviru VZGOJE K DRUŽBENEMU SOŽITJU, ki zaobjema državljansko, okoliško, zdravstveno, prehrabeno, prometno in čustveno vzgojo. Podobne dejavnosti se v primerni obliki že izvajajo tudi v otroških vrtcih.

V novih določilih pogrešamo dolgoročno načrtovanje organizacije šol-

skega sistema na podlagi strokovno utemeljenih in splošno sprejetih vodil, tudi glede na že preverjene standarde izobraževanja, ki omogočajo šolski mladini smotno in kakovostno doseganje zastavljenih ciljev ter pridobivanje maksimalnih zmognosti za vseživljenjsko učenje in vsestransko udejstvovanje ter sodelovanje v družbi.

Odločno nasprotujemo uvedbi 4. člena Zakonske odredbe štev. 137, ki uvaja enega samega odgovornega učitelja na posamezen razred. Šolniki pri tem izrecno poudarjamo, da takšna izbira nedvomno predstavlja neprimerno znižanje kakovosti vzgojno izobraževalnega procesa, kar med drugim vpliva tudi na čustveno rast otroka, ki ima v pluralnosti učnih figur možnost raznolikih pristopov k učenju, s tem pa tudi širše možnosti vsestranske osebne obogatitve. Dejstvo je, da je razredni skupnosti, ki ima več kot enega učitelja, zagotovljena večja pestrost pouka, možnost upoštevanja različnih stilov učenja in usvajanja znanja ter nenazadnje tudi večja objektivnost in ocenjevanju učenca. Veliko bolj do izraza pride tudi priznavanje osrednje vloge otroka v učno-vzgojnem procesu. Poleg tega pa različne vloge in zadolžitve šolnikov, ki delujejo v razredni skupnosti, omogočajo ob učno-vzgojnem delu tudi uresničevanje številnih projektov, obšolskih dejavnosti in pobud in učinkovito sodelovanje z izvenskimi ustanovami in združenji.

Šolniki so od leta 1974 z uvedbo Pooblaščenih odlokov in celodnevne šole vse do leta 1985 v organizacijo modularnega sistema poučevanja imeli možnost in dolžnost, da se stalno strokovno spopolnjujejo v smeri timske organizacije in medsebojnega sodelovanja. V ta okvir spada tudi strokovno spopolnjevanje na področju didaktike posameznih predmetov, ki jih učitelji poučujejo v razredni skupnosti in ki so jih na ta način lahko strokovno veliko bolj poglobljali.

Izrecno opozarjamo na nujnost nadaljnega obstoja t. i. celodnevni šol, za katere se opredeljuje vse večje število družin, v katerih sta običajno oba starša zaposlena. Izbiri takšnih šol narekujejo torej drugačne potrebe današnje družbe, v kateri se je namreč popolnoma spremenila nekdanja vloga in značaj družine. Dejstvo je, da danes dobršen del vzgoje odpade ravno na šolsko ustanovo, ki poskrbi za organizirano in vzgojno spodbudno bivanje otrok izven družinskega okolja, poleg tega pa tudi za samo varstvo mladoletnika v času odsotnosti staršev. Izredno pomembno vlogo pa imajo te šole zlasti v socialno ogroženih okoljih, kjer vsaj za določen čas odtegnejo mladoletnika kvarnim vplivom življenjskih okoliščin ter preprečujejo družbeno osamljenost in stisko otrok, ki bi bili v določenih primerih prepuščeni sami sebi. S krčenjem te oblike šolske organizacije bi bila nedvomno ogrožena splošna varnost otrok v okolju, ki ne

upoštevata več njihovih potreb.

Iz zgoraj navedenih razlogov je samo po sebi umevno, da 24-urni tedenski pouk nikakor ne ustreza potrebam današnje družbe. Morebitna uvedba takega urnika pa predstavlja še neprimerno bolj pereč problem za obstoj in ustrezno delovanje slovenskih šol, ki imajo na predmetniku poleg slovenščine tudi italijanščino. Pozitivno ocenjujemo dejstvo, da se je v zadnjih letih v osnovni šoli povečalo število ur angleškega jezika, protislovno pa se nam zdi krčenje dosedanjih 27 ur pouka na 24 ur in hkrati s tem napovedati uvedbo novega predmeta Državljanstvo in ustava, ki ga moramo še posebej obravnavati pri zgodovini in zemljepisu, čeprav se ga medpredmetno že izvaja.

Veliko zaskrbljenost izražamo glede sprememb v kriterijih za sestavo razrednih skupnosti in glede določil po zakonu štev. 133 z dne 6. 8. 2008, člen 64, ki predvidevajo ukinitve in združevanje šol. Izvajanje teh ukrepov bi ogrožalo obstoj in delovanje vseh slovenskih šol, prisotnih v deželi, povsem pa bi onemogočalo kakovostno ponudbo različnih smeri na slovenskih višjih šolah. Krčenje osebja in sredstev slovenskim šolam, ki delujejo dvojezično, pa predstavlja za te šole še dodatno organizacijsko obremenitev.

Zaskrbljujoče se nam zdi tudi opazno pomanjkanje zaupanja mladih v možnost zaposlovanja v šolstvu, kar predstavlja že sedaj pereč problem za ob-

stoj vseh šol, še posebej pa šol manjšinskih skupnosti.

Obžalujemo dejstvo, da uvedba novih določil, tudi tistih, s katerimi se strinjamo, ni podkrepjena in utemeljena s predhodno znanstveno raziskavo in eksperimentiranjem na didaktičnem, pedagoškem in družboslovnem nivoju. Ob tem ugotavljamo, da se tudi ne upošteva mnenja drugih pomembnih dejavnikov, ki delujejo v tesni povezavi s šolsko stvarnostjo, kot so družine - neposredni uporabniki šolskih storitev, šolniki v svojstvu strokovnega kadra in sindikalnega predstavnika ter predstavniki krajevnih uprav.

Poleg vsega naštetega smo predvsem prizadeti ob dejstvu, da so napovedani ukrepi namenjeni zgolj krčenju sredstev za šolo in posledičnemu varčevanju v okviru državnega finančnega zakona. Hkrati popolnoma prezrejo prizadevanja, ki naj bi težila h kakovostni rasti in razvoju šole, kar je prvi pogoj za celosten razvoj posameznika v korist celotne družbene skupnosti.

Na koncu dodajamo mnenje, da osnovna šola ne potrebuje drastičnih sprememb, saj se je v zadnjih desetletjih stalno obnavljala in izboljševala, kljub kroničnemu pomanjkanju denarnih sredstev ter ustreznih infrastruktur, in je po zaslugi svoje učinkovitosti in kakovosti zasedla peto oziroma osmo mesto na mednarodni lestvici OCSE.

Šolniki Didaktičnega ravnateljstva Dolina

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

ZASEDBA SLOVENSКИH ŠOL - Višješolci so vztrajali že četrty dan

Izrazi solidarnosti predstavnikov manjšine

Na Prešernu in Zoisu obisk Gabrovca, Kocijančiča, Milkoviča, Pavšiča in Marsiča - V soboto manifestacija

Včeraj je na tržaških višjih srednjih šolah potekal že četrty dan zasedbe oz. samouprave iz protesta proti vladnim ukrepom na področju šolstva in zlasti proti odloku ministrice Mariestelle Gelmini. Zasedba se je nadaljevala tudi na slovenskih višjih šolah, kjer ob najrazličnejših delavnicah (za sinoči je bilo napovedano predavanje predstavnikov univerze, za danes pa je napovedana multimedijška delavnica) beležijo vsakodnevne solidarnostne obiske. Tako so včeraj dopoldne prišli izraziti solidarnost dijakom Liceja Franceta Prešerna in Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zois, ki so se zbrali v šolski telovadnici, najprej deželna svetnika Igor Gabrovca in Igor Kocijančič (oba bosta danes dopoldne obiskala tudi zavod Stefan) ter predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič, v nadaljevanju pa sta mlade nagovorila predsednik in tajnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič in Marino Marsič. Ob pohvali discipliniranosti dijaške zasedbe in zrelosti akterjev ter vsestranski podpori njihove mu boju so govorniki izpostavili tudi nevarnost, ki jo ukrepi predstavljajo za slovenske šole s posebnim ozirom na negativne posledice, ki bi zmanjšanje števila učiteljev pomenilo za dvojezično šolo v Benečiji. Opozorili so tudi na negativen odnos zdajšnjih vladnih institucij do problematik slovenske manjšine, slišal pa se je tudi poziv goriškim dijakom, naj se pridružijo protestu svojih tržaških vrstnikov, saj mora v tem trenutku celoten zamejski šolski sistem ostati povezan.

Drugače se bodo dijaki slovenskih šol jutri pridružili zaključni manifestaciji tržaških višješolcev, ki se bo začela na Goldonijevem trgu ob 9. uri.

Licej Prešeren: izredna seja profsorskega zbora

Danes popoldne se bo ob 14. uri v zbornici Pedagoškega in družboslovnega liceja Antona Martina Slomška na izredni seji sestal profsorski zbor Liceja Franceta Prešerna. Na dnevnem redu seje sta zasedba šole in protest zamejskih dijakov.

Dijaki slovenskih višjih šol so z zasedbo vztrajali že četrty dan in doživeli vrsto solidarnostnih obiskov

KROMA

ZASEDBA - Nadaljuje se protest tržaških dijakov

Zrasel je »knjižni zid«

Večina šol še vedno zasedenih - Dokument profesorjev liceja Oberdan - Srečanji univerze in DS

Na veliki večini tržaških višjih srednjih šol dijaki vztrajajo z zasedbo oz. samoupravo, čeprav so se na licejih Dante in Galilei odločili za obnove rednega pouka. Višješolci so se poleg tega odločili tudi za nekatere domiselne protestne akcije proti vladnim ukrepom na področju šolstva. Tako je včeraj preko dvesto dijakov prišlo na Trg sv. Jakoba in tam z učbeniki, ki so jih prinesli s seboj, sestavilo simboličen zid. Osemindeset profesorjev liceja Oberdan pa je v dokumentu izrazilo stališče, da je nelagodje v šolstvu posledica občutka o vedno večji razdalji med šolo, kulturnimi vrednota-

mi in družbo. Profesorji soglašajo s kritikami dijakov na račun vladne politike, obenem pa jih pozivajo h kritičnemu branju družbe.

Ob zasedbah in drugih oblikah protesta pa se vrstijo tudi pobude, ki jih prireajo druge sredine, kot npr. univerza. Glede krčenja sredstev za šolstvo in univerzo prireja namreč danes fakulteta za izobraževalne vede Univerze v Trstu srečanje, ki je namenjeno tudi ravnateljem in učiteljem oz. profesorjem šol v tržaški pokrajini, ki bo potekalo v zborni dvorani v Ul. Tigor 22 z začetkom ob 9. uri.

Vedno danes prireja tržaška sek-

cija Demokratske stranke v gledališču Miela ob 17.30 javno srečanje o ukrepih Berlusconijske vlade na področju šolstva in univerze pod geslom Za rešitev šole in univerze, za rešitev Italije. Solidarnost je dijakom izrazila tržaška pokrajinska koordinacija Demokratske levice, za katero so višješolci pokazali veliko mero zrelosti in zavesti, saj svoji protest izraža radikalno, ampak kulturno. Solidarnost izraža tudi tržaški odbor proti enemu samemu učitelju, ki za ponedeljek napoveduje zborovanja na nekaterih šolah, za torek zvečer pa baklado (zbi-rališče na Ponterošu ob 19. uri).

SESLJAN - Nov oddelek za dojenčke občinskih jasli Karla Štreklja

Nagrajena inovativnost

Za gradnjo oddelka so se poslužili instrumenta t.i. trusta v dogovoru s Fundacijo CRTrieste - Novi prostori za dvanajst dojenčkov

V okviru občinskih jasli Karla Štreklja v Sesljanu od 1. septembra deluje nov oddelek za dojenčke-odstavljenice, pri čemer je novost v tem, da je to prvi primer v Italiji, ko je bil za izvedbo projekta uporabljen instrument t.i. trusta, ki je razširjen predvsem v anglosaških deželah, sprejema pa ga tudi italijanski pravni red. Občina Devin-Nabrežina je namreč pred časom s Fundacijo CRTrieste sklenila dogovor, na podlagi katere je lastništvo jasli začasno prepisala na osebk (t.i. trusteeja) za gradnjo novega oddelka, fundacija pa je prispevala potrebno vsoto 400.000 evrov. Načrtovanje je trajalo šest mesecev, gradnja, ki se je začela januarja letos, pa sedem. Ob zaključku del je objekt ponovno prišel v last devinsko-nabrežinske občine, včeraj dopoldne pa so ga tudi uradno predali namenu, čeprav je dejaven že skoraj dva meseca: uradno odprtje so namreč odložili iz spoštovanja do spomina na nedavno preminulo priljubljeno občinsko funkcionarko Rado Subani, ki si je zelo prizadevala za to inovativno rešitev. Na svečanosti, ki so se je udeležili devinsko-nabrežinski župan

Giorgio Ret, odbornica za šolstvo Tjaša Švara, podpredsednik upravnega sveta Fundacije CRTrieste Giorgio Tomasetti, predsednica zadruga La Quercia in načrtovalec arhitekt Umberto Wetzl, medtem ko je objekt blagoslovil sesljski župnik Ugo Bastiani, je bilo med drugim poudarjeno, kako so z novo gradnjo rešili socialni problem in prišli naproti potrebam mladih družin v občini (dejansko so izčrpali lestvice čakajočih) in to na inovativen način, ki je lahko zgled za celo pokrajino.

V novem objektu, ki meri 150 kvadratnih metrov površine in 500 kubičnih metrov prostornine, je prostora za dvanajst dojenčkov (trenutno jih je deset), za katere skrbijo dve vzgojiteljici in en asistent, ki delujejo v okviru zadruga La Quercia, koordinatorka pa je Daniela Rupel. Vzgojiteljice nameravajo spodbujati dojenčke k psihičnemu in motoričnemu razvoju, pri čemer je glavni cilj spodbujanje telesne občutljivosti, koordinacije, razvoja čutov, dovtetnosti za glasbo in besednega izražanja, pri čemer oddelek deluje v slovenščini in italijanščini. (iž)

V novem oddelku je prostora za dvanajst dojenčkov

KROMA

DTTZ ŽIGE ZOISA

Odprto pismo zavodnega sveta

Ministrici za šolstvo
Mariastelli Gelmini
Predsedniku Republike Italije
Giorgiu Napolitanu
Predsedniku Republike Slovenije
Danilu Türku
Zunanjemu ministru
Republike Slovenije
Ministru za šolstvo in šport
Republike Slovenije
Uradu za Slovence
v zamejstvu in po svetu

Zavodni svet DTTZG Žige Zois se je sestal po hitrem postopku dne 22.10.2008, da bi razpravljaj o nedavnih ukrepih, ki zadevajo javno šolstvo, in s tem povezanimi nezadovoljstvom in zaskrbljenostjo, ki se naglo širita med vsemi šolskimi komponentami: učnim in neučnim osebjem, dijaki in družinami.

Smo majhna šola, okrog 100 dijakov, s slovenskim učnim jezikom. Na podlagi programskega načrta Ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje bi naša šola ne smela več obstajati, čeprav je priznana in zaščitena na podlagi mednarodnih sporazumov (Londonski Memorandum) in italijanskih zakonov (zaščitni zakon za slovensko manjšino). Nimamo namreč ne minimalnih pogojev za samostojnost (300 dijakov) kot povečini tudi ne za sestavo razredov (18 dijakov). Menimo, da za našo šolo, kot tudi za ostale manjšinske šole v Italiji, ta merila ne morejo in ne smejo veljati. Ne morejo, ker je število dijakov, ki se lahko vpiše na naše šole, omejeno, istočasno pa smo po 34.člen Ustave Republike Italije dolžni nuditi možnost šolanja vsem (»La scuola è aperta a tutti«), 6.člen pa izrecno štiti jezikovne manjšine. Ne smemo, ker so mednarodni zakoni, ki jih štiti, nad državnimi. Na podlagi teh določil mora država zagotoviti obstoj in razvoj manjšinskega šolstva z bogato in razvejano ponudbo.

Naši dijaki so po končanem šolanju uspešni tako na delovnih mestih kot na univerzi, osipa skoraj ni, zato se ne prepoznamo v profilu, ki ga Ministrstvo daje o italijanskih šolah v premisi omenjenega programskega načrta. Zato tudi ne sprejemo popolnoma neučinkoviti in bodo privedli še do večjega obubožanja italijanskega šolstva. Nivo naših absolventov je enak ali celo višji od povprečja OCSE. Vabimo vas, da nas obiščete in sami preverite. Dijakom nudimo celo vrsto dodatnih ponudb: tečaj za pridobitev evropskega spričevala v informatiki (ki ga večina tudi doseže), tri mesece in pol prakse v Italiji in tujini, učenje starih jezikov (slovenščine, italijanščine, angleščine in nemščine) vseh pet let šolanja. Šola ima vodilno vlogo v namiznem tenisu in šahu za celo tržaško pokrajino, sodeluje s šolami v Italiji in Sloveniji in nudi še celo vrsto drugih pobud. Naši dijaki uspešno nastopajo na državnih in mednarodnih šolskih tekmovanjih.

V podobnem položaju, kot je naš, je še cela vrsta drugih majhnih šol s slovenskim učnim jezikom v tržaški, videmski in goriški pokrajini, ki nudijo zelo kvaliteto ponudbo.

Zato pozivamo italijansko vlado, da črta manjšinske šole iz omenjenih predvidenih posegov. S podobnimi ukrepi bi v Republiki Sloveniji izbrisali vse šole italijanske narodne manjšine, a tega ne storijo, zavedajoč se bogastva kulturne dediščine, ki ga predstavljajo.

VZHODNI KRAS - Tržaški občinski svetniki zaprepaščeni nad onesnaženjem

Jezero črnega katrana v jami v Mančah pri Trebčah

Sergio D'Ambrosi: »V šestdesetih letih so iz cistern zlivali v jamo izrabljeno motorno olje«

Dno obokane kraške jame v Mančah pri Trebčah je pred najmanj dvajset ali še več leti prekrilo črno jezero. Ko je včeraj tržaški občinski svetnik Stefano Ukmar vrغل vanj več kilogramov težak kamen, v jezeru ni pljusnilo. Niti se niso na njem pojavili valoviti koncentrični kolobarji, kot se v takih primerih naravno pojavlja jo na vsaki vodni gladini. Kamen je z močnim tleskom udaril v jezero in obstal na površju! Šele čez kako minuto ga je začela gosta črna mezga počasi požirati, kot da bi bila živi pesek.

Črno jezero v kraški jami v Mančah ni nobeno naravno jezero. Je plast gostega, lepljivega katrana, vidni ostanek izrabljenega motornega olja, ki so ga v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja s cistern zlivali preko fojbe na gornji strani jame v kraško globel. Tako je članom tržaške občinske komisije za javna dela, zelenje, ozemlje in premoženje povedal speleolog Sergio D'Ambrosio.

Komisija je imela včeraj na dnevnem redu obisk območja nekdanjega odlagališča pri Trebčah, da bi se seznanila s posledicami »škovacona« na tamkajšnje okolje, pa je D'Ambrosio izkoristil priložnost in popeljal njene člane do jame v Mančah.

Jama se nahaja nekaj sto metrov dno od kolesarske steze, ki vodi od Trebč proti Orleku. D'Ambrosio se je najprej ustavil ob nezavarovani fojbi sredi položnega zaraščenega travnika in je predsedniku komisije Lorenzu Giorgiu (Forza Italia), Ukmarju (Demokratska stranka), Iztoku Furlaniču (Stranka komunistične prenovе) ter drugim članom komisije pojasnil, kaj se je tam dogajalo sredi šestdesetih in v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja. »Sem so prihajali tovornjaki s cisternami in zlivali v fojbo izrabljeno motorno olje. Vse so počeli ob nadzoru finančne straže,« je pristavil.

Tolikšno onesnaževanje kraškega podzemnega okolja se je zdelo občinskim svetnikom neverjetno. Obnemeli pa so, ko jih je D'Ambrosio popeljal po ovinku kakih petdeset metrov navzdol, v kraško globel, na dnu katere se nahaja obokan vhod v jamo.

Dno je bilo črno, prekrto s katranom. Iz »gladine« je štrlelo devet avtomobilskih gum; v sredini so »plaval« štirje kovinski zabojniki, verjetno tanki z motornim oljem, ki so jih zmetali iz gornjega vhoda, iz fojbe, v jamo. Črno jezero meri v premeru kakih deset metrov, koliko je globoko, pa ni znano, ker črna gmota speleologom ni dopustila, da bi izmerili globino. Po grobi D'Ambrosiovi oceni naj bi bila jama globoka kaka dva do tri metre.

Desno: črno katramasto jezero ob vhodu v jamo v Mančah pri Trebčah, sredi jezera »plava« kovinski zabojnik; spodaj: Sergio D'Ambrosio si je ogledal drevo, ki je zrastle iznad kovinskega soda na območju nekdanjega »škovacona«

KROMA

Pomeni, da hrani v svojih nedrjih na tone in tone onesnažujoče snovi, ki že leta pronica v kraške globine, verjetno vse do tristo metrov globlje tekoče podzemne struge Timave.

Občinski svetniki so bili nad odkritjem te kraške ekološke bombe zaprepaščeni. D'Ambrosio je pojasnil, da je pred leti o njej že obvestil deželne, pokrajinske in občinske oblasti, a brez odziva. Sedanja občinska komisija je bil prvi javni organ, ki mu je prisluhnul.

Kaj sedaj storiti? Claudio Frömmel, svetnik Forze Italia, na katerega se je D'Ambrosio obrnil, je predlagal, naj zadevo prijavijo sodišču, da bi jo razčistilo. Jamo bi bilo treba bonificirati, pri čemer pa bi bilo treba paziti, da ne bi črne mezge preveč razredčili, ker bi sicer še v večji meri začela pronicati v globino. Vsekakor bi bilo treba zavarovati, ograditi gornjo fojbo, da ne bi morebitni nepazljivec padel vanjo.

Več članov komisije si je ogledalo tudi območje nekdanjega »škovacona«. Videli so ostanke gum, avtomobilov, pralnih strojev, ki so štrleli iz zemlje. Nekje je nad velikim zarjavelim kovinskim sodom zrastle bujno drevo. Pomeni, da je bilo odlagališče po zaprtju leta 1972 prepuščeno samo sebi. V brk vsem lepim besedam o zaščiti kraške narave...

Marjan Kemperle

KONGRES ANCI - Notranji minister o vlogi majhnih občin

»Župani ne bodo obogateli«

Vlada ne razmišlja o ukinitvi pokrajin, ki po Maronijevem mnenju opravljajo dragoceno vlogo

»Župani majhnih občin so pravzaprav prostovoljci, ki delajo v korist skupnosti. S honorarji, ki jih dobivajo, gotovo ne bodo obogateli, zato je njihovo delo vredno občudovanja.« Notranji minister Roberto Maroni je na včerajšnji državni skupščini zveze občin ANCI izpostavil dragoceno zlasti družbeno vlogo majhnih občin in dejavnost njihovih županov, ki imajo - tako minister - enako dostojanstvo kot župani velikih mest.

Maroni je hotel s temi besedami očitno utišati tiste, ki tudi v vladi silijo k združevanju majhnih občin. »Združevanje ostaja sicer eno od možnosti, ne sme pa biti vsiljeno iz vrha,« je pristavil minister. Majhne občine so zanj tiste, ki imajo manj kot pet tisoč prebivalcev. Maroniju se zdi prav, da župani teh uprav lahko računajo na tri zaporedne mandate.

Notranji minister je pojasnil, da vlada ne razmišlja o ukinitvi pokrajin, čeprav so se med volilno kampanjo mnogi v desni sredini zavzemali za takšno rešitev. Pokrajine po Maronijevem mnenju nudijo občanom veliko koristnih servisov in uslug, nekatere od teh bodo prevzele mestne občine (skupaj jih načrtujejo devet). Minister se ni izjasnil o prihodnosti gorskih skupnosti, ki jih hoče njegova stranka (Severna liga) v naši deželi ukiniti.

Notranji minister Maroni je v spremstvu župana Dipiazze, prefekta Balsama in odbornice FJK Segantijeve obiskal operativni center tržaške mestne policije

ZKB

V nedeljo osrednja prireditve ob 100-letnici

Številnim prireditvam in pobudam, ki jih je Zadružna kraška banka poklonila v tem letu svojemu članstvu ter širši skupnosti v počastitev častitljive stoletnice svojega uspešnega delovanja, se bo v nedeljo pridružila še ena pomembna prireditev, ki bo pravzaprav predstavljala osrednjo proslavitevno slovesnost. Potekala bo takorekoč v glavnem templju tržaškega kulturnega dogajanja, to je v mestnem gledališču Verdi. Zadružna kraška banka se bo tako še enkrat, v samem osrčju mesta, predstavila vsej tržaški javnosti, ne glede na jezikovne razlike, v vsem svojem blišču poslovno uspešnega zavoda, predvsem pa nadvse pozornega do želja in potreb teritorija in ljudi, ki na njem živijo in delajo.

V nedeljo, 26. oktobra, ob 18. uri torej lahko pričakujemo v gledališču Verdi nadvse svečano in prijetno vzdušje. To bo priložnost za predstavnike vodstva banke, da naglasijo uspešnost stoletne prehojene poti ZKB ter njeno nadaljnjo usmerjenost, za vse goste pa priložnost, da s svojo prisotnostjo izrečejo banki priznanje, čestitke in voščila za njeno dragoceno delo. Proslava bo seveda tudi priložnost za prijetno počutje ob bogatem programu, ki ga bo v obeh jezikih predstavila Lorella Flego, in ki ga bodo oblikovali znani umetnik Andro Merku ter vrhunska glasbena skupina Terrafolk in Simbolični orkester. Vmes bodo predvajali tudi kratek film o zgodovini Zadružne kraške banke. Kot znano, se njena zgodovina začne 28. oktobra 1908, ko je potekal ustanovni sestanek nove denarne zadruge na Opčinah. Prav zaradi tega datuma, je ZKB izbrala to nedeljo, ki je najbližje 28. oktobru, za osrednjo proslavo svoje stoletnice. Prvotno ime za drugo je bilo Posojilnica in Hranilnica na Opčinah in je na začetku štela 215 članov, predsedoval pa ji je Ivan Vidau. Svoj sedež je imela v prvem nadstropju hiše Jakoba Hrovatina, ki je tala nasproti cerkve. Na začetku je Posojilnica in hranilnica poslovala ob nedeljah od 9. do 12. ure, uradovali pa so odborniki, zlasti vodilna člana Ivan Vidau in Ivan Sosič.

Od takrat se je marsikaj spremenilo. Po združitvi s Hranilnico in Posojilnico iz Nabrežine se je spremenilo ime; nastajali so novi poslovni prostori, večalo se je število uradnikov, nastajale so nove podružnice, širilo se je finančno poslovanje in doseglo neslutene razsežnosti, nespremenjena pa je ostala trdna navezanost na potrebe članstva in teritorija. Vse to bo poudarila nedeljska slovesnost. (du.ka.)

Adele Pino: nujen je boj proti smrtnim nesrečam pri delu

Za boj proti smrtnim nesrečam pri delu je temeljnega pomena učinkovito načrtovanje. Zveza pokrajinskih uprav FJK je v ta namen že mnogo storila in februarja tudi sklenila sporazum o namenih za večjo varnost pri delu. To ni bil zgolj formalen ukrep, ker so na tej osnovi izdelali načrt za promocijo varnosti, zakonitosti in kakovosti dela. Temu je sledila ustanovitev stalnega foruma o varnosti pri delu, ki je omogočil koordinirano sodelovanje med javnimi upravami na tem področju. To je poudarila včeraj pokrajinska odbornica za delo Adele Pino na 25. skupščini združenja italijanskih občin Anci, ki se vrši na četrtem pomolu. Pinova je govorila v okviru posveta na temo Delo: kakovost in varnost. Odbornica je še naglasila, da nikakor ne morejo tolažiti statistični podatki, na podlagi katerih je število smrtnih nesreč v zadnjih desetih letih upadlo, ko pa danes še vedno beležijo eno smrtno nesrečo vsakih sedem ur.

BORŠT - Ob 35. obletnici smrti štirih afriških pribežnikov

Smrt nima barve, ampak je za vse enaka

Tragični dogodek iz preteklosti je lahko opomin vsem, ki širijo nestrpnost

Grobove štirih Afričanov so Borštani uredili na sončni strani vaškega pokopališča

KROMA

20-letnica Sklada Mitja Čuk

Openska vzgojno-izobraževalna ustanova, poimenovana po Mitji Čuku, slavi letos dvajsetletnico delovanja. Obletnico bodo proslavili danes na Kontovelu in Opčinah. V prostorih Športnega društva Kontovel bo ob 10. uri kulturni program, nato pa športne in razvedrilne igre, ki se jih bodo udeležili tako gojenci zavoda kot otroci openskega didaktičnega ravnateljstva. Popoldne (ob 15. uri) bo v Bambičevi galeriji okrogla miza z naslovom Olimpijada, paroolimpijada, specialna olimpijada.

Tečaj združenja Dialoghi Europei

V konferenčni dvorani liceja Dante bo danes ob 17. uri srečanje o zavestnem državljanstvu v sklopu tečaja o demokraciji v obdobju globalizacije in evropske integracije. Srečanje prireja združenje Dialoghi Europei. V primeru, da bo konferenčna dvorana Danteja neuporabna, bo srečanje v sosednji dvorani Tessitori na Oberdanovem trgu.

Ilegalni temnopolti pribežniki so bili pred petintridesetimi leti v naših krajih manj običajni kot danes. Morda je tudi zato dogodek, ki se je sredi oktobra 1973 zgodil v Borštu, tako pretresel takojšnjo vaško skupnost. Štiri mladi Afričani, stari med devetnajst in sedemindvajset let, so svoje rojstne kraje zapustili v upanju, da bodo v Evropi našli zaposlitev. V gozdu v okolici Boršta pa jih je pričala smrt, ki se je v tisti oktobrski noči imenovala mrz. Smrt nima barve, ampak je za vse ljudi enaka, je včeraj na borštanskem pokopališču, kjer lepo urejen grob spominja na afriške žrtve, opozorilo temnopolto dekle. Grob leži na prisojni strani pokopališča, na predelu, ki je najbolj izpostavljeno sončnim žarkom: slednji že petintrideset let simbolično grejejo Djibja, Diamboua, Mamdora in Seydoua.

Dolinska občina se je včeraj poklonila njihovemu spominu z okroglo mizo, na kateri so spregovorili tisti, ki se vsakodnevno ukvarjajo s priseljenci in njihovimi večkrat nelahkimi življenjskimi zgodbami: Luigi Di Piazza, Abdou Faye, Alessandro Capuzzo in Mah Fofana. Zvečer so v občinskem gledališču v Boljuncu priredili kulturno prireditev, popoldne pa kot rečeno tudi krajšo spominsko svečanost na pokopališču v Borštu, kjer je grobove blagoslovil domači župnik. Županja Fulvia Premolin je domačine spomnila, da so lahko ponosni, ker so na tisti tragični dogodek odgovorili z vrednotami strpnosti, razumevanja in sprejemanja različnosti. Iste vrednote vodijo dolinsko občino tudi danes, tega pa žal ne moremo trditi za marsikaterega politika: tudi zato so spomin na tragični borštanski dogodek letos obeležili slovesneje. Spomin naj bo namreč tudi opomin vsem, ki širijo nestrpnost. (pd)

OKUSI KRASA - V soboto zvečer

Nadaljuje se letošnji niz prireditev

Po uspešnih večerih v gostilnah Veto na Opčinah in Lampara v Križu bo v soboto, ob 20. uri, na vrsti lep umetniški in gostinski dogodek v gostilni Sardoč v Prečniku. Bogomila Doljak in Lesnina Bor s Šempolaja bosta imeli pregledno razstavo ob 30-letnici delovanja, fotograf Miloš Zidarič pa svoje posnetke o Kraški ohceti in drugih značilnih motivih. Družina Sardoč bo predstavila svoj kot vedno bogat jedilnik Okusov Krasa, ob udeležbi vinarja Rada Miliča in še drugih proizvajalcev. Za rezervacije: tel. 040200871.

V včerajšnjem članku o Okusih Krasa v gostilni Veto pa je prišlo do napake. Fotografija, ki se tu predstavlja s svojimi deli, sta »veteran« in član foto video krožka Trst 80 Janko Kovačič ter mlajši diplomant arhitekture Štefan Grgič (na sliki nekaj razstavljenih fotografij v gostilni Veto/Kroma). Fotografija, ki je bila objavljena včeraj, pa ni bila iz večera pri Ve-

totu, pač pa z večera, ki jse je zgodil v terek v kriški gostilni Lampara.

Pri predsedniku gostincev Niku Tenzeju je te dni v gosteh umetnica Beti Starc, ki razstavlja v sejni dvorani kriške restavracije svoje tople in slikovite »Ženske stvarnosti« iz žgane gline. Za res občuten uvod je poskrbela Vivijana Kljun, vsestranska podjetnica in umetniška osebnost, ki je s svojimi izvirnimi okrasnimi deli nastopila lani v Lampari. Sledil je pozdrav predsednika trgovcev SDGZ Ervina Mezgeca. Le-ta je med drugim poudaril nezanemarljiv doprinos trgovcev, ki pomagajo kolegom gostincem pri uveljavljanju pobude s promocijo kraških proizvodov. Po zlahtnem glasbenem utrinku ansambla Ano ur'co al' pej dvej, sta brata Alain in Niko Tenze z mamo Marijo povabili vse k pokušnji letošnjih ribjih »kraških« specialitet.

Davorin Devetak

PRI ŠKEDNJU - V predoru na hitri cesti

Smrtna nesreča

Žrtev je 62-letni Mario Milkovic, ki je vozil skuter - Vzrok smrti najbrž v nenadni slabosti

Na hitri cesti, v višini Škednja, je včeraj popoldne prišlo do smrtno prometne nesreče. Dvainšestdesetletni Mario Milkovic je na svojem modrem skuterju vozil v smeri proti Trstu, ko je izgubil nadzor nad motorjem in treščil ob pločnik ter varnostno ograjo v škedenjskem predoru. Podrl je nekaj svetlobnih odbojnikov in obležal na tleh, motor pa je svojo vožnjo končal kakih petnajst metrov stran. Na kraj nesreče so prišli reševalci službe 118, ki so moškega skušali zama-

vljati. Gospodu Mariu, ki je živel v Podlonjerju in je bil zaposlen na vlačilcu, ni bilo pomoči.

Nesreča je povzročila tudi precejšen zastoj v prometu. Avtomobili so najprej vozili ob pokritem trupu, ki je čakalo na prihod sodnega zdravnika, okrog 17. ure, dobre pol ure po nesreči, pa je mestnim redarjem uspelo zapreti hitro cesto in opraviti potrebne meritve. Vzroke smrti bo sicer ugotovila obdukcija, zelo verjetno pa je voznika obšla slabost. (pd)

NŠK - Obisk deželnega svetnika SSK Gabrovca

Stanje knjižnice in težave Visoke šole za prevajalce

V prostorih Narodne in študijske knjižnice v Narodnem domu je bilo srečanje med člani vodstva NŠK in deželnim svetnikom SSK Igorjem Gabrovcem, ki so se sestali tudi z ravnateljico Visoke šole za prevajalce in tolmače Lorenzo Rega in prof. Marijo Pirjevec. Predsednik NŠK Viljem Černo in podpredsednica Lida Turk sta ob udeležbi blagajničarke Ane Volpi in odbornice Majde Kavčič uvodoma govorila z Gabrovcem o prostorih knjižnice v Narodnem domu. Nato so se v sejni dvorani srečali z ravnateljico Rego in prof. Pirjevčev, s katerima je tekla bese-

da o možnem sodelovanju med NŠK in šolo za prevajalce. Pri tem je ravnateljica poudarila težave, s katerimi se sooča oddelek za slovenistiko, in v tem smislu prosila za pomoč. Profesorjev, ki gredo v pokoj, namreč ne nadomeščajo, je povedala. To morajo reševati na osnovi pogodb z drugimi profesorji, kar pa seveda stane. Prava škoda je, če se pouk okrne, je naglasila Regova in pripomnila, da je trenutno v treh letnikih vpisanih le 48 študentov (Slovencev in Italijanov). Predstavniki NŠK in Gabrovec so s tem v zvezi zagotovili, da bodo skušali posredovati.

DOLINA - Na sedežu društva Valentin Vodnik

Uvod v proslavljanje 130-letnice delovanja

Po sredinem prikazu vaše ustvarjalnosti, nocoj predstavitev dveh knjig

Ob praznovanju so pozornost namenili domači slovenski noši

KROMA

V sredo zvečer se je v Dolini začelo večednevno praznovanje ob 130. obletnici kulturnega delovanja v vasi. Leta 1878 je namreč tu potekal tabor, ki je imel namen spodbuditi narodno čutenje med istrskimi Slovenci in Hrvati: prav ta dogodek je sprožil ustanovitev vaškega prosvetnega društva, ki se je ohranilo in razvilo vse do danes. Zato, da bi na primeren način obeležil to pomembno in zavidljivo obletnico, je domače kulturno društvo Valentin Vodnik organiziralo niz koncertov in kulturnih srečanj. Prvo je bilo na vrsti v sredo zvečer, ko je v nabito polni društveni dvorani sredi vasi potekal Večer domače ustvarjalnosti. Po uvodnem pozdravu predsednika društva Robija Jakomina, ki je opozoril na hvaležno pomoč pokroviteljev, sta domača ustvarjalca Nerina Švab in Franko Korošec uprizorila kratak prizorček, v katerem je Korošec nastopil v vlogi dr. Bleiweisa, vodilnega narodnjaka iz predmarčne dobe. Dogajanje je bilo postavljeno v 19. stoletje, ko so se tudi Slovenci dokončno izoblikovali v moderno nacijo. Program je na-

daljeval domači harmonikar Marko Manin, ki je odlično uvedel naslednjo točko, v kateri sta v duetu nastopila Dajana Kočevar in Erik Sancin. Zapela sta venček narodnih pesmi, katerim je spet sledila Maninova harmonika. Nastopila je tudi ženska pevska skupina Stu ledi, ki je predstavila nekaj domačih pesmi, večer pa se je nadaljeval z dolinskimi »pret-a-porter«, ko je skupina vaških žena društvu podarila tipični brški narodni noši, na novo sešiti pod vodstvom Eveline Kocjančič. Cvetka Kožlin Vodopivec, ki je povezovala večer, je publiki predstavila zgodovino domače noše in način oblačenja. Manekena sta bila Klara Vodopivec in Andrea Giral di - Jure. Defile je požel velik uspeh in uvedel naslednjo in hkrati zadnjo točko programa v kateri so predstavili društveni koledar za leto 2009, na katerem so fotografije dolinskih žena v narodnih nošah. Fotografinja Mirna Viola je modelle postavila v sugestivne dolinske kotičke, oblikovno pa je koledar sestavil Dejan Kozina. Večer se je zaključil v razposajenem vzdušju, ob dobrotah, ki so

jih pripravile domačinke in vinu, ki sta ga ponudila domača vinogradnika Rado Kocjančič in Vitjan Sancin.

Praznovanje 130. obletnice organiziranega kulturnega delovanja v Dolini se bo nadaljevalo nocoj, ko bodo v društveni dvorani predstavili monografijo, posvečeni dogajanju v vasi. Prvo, o zgodovini društvenega prapora, je pripravil Boris Kuret, druga pa, ki so jo oblikovali društveni odborniki, je prikaz vaškega dogajanja v 20. stoletju prek izvirnih fotografij. Poleg avtorjev bodo knjigi predstavili zgodovinar Milan Pahor in novinarka ter fotografinja Meta Krese. Večer se bo zaključil v spodnji dvorani Zadržne gostilne, kjer bo postavljena prodajna razstava ekskluzivnih fotografij vasi in kjer bodo predvajali krajši film o društvenem delovanju, ki ga je sestavil Vojko Jercog.

Po sredinem uspehu se tudi nocoj obeta zelo bogat večer, ki bo uvod v nedeljsko slavnostno praznovanje, ki bo potekalo od 15.30 dalje v prostorih centra Dolga krona.

Borut Klabjan

Včeraj danes

Danes, PETEK, 24. oktobra 2008
RAFAEL

Sonce vzide ob 7.32 in zatone ob 18.05
- Dolžina dneva 10.33 - Luna vzide ob 2.33 in zatone ob 15.58.

Jutri, SOBOTA, 25. oktobra 2008
KRISPIN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 19,7 stopinje C, zračni tlak 1021,7 mb raste, veter 28 km na uro vzhodnik, severo-vzhodnik, burja s sunki do 52 km na uro, vlaga 68-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 20., do sobote, 25. oktobra 2008
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Pieve 2, Milje - Lungomare Venezia 3.
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Pieve 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Wall-E«.
ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »La classe - Entre le murs«.
CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Tropic Thunder«; 16.15, 18.15, 20.10, 22.00 »Babylon A.D.«; 15.50, 16.20, 17.00, 17.50, 18.20, 19.00, 19.50, 20.20, 21.15, 22.00 »Wall-E«; 16.10, 18.05, 20.00, 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«; 20.25, 22.10 »Disaster movie«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mamma mia!«.
EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.30, 21.00 »L'uomo che ama«.

FELLINI - 17.00, 19.30 »Miracolo a Sant'Anna«; 22.00, »The Hurt Locker«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.15 »Mamma mia!«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.10, 22.00 »Alba chiara«.
KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »Muhice osvajajo Luno«; 18.00, 19.50, 21.40, 23.30 »Pokrajina št. 2«; 21.20, 23.40 »Hellboy II: Zlata armada«; 16.40, 19.00 »Na muhi«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Babylon A.D.«; Dvorana 3: 16.30, 18.10 »Wall-E«; 20.30, 22.15 »Burn After Reading«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15 »Lezione 21«; 22.15 »Zohan«.

SUPER - 22.20 »Disaster Movie«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.10 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Wall-E«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Babylon A.D.«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.00 »Vicky Cristina Barcellona«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN obvešča, da zaradi izrednega stanja na šoli danes, 24. oktobra odpadejo seje razrednih svetov, ki bodo prenešene na kasnejši datum.

PROFESORSKI ZBOR LICEJA F. PREŠEREN se bo sestel na izredni seji danes, 24. oktobra, ob 14. uri v zborni-

VZS-CEO Mitja Čuk Onlus vabi na svojo 20-letnico

Pleši, poj in igray se z menoj
Prireditel s prispevkom Tržaške pokrajine

Dvorana ŠD Kontovel, Kontovel - danes, 24.10.2008

OD 10. DO 12.30 KULTURNI IN ŠPORTNI PROGRAM

Razstava z nagrajevanjem risb likovnega natečaja za učence in dijake - Šport za vse!

Bambičeva galerija - Opčine, Proseška 131

OB 15. URI OKROGLA MIZA: Olimpiada, paraolimpiada, specialna olimpiada

Sodelujejo: "Veseli mulci" OVI Jarše iz Ljubljane, gojenci koprškega oddelka društva Sožitje; Darja Čelik, Barvana klapa - VZS Mitja Čuk, šole Openskega didaktičnega ravnateljstva, Tanja Princes, Specialna Olimpiada Slovenije, Stojan Turčičnik, vzgojitelj OVI Jarše, Peter Brumen trener košarkarske reprezentance gluhtonemih Slovenije.

ci liceja A. M. Slomška. Na dnevnem redu: zasedba šole in protest zamejskih dijakov.

RAVNATELJ POKLICNEGA ZAVODA JOŽEF ŠTEFAN obvešča starše dijakov, da zaradi zasedbe šole je srečanje za izvolitev predstavnikov staršev v razredne svete premeščen na petek, 31. oktobra, ob 17. uri. Sledil bo roditeljski sestanek.

RAVNATELJICA DTTZG ŽIGA ZOIS obvešča starše dijakov Zavoda, da bodo potekale volitve predstavnikov staršev v razredne svete v ponedeljek, 27. oktobra, na podružnici šole na Canestrinijevi ploščadi 7. Ob 18. uri se bodo starši pogovorili v razredniki o vzgojno-izobraževalni ponudbi o in delu na šoli, sledila bodo volilna zbiranja. Pričakujemo si polnoštevilno udeležbo.

Čestitke

Ob uspešnem dokončanem študiju čestitajo **ROBERTU ŠTOKI Lidi, Dejan in Miloš.**

22. oktobra je na pravni fakulteti uspešno doktoriral

Robert Štoka

Iskreno mu čestitamo in želimo še obilo življenjskih uspehov

Igor, Giuliana, Aurelio, Lidija, Sergij z družino in Lucia z družino

Pet let študija, pet let neprekinjenih uspehov. Si dokaz, da tudi slepa kura zrno najde.

Robert

Želimo ti še obilo sreče v življenju!

Tvoj brat Aleksij, Karin, Nikolaj

Poslovni oglasi

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRU-GA Ul. Travnik 10 obvešča cenjene odjemalce, da ima na razpolago krasne in cvetoče KRIZAN-TEME in v torkli ekstra deviško OLJE po ugodni ceni. **NOVOST: BUKOVA DRVA ZA KURJAVO** po zelo zanimivi ceni. **Ponudba po znižani ceni žag JONSERED in ALPINA ter cepilcev "spaccalagna".** Obiščite nas!

PRODAM HIŠO+VRT V ŠEMBI-JAH (Ilirska Bistrica).

00386-41345277

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM FERFOLJA PRI PIŠČANCIH je odprt vsak petek, soboto in nedeljo. Toplo vabljeni na pristno kapljico in domač prigrizek.

040-43992

KMEČKI TURIZEM UŠAJ v Nabrežini št.8 je odprt od petka do vključno ponedeljka.

339-4193779

Mali oglasi

KD SKALA GABRJE podari ob prenovi prostorov sedeža staro kmečko orodje in dva stara lesena vozova; informacije čim prej na tel. 0481-882240.

KRAŠKO HIŠO (120 kv. metrov) s 60 kv. metrov ateljeja na parceli 948 kv. metrov, le 1 km oddaljeno od centra Sežane prodam. Tel. št.: 040-208084.

NA OPČINAH, v mirnem in zelenem okolju, dajemo v najem lepo, moderno opremljeno (vključno z gospodinjskimi aparati), komaj obnovljeno trosobno stanovanje, z balkonom-verando, garažo, parkiriščem in skupnim vrtom. Mobilni telefon +39 3289486440 ali +39 3282830671.

PODARIM psičko staro 6 mesecev, mešane pasme. Tel. ob uri kosila na št. 334-9422068.

PRODAM STANOVANJE pribl. 65 kv.m v Tržiču v zaključni fazi gradnje. Pritličje, 2 svetli spalnici, kopalnica, prostorna dnevna soba s kuhinjo, velika sončna in delno pokrita terasa (pribl. 160 kv.m), parkirni prostor v garaži, dvigalo. 173 tisoč evrov, primerno tudi kot investicija. Tel. 347-3404638.

PRODAM otroško košaro (zibelko) vključno s posteljnino. Klicati v večernih urah na tel. št. 349-3114354.

PRODAMO ZEMLJIŠČE »gozdk«, 10.000 kv. m., pod Volnikom (blizu Efe), cena 23.000 evrov z možnostjo dogovora. Tel. 040-225654 ali 338-7281332 (Štoka).

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samatorci 21. Toplo vabljeni! Tel. 040-229326.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobi je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevsi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO sta v Mavhinhah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas. Tel. 040-299442.

Loterija 23. oktobra 2008

Bari	21	14	5	20	88
Cagliari	89	1	80	47	57
Firence	7	61	88	24	23
Genova	47	35	28	38	80
Milan	75	39	40	63	43
Neapelj	81	7	21	48	47
Palermo	74	20	56	43	81
Rim	20	41	54	52	71
Turin	33	69	75	53	86
Benetke	33	58	9	62	90
Nazionale	10	21	33	68	71

Super Enalotto št. 128

7	20	21	74	75	81	jolly 33
Nagradni sklad						18.785.996,27 €
1 dobitnik s 6 točkami Jackpot						100.756.197,30 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						3.757.199,25 €
77 dobitnikov s 5 točkami						36.596,10 €
8.417 dobitnikov s 4 točkami						334,78 €
329.577 dobitnikov s 3 točkami						17,10 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
26 dobitnikov s 4 točkami	33.478,00 €
1.363 dobitnikov s 3 točkami	7.710,00 €
19.340 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
122.285 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
258.536 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Drevi začetek sezone

Sloviti Kabaret v postavitvi Mestnega gledališča iz Ljubljane

Konferansje je Uroš Smolej, ki je za to vlogo prejel vrsto priznanj

Broadwayska predstava Kabaret bo danes odprla sezono Slovenskega stalnega gledališča. Režiser uspešnice Mestnega gledališča ljubljanskega z glasbo in petjem v živo je Stanislav Moša, ravnatelj mestnega gledališča v Brnu. Konferansje v berlinskem kabaretu ob zori nacističnega vzpona je igrallec Uroš Smolej, ki bo do nedelje popeljal še tržaško publiko v sladkogrenke atmosfere nočnih klubov, za katerimi stoji senca velike tragedije polpretekle zgodovine in še marsikatero aktualno sporočilo:

Delo je večplastno: osnova je seveda kabaretna zgodba z junakinjo Sally Bowles, ki nastopa v slovitem klubu Kit Kat, medtem ko se vzporedno razvija njena ljubezenska zgodba z Američanom Cliffom. Na drugi ravni je zgodba starejših protagonistov, gospe Schneider in židovskega trgovca Schultza, ki bi se rada poročila, a jima politične razmere to preprečijo, kar nas že uvede v duh časa v smislu Hitlerjeve nacistične politike.

Vaša vloga se vsekakor izrazito emancipira od konteksta.

Konferansje ima v roki vezno nit, s katero prepleta vse zgodbe. Je in ni človek, se igra Boga in hudiča hkrati. Vloga, ki je izvirno precej enoplastna, je v naši postavitvi precej pomembna in večplastna. Nismo dodali kaj bistvenega v smislu teksta, temveč prisotnosti na odru, ko se lik na primer prikrađe v določene prizore, kamor naj ne bi spadal. On je nad časom, ima nekaj nadnaravnega in neoprijemljivega v sebi, je ženska in moški, ali celo brez spola. Ohranja določeno distanco do vsega, na koncu pa pade v isti koš kot vsi drugi.

Vloga nima prave psihološke razsežnosti in niti določene zgodbe za seboj. Na katerih osnovah ste gradili igralsko kreacijo?

Na vajah smo postopoma gradili prizore, v katerih se lik z različnimi vlogami postavlja v stik z drugimi, kar mu daje neko zgodovino v odnosu do določenih situacij, ki jih spremlja. Zvočni zapis iz filma je ustvaril v meni posebno sliko. Mislim sem na stare plošče, na pretirano in ekstremno interpretacijo, ki je obenem zelo

gledališka. Vedel sem, da se lahko poigram z gibanjem, z gestikulacijo, z mimiko. Predstavljal sem si ga kot človeka s perfektnim nasmehom, zato sem si dal narediti umetne zgornje zobe, kar mi popolnoma spremeni občutek v govoru, v dikciji in v nasmihanju.

Sodelovali ste tudi v nemški različici predstave. Kakšen je bil odziv nemške publike?

Povabil me je isti režiser, ki je ohranil bistveni koncept predstave, produkcija pa je nastala za nemški trg, kar pomeni, da sem hodil v Brno na vaje, kjer sem sodeloval z ekipo tamkajšnjega gledališča in s kolegi iz Avstrije in Nemčije. Igrali smo v nemškem in v angleškem jeziku. Razlika v odzivu nemške publike je bila več kot očitna, ker so verjetno še zelo občutljivi na svojo preteklost. Mi se lahko temu smejemo iz distance, na primer ko igram Hitlerja in se iz njega norčujem, v Nemčiji pa je bila v tistem trenutku grobna tišina v dvorani.

Za vlogo Konferansjeja ste prejeli Severjevo, Dnevnikovo, Borštnikovo in nagrado Prešernovega sklada. Gre gotovo za eno od tistih vlog, ki zaznamujejo kariero.

Ko sem gledal posnetek premiere, se mi je zdelo katastrofalno in sem ugasnil. Nikoli nisem tako zadovoljen, da bi užival ob opravljenem delu; vsako stvar lahko vedno izboljšamo in noben uspeh ni nekaj samoumevnega. Pred vsako predstavo imam tremo in čutim odgovornost, v tem primeru predvsem, ker nisem šolan pevec. Predstava je kar napora, imam veliko glasovnih transformacij, petja, skakanja, preoblačenja in vsakič pustim veliko energije na odru. Seveda sem blazno vesel, da sem lahko za eno vlogo dobil toliko nagrad in pohval. Mnogi mi pravijo, da me je vloga zaznamovala, ampak vem, da ne sme biti tako. Sem relativno mladi igralec in ne morem misliti, da sem odgibal svojo življenjsko vlogo, čeprav bo gotovo ostala ena tistih, ki me bodo zaznamovale še naprej. Najraje mislim, da me pričakuje nekaj ravno tako izzivalnega in močnega, da bi moglo znati presenetiti še kdaj sebe in gledalce.

Rossana Paliaga

Uroš Smolej, večkrat nagradjeni igralec za vlogo v Kabaretu

ŽIGA KORITNIK

Knjige v gledališču

Ob današnji otvoritvi nove gledališke sezone Slovenskega stalnega gledališča v Trstu bosta tržaški založbi ZTT in Mladika prisotni s svojimi knjigami v foyerju tržaškega Kulturnega doma. Namen pobude Knjige v gledališču, ki poteka v sodelovanju s SSG-jem, je ovrednotiti krajevno založniško produkcijo in vzpostaviti ter uveljaviti vez med kulturnimi dejavniki v našem mestu. Obiskovalcem tržaškega gledališkega hrama bodo tako na voljo knjižne novosti in najznamenitejši naslovi iz prejšnjih sezon. Možna bo dobila informacije o delovanju omenjenih založb in o njunih knjižnih programih. Pobuda se bo ponovila jutri.

TRST - Gledališče La Contrada

Bogata ponudba za mlade in otroke

Tudi letos je program razdeljen v dva sklopa, najmlajšim je namenjena nedeljska pravljica, ostalim pa izrecne predstave

Včerajšnja predstavitev je bila na sedežu pokrajine KROMA

Tržaško gledališče La Contrada je za sezono 2008/2009 pripravilo bogat gledališki abonma za otroke in mladino, ki veljajo za najbolj odkrite in neposredne kritike. Podrobnosti gledališkega abonmaja so predstavili na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu tržaške pokrajine, ki že po tradiciji gmotno podpira prizadevnost Contrade, na srečanju pa so se zbrali vsi, ki so tako ali drugače sodelovali pri ustvarjanju programa. Organizatorji so uvodoma povedali, da si bodo mali obiskovalci poleg produkcij gledališča La Contrada lahko ogledali tudi gostujoče predstave, med katerimi velja še posebej omeniti predstavo v produkciji Slovenskega stalnega gledališča. Naslov njihove predstave je Tubotubetubutubitu, v gledališču Orazia Bobbia pa bodo gostovali v programskem sklopu Ti racconto una fiaba (Povem ti pravljico), in sicer v nedeljo, 21. decembra.

Predsednica Contrade Livia Amabilino je po uvodnem pozdravu pokrajinske odbornice Adele Pino povedala, da njihovo gledališče že od nekdaj posebno pozornost posveča najmlajšim, saj so pri njih mnenja, da je prav, da otroci postanejo redni obiskovalci gledališča - doma kulture. Govornica je še dodala, da so program tudi letos razdelili v dva sklopa, in sicer v sklop Ti racconto una fiaba (Povem ti pravljico) in In teatro in Compagnia (V gledališčev družbi). V okviru slednjega si bodo učenci različnih tržaških šol, pa tudi varovanci različnih vrtcev, ogledali 8 predstav, ki bodo doživele tudi različne ponovitve. Letošnja gledališka sezona za šolarje se bo tako začela 17. novembra, ko bo na sporedu klasična pravljica Rdeča kapica, ki je nastala v produkciji Contrade. Med novembrom in marcem si bodo učenci lahko ogledali še naslednje predstave: Hansel & Gretel (La Contrada), La Leggenda dell'acqua (Gli Alconi - Treviso), Il Segreto della Ma-

tematica (la Contrada), Il Ragazzo col violino (Laboratorio mangifuoco - Milano), Cesarjev slavec (Rosaspina - Bologna), Pika Nogavička (A.I.D.A - Verona) in Ostržkove dogodivščine (Fontemaggiore - Perugia). Vse omenjene predstave bodo na sporedu med tednom, in sicer ob 10. uri, za spektakel pa bo treba odšteti 5 evrov.

V nadaljevanju nam je s programom za otroke in starše, ki se predstavlja pod imenom Ti racconto una fiaba, postregel Giorgio Amadeo, odgovorni za otroški in mladinski sektor pri gledališču La Contrada. Govornik je napovedal, da si bo občinstvo v novi sezoni lahko ogledalo 11 predstav, od katerih tri v produkciji Contrade. Poleg iger Rdeča kapica in Hansel & Gretel, ti sta mlade obiskovalce razveseljevali že v preteklih sezonah, bo gledališče letos debitiralo s predstavo Il Segreto della matematica (4. januar), ki obravnava zelo aktualno problematiko, in sicer pomanjkanje zanimanja mladih za znanstvene vede. Sklop gledaliških spektaklov za otroke se bo začel v ponedeljek, 8. decembra, ko bodo na odru uprizorili igro Hansel & Gretel. Ostale predstave bodo na sporedu ob nedeljah, in sicer ob 11. uri, do konca februarja pa si bo mogoče z različnimi ponovitvami ogledati še predstave: L'Allestimento teatrale (14. december), Tubotubetubutubitu (21. december), Rdeča kapica (28. december), Il segreto della matematica, Cesarjeva nova oblačila (11. januar), Pangea (18. januar), Non aprite quella porta (25. januar) in Da una goccia nel mare (8. februar).

Naj ob koncu povemo, da bo treba za vse predstave odšteti 5 evrov, kupiti pa bo mogoče tudi vstopnico za 20 evrov, s katero si bodo obiskovalci lahko ogledali 5 predstav. Podrobnejše informacije je mogoče dobiti tudi na spletni strani "http://www.contrada.it" www.contrada.it ali na telefonski številki 040/390613. (sč)

BENEČIJA

Ob Burnjaku tudi koncert Kogojevih dnevov

V srcu Benečije leži zaspana vasica Gorenji Tarbij, ki v jeseni zaživi z Burnjakom. Prijetno jesensko popoldne je bilo več kot primerno za prijetno druženje ob skodelici pečene kostanja. V cerkvi svetega Janeza Krstnika pa se je godil druge vrste festival, tam sta pianist in skladatelj Žiga Stanič ter altistka Mirjam Kalin pripravila koncert, enega od zadnjih iz bogatega niza koncertov Kogojevih dni. Program je bil v celoti v znamenju klavirskih in vokalnih skladb Žige Staniča, ki je študiral na Akademiji za glasbo klavir in kompozicijo in kjer je leta 2002 opravil doktorat.

V treh skladbah je skladatelj razgrnil pestro glasbeno govorico. Vsekakor ne preseneča, da ima osrednje vlogo v glasbenem življenju Žige Staniča klavir. Niz Skladbe za klavir je napisal še v času študija. V sedmih stavkih se z govorico, ki neposredno nagovori poslušalca, posrečeno prepletajo različni vplivi. Impresionistično platenje, kateremu ob bok postavlja povsem novoromantično izpoved okiti še z minimalizmom. Vsi ti slogovni načini kažejo avtorjevo zazrtost v minulo stoletje. Minimalistične fraze so nabite z melanholijo, nasproti tem pa postavlja strastne in dramatične pasaže. Čeprav se Žiga Stanič kot skladatelj spogleduje z minulim časom, pa je pri pisanju vsekakor pod vplivom postmodernističnega duha, ki povezuje te pretekle sloge in jih tudi posodablja. Njegovi postmodernistični prijem nedvomno ostreje zarežejo v ubranost jezika iz polpreteklega časa, kljub temu pa ga uporablja zgolj kot protiutež spevni melodičnosti. Skladatelj je zadnji stavek Preludij, ki ima podnaslov In memoriam, na koncertu v Gornjem Tarbiju posvetil v spomin na deseto obletnico smrti Marijana Gabrijelčiča, saj je skladbo napisal v letu, ko je njegov mentor kompozicije preminil.

Štiri pesmi na besedila Vladimir Rejc je pretanjen podala altistka Mirjam Kalin. Kratke trivrstične pesmi haiku dajejo skladatelju veliko možnosti za ustvarjanje. Te japonske kratke pesmi so nabite s sporočilno vsebino in je potemtakem vsa zgodba podana v treh vrsticah. Avtor je besedilo in glasba tesno povezal med sabo. Besedilo je smiselno dopolnil s klavirsko spremljavo, ki je poslušalca postopoma vpeljala v svet pesmi. Mirjam Kalin je s svojo interpretacijo v vsako besedo posebej vlila življenje. Sporočilo pesmi pa je zazvenelo v vsej svoji polnosti in globini. Z razpoložljivimi skladbami Beneške slike je skladatelj strnil v niz sedem beneških ljudskih pesmi, jih priredil za klavir, jim vdahnil nekaj sodobnega zvona in nekaj akademske tehnike. Osrednje mesto v skladbi pa je vsekakor prepustil ljudskemu napjevu, ki je vseskozi prevladoval in dajal ritem delom.

Pianist in skladatelj Žiga Stanič je pripravil prijeten koncert, v katerem ni bilo prostora za emancipirano disonanco, kromatizem, atonalnost in drugih značilnostih naprednih skladateljskih ustvarjalnih struj. Mogoče bi lahko Staničevim skladbam očitali vendarle preveč domačnosti in lahkotnosti, ki je na trenutke mejila na salonsko oziroma na poslušljiv in konvencionalen jazz. Kljub temu pa so se vsi ti primanjkljaji izpod njegovih prstov in v interpretaciji Mirjam Kalin razblinili, saj sta verodostojno in prav nič osladno predstavila program. Ostalo je bilo čisto uživanje ob glasbi, ki je dobilo dva dodatka iz zbirke kladnice slovenske ljudske glasbe. Kaj bi jaz tebi dal in Vsi so venci bejli so orosili marsikatero oko. Žiga Stanič in Mirjam Kalin sta v Gornjem Tarbiju omrežila z glasbo vse prisotne.

M. Sulič

KITAJSKA - Danes in jutri bodo zasedali predstavniki 45 držav in organizacij ASEM

Voditelji Evropske unije in Azije v Pekingu predvsem o finančni krizi

Francija, ki trenutno predseduje EU, bo na srečanju predstavila izjavo o podnebnih spremembah

PEKING - V kitajski prestolnici Peking se bodo danes in jutri sešli voditelji držav in vlad Evropske unije in Azije (Asem). Srečanje je v prvi vrsti namenjeno razpravi o podnebnih spremembah in spodbujanju trajnostnega razvoja, a glede na trenutne razmere v svetu bo pogovore najverjetneje zasenčila mednarodna finančna kriza. Sedmi vrh Asem bo največji doslej, saj se ga bodo poleg voditeljev 27 držav EU, desetih članic Združenja držav jugovzhodne Azije (Asean), Kitajske, Južne Koreje in Japonske tokrat prvič udeležile še najnovejše članice Indija, Pakistan in Mongolija.

Skupaj z Evropsko komisijo in sekretariatom Asean bo tako na srečanju prisotnih 45 članic Asem, ki predstavljajo polovico svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP), skoraj 60 odstotkov svetovnega prebivalstva in 60 odstotkov svetovne trgovine.

Vrhunskemu srečanju v veličastni Ljudski palači na trgu nebeskega miru v Pekingu bo predsedoval gostitelj, kitajski premier Wen Jiabao, francoski predsednik Nicolas Sarkozy kot predsedujoči EU pa bo vodil evropsko delegacijo. Udeležbo so potrdili vsi evropski in azijski voditelji z izjemo britanskega premiera Gordona Browna, Italijo bo zastopal ministrski predsednik Silvio Berlusconi, Slovenijo pa predsednik države Danilo Türk. Ob robu vrha, ki ga skličejo vsako drugo leto, bodo potekala številna dvostranska srečanja, pa tudi sestanki civilne družbe, parlamentarcev in poslovnežev. Kitajska naj bi med drugim organizirala ločeno srečanje voditeljev azijskih držav, kar bo priložnost, da te prvič skupaj razpravljajo o finančni krizi.

Vrh Asem bo potekal pod geslom Vizija in aktivnosti: v smeri rešitve za vse in ima na uradnem dnevnem redu razprave o globalnem upravljanju z najpomembnejšimi svetovnimi izzivi, trajnostnem razvoju, trgovini in perečih gospodarskih vprašanjih ter medkulturnem dialogu.

Spričo mednarodne finančne krize, ki trenutno pretresa svet, pa bo največjo pozornosti zagotovo namenjene tej temi. "Nujno je, da skupaj pošljemo močno sporočilo svetu," je pojasnil francoski veleposlanik na Kitajskem Herve Ladsous. "Tako Evropejci kot Azijci čutimo posledice krize. V času globalizacije ne moremo izbirati bolezni, te pa se zelo hitro prenašajo," pa je dodal vodja delegacije Evropske komisije v Pekingu Serge Abou.

Francoski predsednik Sarkozy je napovedal, da bo srečanje izkoristil za pritisk na azijske države za podporo vzpo-

Gostitelj, kitajski premier Wen Jiabao sprejema italijanskega premiera Silvia Berlusconi

ANSA

stavitvi novega mednarodnega finančnega sistema ter pri organizaciji svetovnega finančnega vrha, ki bo 15. novembra. "Kitajsko in Indijo je treba vključiti v to ključno razpravo," je pojasnil ta teden v Evropskem parlamentu.

Francija, ki trenutno predseduje EU, naj bi na srečanju tudi predstavila izjavo o podnebnih spremembah, v kateri bo po navedbah virov v Bruslju poskušala pridobiti "čim večjo zavezo" azijskih držav v okoljskem režimu, ki bo veljal po izteku Kjotskega protokola leta 2012. To bo dokaj težko doseči, saj Kitajska in druge azijske države vztrajajo, da morajo vodilno vlogo pri zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov igrati evropske in druge razvite države.

Združenje Asem je bilo ustanovljeno leta 1996 na pobudo Francije in Singapurja kot protiutež ameriškemu vplivu v azijsko-pacifiški regiji. "Odtlej se je dialog med Azijo in Evropo stalno poglobljal, sodelovanje pa se je krepilo," je pojasnil namestnik kitajskega zunanjega ministra Liu Jieyi.

Sodelovanje se je najbolj očitno krepilo na področju trgovinske menjave. Kot kažejo podatki evropskega statističnega urada Eurostat, sta se v trgovini med EU in azijskimi državami, ki sodelujejo v okviru Asem, med leti 2000 in 2007 povečala tako izvoz kot tudi uvoz in sicer za okoli 60 odstotkov.

Andreja Seršen Dobaj (STA)

EU - Finančna kriza

8. novembra izreden vrh Evropskega sveta

PARIZ - V Bruslju se bodo 7. novembra na izrednem zasedanju Evropskega sveta sestali vodje držav oziroma vlad Evropske unije, je včeraj sporočilo francosko predsedstvo EU. Po pričakovanjih bo glavna tema pogovorov finančna kriza, saj je za 15. november predviden svetovni vrh o tej problematiki.

Izredni vrh EU, ki ga je pravkar napovedalo predsedstvo, bo pravzaprav kosilo, na katerem se bodo voditelji pripravili na svetovno srečanje, kjer naj bi našli skupne odgovore na trenutno finančno krizo, ki se iz ZDA seli na vse celine. EU poudarja, da se je treba dogovoriti o novem finančnem sistemu, da do kriz, kot je trenutna, ne bo več prihajalo.

Po oceni EU je potrebna nova svetovna finančna ureditev, do sestanka na svetovni ravni pa mora priti čim prej. Če bi čakali na no-

NICOLAS SARKOZY

vega ameriškega predsednika, bi bilo po mnenju francoskega predsednika in predsedujočega EU Nicolasa Sarkozyja prepozno.

Evropski voditelji so se sestali minul teden na vrhu EU v Bruslju, nekaj dni pred tem pa so se voditelji 15 držav evroskupine ter Velike Britanije sešli v Parizu. Dosegli so dogovor o usklajenem ukrepanju članic EU pri reševanju finančnih institucij in pospešitvi medbančnega poslovanja. (STA)

V Zagrebu napad z avtomobilom bombo na direktorja Nacionala

ZAGREB - V središču Zagreba je včeraj odjeknila eksplozija. Kot poroča avstrijska tiskovna agencija APA, je šlo za napad z avtomobilom bombo na direktorja hrvaškega tednika Nacional Iva Pukanića. V napadu bi lahko življenje izgubila Pukanić in še en človek, so sporočili varnostni viri. Navedli so še, da naj bi bilo v eksploziji poškodovano nedoločeno število ljudi.

Pukanić je bil že aprila tarča strelskega napada. Takrat je hrvaška policija sporočila, da je šlo verjetno za poskus umora.

EU in Kuba uradno obnovili odnose

HAVANA - Evropska unija in Kuba sta po petih letih ponovno obnovili odnose. Uradno sta to storili s podpisom sporazuma o sodelovanju, ki sta ga včeraj v Havani podpisala kubanski zunanji minister Felipe Perez Roque in evropski komisar za razvoj Louis Michel.

Zunanji ministri EU so se junija dogovorili, da bo EU odpravila sankcije proti Kubi, da bi tako omogočila politični dialog z novim kubanskim voditeljem Raulom Castrom. Ob tem je kubansko vlado pozvala, naj dejansko izboljša stanje človekovih pravic, med drugim z brezpogojno izpustitvijo vseh političnih zapornikov, vključno s tistimi, ki so bili zaprti in obsojeni leta 2003, in z dejanskim izvajanjem mednarodnih listin o človekovih pravicah, h katerim je pristopila.

V. Britanija: Zelena luč človeško-živalskim zarodkom

LONDON - Predstavniški dom britanskega parlamenta je v sredo potrdil sporni zakon, na podlagi katerega bodo znanstveniki lahko začeli z raziskovanjem izvornih celic zarodkov, križanih med živalmi in človekom. Tovrstnih zarodkov sicer ne bo dovoljeno razvijati dlje od dveh tednov. Poslanci so v sredo zvečer s 355 glasovi za in 129 glasovi proti potrdili predlog zakona, potem ko so na Otoku več mesecev potekale burne razprave med vlado premiera Gordona Browna in znanstveniki na eni strani ter verskimi voditelji, borci proti splavu in ostalimi zaskrbljenimi zaradi spornega predloga na drugi strani. Brown je v razpravah večkrat podaril, da verjame, da bodo znanstveniki križane živalsko-človeške zarodke uporabili za raziskavo izvornih celic pri boleznih, kot sta Parkinsonova in Alzheimerjeva. To bi po njegovem mnenju lahko prineslo rešitev za milijone ljudi po vsem svetu. (STA)

ZDA - Medtem ko ankete potrjujejo, da ima demokrat Barack Obama še vedno prednost

Pomoč Giulianijskega pri McCainovi predsedniški kampanji

Podpredsedniška kandidatka Palin 150.000 dolarjev za obleke

NEW YORK - Nekdanji newyorški župan Rudy Giuliani je v sredo posodil svoj glas za avtomatske telefonske klice, s katerimi skuša kampanja republikanskega predsedniškega kandidata Johna McCaina zmanjšati zaostanek za demokratom Barackom Obamo. Predvolilna kampanja se sicer nadaljuje v izrazito negativnem tonu.

McCain je tovrstne telefonske klice sicer leta 2000, ko se je potegoval proti Georgeu Bushu za republikansko nominacijo, opredelil kot klice sovražstva. Da jih bo uporabil v predsedniški kampanji, pa se je odločil, potem ko mu je začela padati podpora v anketah. Obamova kampanja jih je doslej kritizirala, v sredo pa se je zanje odločila še sama. Ženska tako pravi, da je doslej podpirala McCaina, vendar ne več zaradi nepoštenega kampanje.

Giulianijev glas v telefonskih klicih sporoča volivcem, da Obama zagovarja odpravo obveznih kazni za storilce spolnih zločinov, preprodajalce mamil in morilce. V ZDA imajo zakone, v skladu s katerimi so za določena kaznivna dejanja ne glede na okoliščine predpisane maksimalne kazni. Obama temu

SARAH PALIN

nasprotuje, podobno kot večina pravnih strokovnjakov.

Potem ko je republikanska kampanja Obama obtožila družjenja s teroristi, je nekdanji protiteroristični koordinator Bele hiše Richard Clarke v sredo na televiziji NBC dejal, da bi lahko Al Kaida pomagala McCainu, tako kot je Georgeu Bushu leta 2004 z objavo grozečega videoposnetka tik pred volitvami. Clarke je sicer izrazil upanje, da je ameriška javnost v štirih letih dozorela in ne bo vnovič nasedla.

Glede na večino nacionalnih anket negativna kampanja ne deluje, nasprotno pa je

v sredo objavljena anketa ameriške tiskovne agencije AP pokazala, da je McCain začel zmanjševati zaostanek za Obamo po zadnjem predsedniškem soočenju. Obama po tej anketi vodi le s 44 odstotki proti 43 odstotkom za McCaina, potem ko je Obama pred tremi tedni v isti anketi vodil za sedem odstotkov. Anketa ugotavlja, da se je prednost Obame v tem času med volivci, ki zaslužijo manj kot 50.000 dolarjev na leto, zmanjšala s 26 na le štiri odstotke.

Izvajalci ankete to razlagajo s teorijo, da je bila McCainova kampanja z uporabo "Jožeta Vodovodarja" uspešna. Tako imenovani "Joe the Plumber", za katerega se je izkazalo, da nima dovoljenja za opravljanje poklica, aktivno podpira McCaina in zasluži manj kot 250.000 dolarjev na leto, je Obama pred tedni vprašal, če bi mu res zvišal davke. Obama mu je na dolgo razlagal svojo davčno politiko, republikanci pa so pograbil opazko, da je potrebno "razdeliti bogastvo", da bi bilo bolje vsem. McCainova kampanja od takrat ponavlja, da želi Obama jemati tistim, ki pridno delajo, in dati njihov denar tistim, ki ne plačujejo davkov, kar označujejo za uvajanje social-

izma. Ameriška vlada je po mnenju demokratov sicer po tem kriteriju zadnje stoletje že globoko v socializmu zaradi politike progresivnih davkov, ki je ni ukinit niti Bush.

Podpredsedniška kandidatka Sarah Palin, ki Obama obtožuje "elitizma", sebe pa označuje kot "navadno Američanko", se je medtem znašla sredi kritik zaradi osebne porabe. Republikanska stranka ji je od začetka septembra plačala 150.000 dolarjev za obleke, kozmetiko in frizerja zanjo in njeno družino. Samo v času nacionalne konvencije republikanske stranke v Minneapolisu je v trgovini "Neiman Marcus" porabila 75.000 dolarjev, v trgovini Saks Fifth Avenue pa 50.000. V septembru je za kozmetičarko namenila 13.200 dolarjev.

McCainova kampanja medijem očita, da se ubadajo s takšnimi vprašanji namesto s pomembnimi gospodarskimi in drugimi temami. Demokrati pa opozarjajo na statistiko ministrstva za delo, ki pravi, da so "navadni Američani", s katerimi se Palinova primerja, leta 2006 za obleke porabili povprečno 1874 dolarjev.

Je pa Palinovo v ponedeljek podprl vpli-

vni krščanski voditelj James Dobson, ustanovitelj organizacije "Osredotočeni na družino". Dobson, ki do letošnjih volitev ni podpiral McCaina, ji je dejal, da skupaj z ženo molita za božje posredovanje na volitvah 4. novembra. Palinova pa je odgovorila, da že čuti moč molitve, ki prihaja od "molilnih bojnikov" po vseh ZDA.

McCainova kampanja trenutno potrebuje vsako pomoč, saj ji volilne napovedi ne kaže najboljše. Zadnja anketa revije Time in televizije CNN je pokazala, da Obama vodi v štirih državah, ki jih je leta 2004 osvojil predsednik Bush in kjer mora McCain nujno zmagati. V Virginiji Obama vodi s 54 odstotki proti 44, v Ohiju s 50 proti 46, v Nevadi s 51 proti 46 in v Severni Karolini s 51 proti 47 odstotkom.

Zadnja anketa raziskovalnega centra Pew pa kaže, da se k Obami nagibajo tudi verni Američani. Med zmernimi protestanti Obama vodi z 48 proti 43 odstotkom, med evangelističnimi belimi protestanti pa je zmanjšal zaostanek za sedem odstotkov, a še vedno zaostaja s krepko razliko 67 proti 24 odstotkom. (STA)

TRŽIČ - Pred koncem leta bo videmsko podjetje odkupilo bivšo tovarno Ineos

Nov obrat družbe Mangiarotti bo začel delovati čez dve leti in pol

Potrebovali bodo visoko kvalificirane delavce - Visintin: »Z deželo pripravljamo tečaje«

Čez dve leti in pol bo v Trziču začel delovati obrat družbe Mangiarotti, ki bo ošibljene goriški predelovalni industriji dal novega zagona in omogočil nastanek mnogih delovnih mest. Videmsko podjetje, ki je na področju produkcije naprav za naftno, plinsko in kemijsko industrijo med svetovnimi liderji, bo namreč čez en mesec podpisalo dokončno pogodbo za odkup območja bivše tovarne Ineos Films, kjer namerava med drugim izdelovati tudi naprave za jedrsko industrijo.

»Obrat v Trziču bo za nas izrednega pomena. Iz logističnega vidika se namreč nahaja na zelo ugodni legi, ki nam bo omogočila neposreden dostop do morja. Naprave za naftno, plinsko in kemijsko industrijo, ki jih izdelujemo v tovarnah v Sedeglianu in v kraju San Giorgio di Nogaro, so namreč izredno velike in težke, zato je njihov prevoz drag in vse prej kot enostaven. Isto velja tudi za naprave za jedrsko industrijo, ki jih izdelujemo v obratu v Milanu. Tega smo pred nedavnim odkupili od skupine Ansaldo-Camozzi, saj verjamemo, da se bo ta sektor v prihodnjih letih zelo razvil zaradi naraščajočega povpraševanja po energiji,« je povedal predsednik družbe Mangiarotti Paolo Di Salvio in nadaljeval: »V tržiškem obratu, ki ga bomo predvidoma odprli v teku dveh let ali dveh let in pol, bo potekala zadnja faza izdelave naprav, ki jih proizvajamo v Sedeglianu, San Giorgiu in Milanu. Prednosti, ki jih bo nudil neposreden dostop do ladij, bodo velike.«

Območje bivše tovarne Ineos v ulici Timavo, ki ga bo odkupilo podjetje Mangiarotti, meri približno 30.000 kv. metrov. Vanj bodo v prvih dveh letih vložili 70 milijonov evrov, v prihodnjih letih pa še dodatnih 30 milijonov. Di Salvio in generalni direktor družbe Davide Vanin sta zagotovila, da bodo v novem obratu potrebovali tudi mnogo visoko kvalificirane delovne sile, pri iskanju katere jim bo pomagala goriška pokrajina. »Prihod podjetja Mangiarotti v Trzič je za razvoj goriškega gospodarstva zelo pomemben. Ustvaril bo mnogo delovnih mest, za opravljanje katerih pa bodo naši delavci potrebovali visoko specializacijo. Zato smo se z deželo FJK odločili, da izpeljemo projekt, s katerim bomo med 130 in 180 delavcev usposobili za ta delovna mesta. Brezplačni tečaji bodo namenjeni predvsem tistim, ki so izgubili zaposlitev. Med temi so delavci Ineosa in lesne industrije,« je povedal Visintin. Tečaji bodo trajali 400 ur. (Ale)

GORICA - Pobude za osvetlitev zgodovinskega pojava

Poklon aleksandrinkam

V ponedeljek gledališka predstava, do decembra razstava, okrogla miza in predavanja po šolah

Z včerajšnje predstavitve niza pobud o aleksandrinkah

BUMBACA

Pojav izseljevanja ali zdomstva je bil v raznih oblikah prisoten v vseh zgodovinskih obdobjih. Poleg velikih izseljeniških tokov, ki so zaradi bednih razmer ponekod povzročili skorajšnje izpraznitve celih pokrajin, poznamo na Goriškem tudi pojav aleksandrink, kmečkih deklet, ki so jih nevzdržne gospodarske razmere prisilile, da so si zaslužek poiskale v Egiptu. V to sredozemsko deželo so odhajale konec devetnajstega in tja do tridesetih let dvajsetega stoletja.

Slovenska in tudi furlanska dekleta so se zaposlovala kot sobarice, služkinje, dojlje, guvernantke, vzgojiteljice in so bile zaradi poštenosti in prirojene pridnosti zelo cenjene. Ta zdomski val, ki je dosegel kar velike razsežnosti, je zgodovinopisje nekako obšlo. Pojavu so se zgodovinarji in proučevalci preteklosti posvetili šele v zadnjih desetletjih in na podlagi njihovih izsledkov sta na dan prišli ves blišč in beda naših lepih Vid. Vprašanju teh zdomk se je posvetila tudi goriška pokrajina, ki je spoznavanju aleksandrink namenila več po-

bud. Le-te so včeraj predstavili v pokrajinski palači v Gorici. Tiskovno konferenco je uvedel pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ki je izpostavil namen uprave, da z raznimi pobudami osvetli tudi manj znane trenutke krajevnega zgodovine. Danes prihajajo k nam s trebuhom za kruhom dekleta iz raznih držav, pred sto leti pa so iz istih razlogov v Afriko odhajale naše ženske, je še posebno naglasil odbornik Marinčič. Besedo je nato prevzela predsednica goriške ZSKD Vesna Tomsič, ki je podrobno opisala pobude, ki se bodo na temo aleksandrink ali lešandrink zvrstile v naslednjih tednih (naj omenimo, da je ZSKD aktivno soudeležena pri vseh pobudah pokrajine).

Najprej bo na vrsti gledališka igra Štorja od Lešandrink, ki bo na sporedu v Kulturnem domu v Gorici v ponedeljek, 27. oktobra, ob 20.30 uri. Pri izvedbi res lepe predstave so soudeleženi še Kulturni dom, kulturni center Lojze Bratuž in ZSKP. Med pobude spada tudi raziskovalno delo. Zgodovinsko osnovo pojavu

aleksandrink bosta postavili mladi raziskovalki Nadia Boz iz Vidma in Katja Škrlj iz Bilj. Izsledke njunih raziskav bodo predstavili na enem od študijskih dni. Pokrajinska uprava je tudi omogočila, da bo od 9. do 19. decembra letos v predsobi pokrajinske sejne dvorane na ogled dokumentarna razstava, za kar bo poskrbel muzej aleksandrink iz Prvačine. Poznavalci in pričevalci bodo v naslednjih mesecih obiskali goriške višje srednje šole in jim prikazali obdobje, ki je rodilo pojav aleksandrink. V prostorih goriške pokrajine bo 12. decembra na vrsti okrogla miza, na kateri bodo predstavili delo raziskovanj o tem svojevrstnem pojavu zdomstva. Niz raznih pobud pa bo zaključila predstava Alexandria, ki bo na sporedu 17. decembra v gledališču Verdi. Gre za produkcijo Stalnega gledališča FJK.

Ob sklenitvi predstavitve so prireditelji naslovili na javnost poziv, naj se vsakdo, ki bi karkoli vedel ali razpolagal z gradivom o aleksandrinkah, javi pri goriški pokrajini ali na sedežu ZSKD v Gorici. (vip)

GORICA - PM10

Koncentracija drugič presegla mejno vrednost

Koncentracija prašnih delcev PM10 je v sredo v Gorici že drugi dan zaporedno presegla dovoljeno mejno vrednost. V torek je merilna naprava deželne agencije ARPA v ulici Duca D'Aosta v zraku izmerila 62 mikrogramov prašnih delcev, v sredo pa je bila koncentracija PM10 53 mikrogramov na kubični meter zraku. Najvišja dovoljena vrednost je 50 mikrogramov PM10 na kubični meter.

Uprava je zaenkrat prepovedala čiščenje cest z uporabo pihalnikov, v primeru, da bodo tudi včerajšnji podatki pokazali previsoko koncentracijo prašnih delcev, pa bodo stopile v veljavo nekatere omejitve. Prepovedana bo vožnja z motornimi kolesi z oznako euro 0, temperatura v stanovanjih, javnih uradnih, šolah, trgovinah in športnih objektih pa ne bo smela preseči 20 stopinj celzija. V industrijskih in obrtnih obratih bo najvišja dovoljena temperatura 18 stopinj celzija.

GORICA - Svetniki opozicije odločno kritizirajo upravo

V zdravstvu konflikti interesov, obnova Travnika z nejasnim ozadjem

»Odpravil se bom v Qlandio kupit nekaj demokracije, saj je v Gorici ni mogoče več dobiti.« S temi ironičnimi besedami je včeraj občinski svetnik liste Progetto Gorizia Bernardo De Santis uvedel svoj kritični poseg na račun uprave župana Ettoreja Romolija, ki po njegovih besedah ne upošteva mnenja opozicije in sploh se ne zme- ni za težave Goričanov. Skupaj z De Santisem so občinsko upravo kritizirali še občinski svetniki Livio Bianchini iz vrst SKP ter Anna Di Giannantonio, Marko Marinčič in Andrea Bellavite, ki so bili izvoljeni na listi Foruma za Gorico.

Opozicijski svetniki so izpostavili, da so v zasedanje občinskega sveta vedno redkejša, nekatere občinske komisije pa se sploh ne sestajajo, čeprav je odprtih vprašanj kar nekaj. Di Giannantonijeva je poudarila, da se je komisija za kulturo sestala samo za izvolitev svojega predsednika, zatem pa ni bilo niti enega zasedanja. Po besedah občinske svetnice bi bilo vredno spregovoriti o muzeju nadškofije, ki naj bi ga odprli prihodnje leto, vendar uprave zanimiv kulturni projekt očitno nikakor ne zanima. De Santis je opozoril na za-

ANDREA BELLAVITE

BUMBACA

BERNARDO DE SANTIS

BUMBACA

sedanja komisije za »welfare«, med katerimi svetniki opozicije neprestano poudarjajo neorganiziranost goriškega zdravstvenega podjetja, ki ima svoje izpostave v številnih goriških poslopih, namesto da bi vse svoje storitve nudilo na istem mestu. »Na zasedanjih komisije opozarjam tudi na konflikt interesov znotraj zdravstvenega podjetja in na težave z imenovanji posameznih direktorjev, ki jih izbira komisija, katerih člani so skoraj vsi - kdo ve zakaj - iz Veneta,« je povedal De Santis. Po njegovih besedah so vsekakor na zadnjem zasedanju komisije za »welfare« imenovali štiričlansko skupino svetnikov - v njej

so ob De Santisu še Erminio Tuzzi, Giulio Tavella in Franco Hassek -, ki bo obiskala vse strukture zdravstvenega podjetja in zatem predstavila svoje poročilo občinskemu svetu. De Santis je tudi povedal, da bo prihodnji torek občinska svetnica Marina Colombo (izvoljena je bila na listi Severne lige, a je potem ustanovila svojo samostojno svetniško skupino) pojasnila, zakaj je odstopila z mesta predsednice komisije za javna dela, v okviru katere je v prvi osebi sledila obnovi Travnika. Colombova bo baje spregovorila tudi o še ne povsem jasnem ozadju obnovitvenih del na osrednjem mestnem trgu.

GORICA - SSK

Javno obvestilo samo v italijanščini

Razobešanje javnih in uradnih obvestil v slovenskem jeziku je tema svetniškega vprašanja, ki so ga svetniki SSK v goriškem občinskem svetu Božidar Tabaj, Silvan Primosig in Marilka Koršič včeraj vložili na pristojnem občinskem uradu. Romolijeva uprava je namreč 29. aprila odobrila sklep, na podlagi katerega bi v mestnem središču ne razobešali več javnih sporočil in uradnih objav v slovenskem jeziku, po ostrih kritikah pa je junija sklep umaknila.

»S sklepom občinske uprave št. 126/2008 je goriški občinski odbor sklenil, da umakne sklep goriškega občinskega odbora št. 86/2008. Pri tem je bilo predvideno, da bo občina na notranje ministrstvo naslovila prošnjo po pojasnitvi v zvezi s pravilnim izvajanjem 8. člena zaščitnega zakona, ki urejuje razobešanje javnih in uradnih objav na področju, kjer živi slovenska narodna skupnost,« pišejo slovenski predstavniki v svetniškem vprašanju, o katerem bo občinski svet po vsej verjetnosti razpravljaj na začetku novembra. »Umik sklepa 86/2008 je izničil njegova določila, kar pomeni, da se razobešanje javnih in uradnih objav opravlja na podlagi 8. člena zakona 38/01. Prejšnja utečena praksa, ki izvirja iz omenjenega zakonskega člena in sloni na sklepu goriškega občinskega sveta, s katerim je bilo celotno območje goriške občine vključeno v izvajanje določil zakona 38/01, je spoštovala pravilo: občina je razobešala javna in uradna obvestila tudi v slovenskem jeziku,« opozarjajo svetniki in zahtevajo od župana in pristojnega odbornika, naj sporoči, ali je občina Gorica že prejela odgovor z notranjega ministrstva. »V primeru, da ga ni, kako se namerava ravnati na področju javnih in uradnih objav? Zakaj je bilo javno obvestilo, ki se tiče prispevkov za vzdrževanje hišnih pročelji, razobešeno samo v italijanskem jeziku in ne tudi v slovenskem, kot to predvidevata zakon in utečena praksa?« še sprašujejo slovenski svetniki, ki zahtevajo, naj se javno obvestilo glede prispevkov za vzdrževanje hišnih pročelji nemudoma razobesi tudi v slovenščini.

»Občina gradi krožišča s plastičnimi kockami, zavlačuje z vsemi javnimi deli, za katere je že zagotovljeno finančno kritje, in ne ničesar ukrene, da bi rešila težave zaradi drobnih prašnih delcev PM10,« je po drugi strani poudaril Marinčič in opozoril, da je občina preuredila delovanje menz v vrtcih, čeprav so doslej zagotavljale otrokom odlično hrano.

Bellavite je za zaključek pojasnil, da je znotraj opozicije več glasov. »Občinske svetniške skupine, ki so podprle mojo župansko kandidaturo, zagovarjajo programske smernice, ki so drugačne od ostale opozicije,« je pojasnil Bellavite in spregovoril tudi o položaju občinskega svetnika Aleša Waltritscha, ki je bil izvoljen na listi Foruma, potem pa se je vključil v Demokratsko stranko. »Forum je večglasno gibanje, zato nimamo nikakršnih težav imeti med nami Waltritscha, s katerim ni nobenega ideološkega ali vsebinskega spora,« je pojasnil Bellavite in menil, da z razliko od Foruma verjetno ravno Demokratska stranka noče svojega predstavnika v drugih političnih subjektih. (dr)

PETOVVLJE - Lovci z obeh strani meje o divjadi in lovu na Krasu

Upravljanje z divjadjo mora biti čezmejno

Gamsi in jeleni v Sloveniji niso dobrodošli, dežela FJK pa razmišlja o povečanju njihovega števila

Na Krasu je divjad prosto prehajala državno mejo, še preden je Slovenija vstopila v območje izvajanja schengenskega sporazuma. Srne in zajci so od vedno imeli kraško gmajno in gozd za enotno območje, v zadnjih letih pa so se jim zaradi spremenjenega naravnega okolja pridružili še jeleni, gamsi in merjasci, ki so s seboj prinesli tudi celo vrsto težav. Veliki parkljarji povzročajo namreč škodo na kmetijskih površinah, ob njihovem prihodu na Kras pa se je začela nižati populacija srn, saj je sobivanje med temi vrstami zaradi različnih življenjskih navad izredno težavno.

Ker so za gospodarjenje in upravljanje z divjadjo odgovorni lovci, so se pred dnevi v Petovljah zbrali predstavniki kraških lovskih organizacij z obeh strani državne meje. Lovce je gostil predsednik lovskega okraja št. 13 Kras Sergio Ambrosi, njegovemu vabilu pa sta se med drugimi odzvala predsednik območnega združenja upravljavcev lovišč za Primorsko Marino Kontelj in Andrej Sila iz Zavoda za gozdove Slovenije. Na srečanju je za prevajanje posegov skrbel Erik Husu.

Lovci z obeh strani državne meje so spregovorili o divjadi, o njenem številu in prisotnosti, sicer pa je Ambrosi svojo pozornost usmeril predvsem v nov favnišnični načrt, ki ga pravkar pripravlja dežela. »Ker divjad se ne zmeni za državno mejo, sem prepričan, da je treba pri pripravi favnišničnega načrta upoštevati, kako je urejen lov v Sloveniji. Seveda je lovstvo organizirano povsem drugače kot pri nas v Furlaniji-Juljski krajini, ne glede na to pa je treba uskladiti določena pravila in se skupaj odločiti, kako gospodariti s posameznimi vrstami,« nam je pojasnil Ambrosi, ki je v imenu lovskega okraja št. 13 Kras že poslal deželni ugovore k novemu favnišničnemu načrtu. Med drugim je Ambrosi opozoril deželo, da mora biti gospodarjenje z divjadjo čezmejno, saj je Kras enoten naravni prostor in tako ga je treba obravnavati tudi iz lovskega vidika.

Ambrosi je pojasnil, da na slovenskem Krasu povzroča jelen veliko škodo kmetijstvu. Slovenski lovci bodo zato z odstrelom znižali njegovo število in ga torej prisilili, da se vrne v gozdove Notranjske, od koder je prišel na Primorsko. Podobno velja tudi za gamsa; primerke te vrste so pred nekaj leti naselili na Grmado, od

V osnutku favnišničnega načrta je za Kras predvidena populacija 123 divjih prašičev; po mnenju lovcev bi bilo pametneje ohraniti sedanjih 400 primerkov

KROMA

tu pa se širijo proti Sloveniji, kjer niso nikakor dobrodošli. Po besedah Ambrosija imata gamsi in jelen povsem drugačen »značaj« in navade od srne, ki je veliko bolj plaha in umirjena žival, predvsem pa ne povzroča tolikšne škode na njivah in v vinogradih.

Lovci z italijanske strani meje so po besedah Ambrosija zavrnil predlog, vključen v favnišnični načrt dežele, da bi se povečalo število jelenov in gamsov na tržaškem in goriškem Krasu. »V osnutku favnišničnega načrta je predvideno, da bi na Krasu od Milj do Gabrij imeli populacijo 123 jelenov, vendar se mi s tem ne strinjamo, saj bi se zaradi tolikšne prisotnosti jelenjadi drastično znižalo število srn in srnjakov,« je razložil Ambrosi. Po njegovih besedah je kraško območje na slovenski strani meje sedem krat večje od ita-

lijanskega, tudi zaradi tega pa je nesmiselno, da bi na slovenski strani meje jeleni streljali, na italijanski pa bi jih v bistvu zaščitili, da bi se njihovo število povečalo.

V osnutku favnišničnega načrta je tudi predvideno, da bi na Krasu zvišali populacijo gamsov z današnji 60 do 660 primerkov. »Če bi hoteli povečati število gamsov, bi jih morali naseliti še na drugih območjih, saj se bodo sami z Grmade težko preselili drugam. To pa ne bi bilo nikakor koristno in pametno, če pomislimo, da gamsi na slovenskem Krasu niso dobrodošli, saj - kot seveda tudi pri nas - niso avtohtoni; sploh je treba povedati, da tudi prisotnost gamsov podobno kot jelenov povzroča znižanje populacije srnjadi,« je razložil Ambrosi in nazadnje povedal, da se lovci z Italije ne strinjajo

niti s predlogom dežele glede števila divjih prašičev. »V osnutku favnišničnega načrta je za Kras predvidena populacija s 123 merjasci, kar je veliko manj od današnjih 400 primerkov. Po našem mnenju bi treba s selektivnim odstrelom preprečiti, da se merjasci s Krasa približujejo središču Trsta, vsekakor pa bi treba ohraniti današnjo populacijo 400 primerkov, saj se število divjih prašičev itak spreminja zaradi naravnega prehajanja državne meje,« je povedal Ambrosi in za zaključek poudaril, da so odnosi med lovci z obeh strani meje zelo dobri. Tudi zaradi tega si predsednik lovskega okraja Kras želi, da bi dežela upoštevala ugovore lovcev, saj bi tako omogočila skupno gospodarjenje z divjadjo na obeh straneh meje, kar bi v prvi vrsti koristilo prisotnim živalskim vrstam. (dr)

GORICA - Razstava Primož Trubar: veliki neznani Evropejec

V goriškem Kulturnem domu bodo danes ob 18. uri odprli dokumentarno razstavo z naslovom »Primož Trubar-Veliki neznani Evropejec«. Razstavo prireajo SKGZ, SSO, NŠK, generalni konzulat RS v Trstu, Parnas - Zavod za kulturo in turizem in javni zavod Trubarjevi kraji; na ogled bo do 8. novembra.

Jazz&Wine v Krminu

Danes se bo v Krminu nadaljeval festival Jazz&Wine of Peace, na katerega so organizatorji združenja Controtempo privabili glasbenike iz celega sveta. Danes bo v cerkvi sv. Janeza v Krminu ob 11. uri koncert skupine Trygve Seim & Frode Haltli iz Norveške, v občinskem gledališču pa bo ob 18.30 koncert Wolfganga Haffneja iz Nemčije. Ob 20. uri bo na trgu pred gledališčem koncert skupine Flexy Gang, ob 21.30 v gledališču pa koncert tria Marc Ribot. Ob polnoči bo v baru Jazz&wine koncert »Canzoni con il contrabbasso«, v restavraciji In Taberna pa koncert skupine Chirik?.

Sicilijanci med vojno

Vloga sicilijanskih vojakov v prvi svetovni vojni bo v središču predavanja Pierluigija Lodija, ki ga bodo priredili danes ob 17.30 na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici. Pobuda spada v niz Dnevi spomina na padle sicilijanske vojake, ki se bo začel jutri z odprtjem razstave v večnamenskem centru v ulici Baia-monti.

Dragojevič v Novi Gorici

V Kulturnem domu v Novi Gorici je koncert dalmatinskega pevca Oliverja Dragojeviča s skupino Dupini iz Splita že prava decembrska tradicija. Letos bo Dragojevič nastopil v petek in soboto, 12. in 13. decembra. Za nastop, ki se bo začel ob 20.15, vlada veliko zanimanje. Pri blagajni novogoriškega doma je že v polnem teku predprodaja vstopnic, zato je najbolje, da si jih zainteresirani čimprej nabavijo (tel. 00386-5-3354016). Večera z dalmatinskim romantičarjem prireja Kulturni dom Nova Gorica v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice v okviru festivala »Across the border 2008«. (ik)

KRMIN - Šest mladih vinarjev iz Slovenije in Italije ustekleničilo prvo evropsko vino s polnim poreklom

Vinolimes izraz Brd brez mejnih pregrad

Poleg popolne enakopravnosti vinskih okolišev se v njem mešajo najbolj tipične avtohtone sorte - Spominja na nekdanje domače vino, ko ni bilo sortiranja grozdja in je večinoma vse padlo v isti sod

Brezmejna Evropa je lahko zanimiv izvir tudi v vinarstvu. Pred poldrugim letom se je skupina mladih prijateljev, pripadnikov mlajše generacije briških vinarjev začela spraševati, kako bi lahko obeležili padec mejnih pregrad med Slovenijo in Italijo in predvsem kaj bo isti teritorij, upravno pripadajoč dvema državam, lahko pomenil v skupni Evropi. Mladi vinarji so si bili enotni, da bi bil najbolj razpoznaven znak spet enotnega briškega ozemlja skupno vino. Razmišljanje se je začelo v okviru konzorcija Collio, v okviru katerega je mlajša generacija vinarjev ustanovila skupino »Collio in jeans«.

Tako, malo za šalo, precej pa zares, je zamisel začela dobivati prve obrise. Kristian Keber iz Krmina ter Martin Figelj (vinarsko podjetje Fiegl) in Stefano Bensa (La Castellada) z Oslavja so v ta projekt vključili še prav toliko prijateljev iz vinorodnega okoliša Brda, in sicer Alana Kristančiča (Kristalvin) iz Višnjevika, Edvarda Reyo (Emeran Reya) iz Kozane in Davorja Kristančiča (Ronk) iz Vipolže ter skupaj poskrbeli za edinstveni podvig briške mladine, saj so ustekleničili prvo »evropsko vino« s polnim poreklom. Ime seveda spominja na mejo in se glasi Vinolimes; za ta naziv je v teku tudi zaščitenje. Enakopravnost je popolna, saj ga sestavlja 50 odstotkov vina iz Slovenije in 50 odstotkov iz Italije. Vinolimes je prava vrsta domačega te-

ritorija in v njem se torej mešajo najbolj avtohtone vrste: tokaj, malvazija in rebula. Briški griči so si edini, a so po zemeljski sestavi in po proizvodih le različni, tako da so mladi vinarji izbrali najboljše iz domačih sodov z najboljših pobočij, od Oslavja do Ceglega do Višnjevika. Sestava prvega Vinolimesa je polovica rebule, 20 odstotkov tokaja in 30 odstotkov malvazije. Prava vrsta teritorija, namizno vino, ki se bo v prihodnosti lahko kosalo z bolj razpoznavnimi sortami in vrstami tega ozemlja. Uporabili so različne letine, alkoholna stopnja je 13 stopinj. Evropsko vino želi biti poklon teritoriju in tradiciji in mladi so v tem popolnoma uspehi.

Na prvi predstavitvi, ki je potekala v nedeljo dopoldne v krminski vinoteki, v okviru 12. izvedbe degustacijske razstave Vrste v svetu sta Martin Figelj in Kristjan Keber poudarila da je to izziv, ki sicer ni pri vinogradnikih dosegel tistega odziva, ki so si ga pričakovali, vseeno pa so šli svojo pot naprej in prišli do prvih steklenic. Prva letina evropskega vina je bila ustekleničena v 660 magnum steklenic, ki ne bodo v prodaji, ker jih bodo uporabili v promocijske namene. Cilj Vinolimesa je bil pritegniti pozornost na teritorij, ki je edinstven. Nikjer drugje v Evropi se tako kakovostni vinorodni okoliši širijo na območja dveh držav. Collio in Brda sta si v glavnem različna le po imenu, v prihodnjih desetletjih bo gotovo prišlo do skup-

nega nastopanja in skupnih akcij. To posebnost, ki je izredna prednost, moramo tudi znati tržiti in Vinolimes je v tem zanimivo orodje. O njem so že govorili v nekaterih oddajah na državnih televizijskih mrežah, v naslednjih dneh bo vino predstavljeno na Salonu okusov v Turinu ta konec tedna in sredi novembra na vinskem festivalu v Ljubljani. Tudi naprej bo Vinolimes prisoten na večjih manifestacijah, podarili ga bodo tudi pomembnih in razpoznavnim osebnostim.

Kot sta na predstavitvi poudarila Figelj in Keber, je vino izraz skupnega teritorija. Poleg popolne enakopravnosti vinskih okolišev se v njem mešajo najbolj tipične avtohtone sorte, spominja na domače vino iz pred svetovnih vojn, ko ni bilo sortiranja grozdja in je večinoma vse padlo v isti sod.

Vinolimes, ki se je razvil tudi s pomočjo štipendije, ki so jo mladi za ta prvi vinarski meddržavni projekt dobili v okviru projekta Videmske univerze Start cup se bo seveda nadaljeval. Skupina šestih mladih (upati je, da se bo njihovo število povečalo) bo vztrajala še vsaj eno leto, njihov namen pa je razviti med vsemi vinarji možnost pridelave nove vinske sorte, čezmejnega vina, ki bi ga vsak potem vnesel v svojo ponudbo in tudi tako zapečatil pripadnosti ozemlju, ki diha brez meje.

Aleš Waltritsch

Kristian Keber (zgoraj) in Martin Figelj; steklenice Vinolimes (desno)

FOTO A.W.

SOLKAN - Rok Uršič o svojem podjetju Instrumentation Technologies in o Zlati gazeli

Solkansko Libero uporabljajo v pospeševalnikih po vsem svetu

Naprava omogoča znanstvenikom poskuse, ki prinašajo Nobelove nagrade

»Vesel sem in veselje delim tudi s sodelavci, ki so jedro tega uspeha. To je za nas velika spodbuda, saj so naši rezultati plod večletnega dela,« je včeraj o nazivu Zlata gazela 2008, ki ga je njegovo podjetje Instrumentation Technologies prejelo v sredo zvečer, povedal direktor in ustanovitelj Rok Uršič. Naziv pomeni, da gre za najhitreje rastoče podjetje v državi. Solkansko podjetje s 45 zaposlenimi je doslej prodalo že 1.800 instrumentov Libera, ki so v celoti plod domačega znanja, gre pa za naprave, ki jih uporabljajo najsodobnejši pospeševalniki z vsega sveta. Z njimi je moč na tisočinko milimetra natančno - kar je natančneje od vseh razpoložljivih naprav - izmeriti pozicijo žarka na pospeševalnikih edinstvenih naprav, ki znanstvenikom omogočajo eksperimente tako v osnovni fiziki, za katere dobivajo, denimo Nobelove nagrade, do eksperimentov v medicini, na primer na področju mamografije ali pri raziskavah virusov.

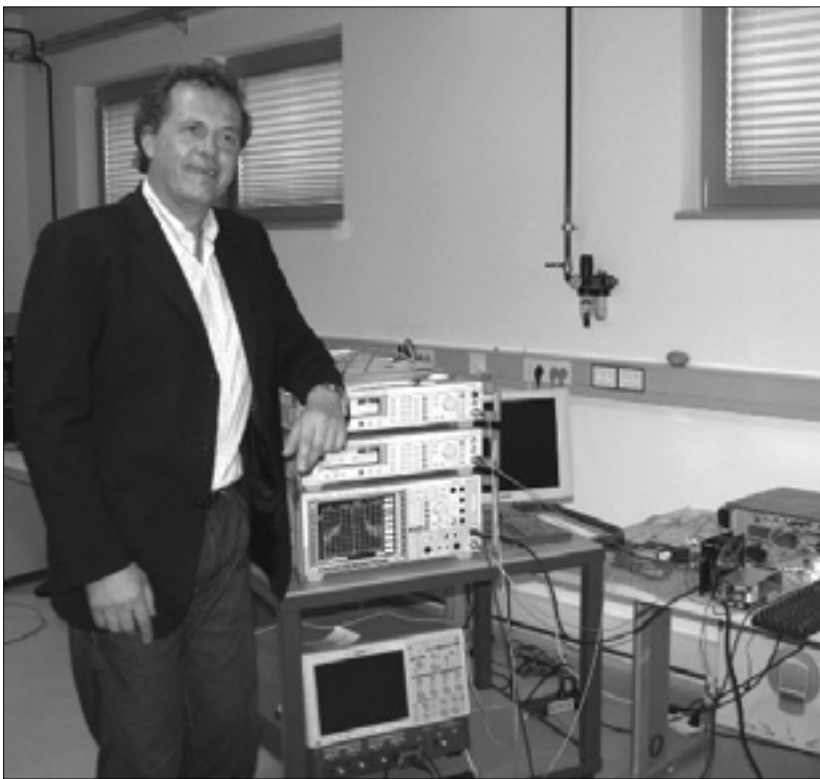
»Naši rezultati so bili doseženi z izdelčno skupino Libera, ki je doslej štela štiri člane, kar se bo v naslednjem letu podvojilo. V zadnjih dveh letih se je vsako leto približno podvojilo tudi število zaposlenih v podjetju, to pomeni, da smo toliko bolj vlagali v razvoj. Tako so rezultati, ki smo jih sedaj želi, v bistvu rezultati razvoja izpred dveh in več let. Zato imam tudi dober občutek za prihodnost,« je dan po podelitvi v Ljubljani povedal Uršič, ki kljub napovedani svetovni ekonomski krizi, ne izgublja optimizma. Njihovo podjetje je, kot je povedal, povezano s sektorjem, ki se financira s strani vlad in te imajo za znanstveno-raziskovalne projekte načrte za pet, včasih tudi deset let vnaprej. »Iz tega stališča ne pričakujemo nobenih pretresov oz. sprememb tega, kar že vemo, da bo.« Prihodnje leto bo torej njihovo podjetje na trg poslalo štiri nove izdelke iz družine Libera, zato pričakuje, da bodo v letu 2010 že vidni učinki njihovega lansiranja na tržišče, pričakujejo tudi, da bodo tedaj že presegli deset milijonov evrov prometa. V letošnjem letu imajo odprti še dve veliki pogodbi, o katerih se še pogajajo, Uršič načrtuje, da jih bodo vključno s prodajo zaključili še v letošnjem letu.

Sicer pa se izdelki podjetja In-

strumentation Technologies prodajo na najzahtevnejših svetovnih trgih, njihovo Libero uporabljajo tudi v švicarskem CERN-u, na enem izmed tamkajšnjih pospeševalnikov. Tudi tržaški Sinhrotron je v celoti opremljen z njihovimi Liberami; poleg tega Sinhrotron gradi nov pospeševalnik, gre za 120 milijonov vreden projekt, na katerem sodeluje tudi solkansko podjetje.

Uršič poudarja še naslednji uspeh podjetja oz. preskok v sodelovanju s svojimi kupci. Podjetju je namreč v sodelujočo skupnost uspelo povezati znanstvenike vsega sveta, ki pri svojem delu uporabljajo njegove instrumente. »Naše kupce dejansko povezujemo v mrežo kot partnerje. Skupnost uvajamo kot način dela in kot dolgoročen način virov prihodkov za nas. Ne gre le za to, da mi prodajamo, oni pa od nas kupujejo, temveč da ustvarimo nek sistem, znotraj katerega vlagamo oboji, vse skupaj pa, to se mi zdi zelo pomembno, temelji na zelo visoki ravni zaupanja,« pojasnjuje Uršič.

Katja Munih

Rok Uršič ob napravi, ki jih izdeluje njegovo podjetje

FOTO KM.

NOVA GORICA - Mestni svet v celoti posvečen družbi HIT

Deklaracije niso podprli

Z dokumentom o podpori razvoju igralništva v Sloveniji so se mestni svetniki zgolj seznanili

Včerajšnja redna seja novogoriškega mestnega sveta je bila v celoti posvečena družbi HIT, še več, na povabilo uprave HIT-a je potekala v konferenčni dvorani hotela Perla, ob kar se je obregnilo kar nekaj svetnikov. Povod za njen sklic je zaskrbljenost v lokalni skupnosti glede usode HIT-a. Družba v zadnjem času beleži izgubo, ki se po besedah predsednika uprave Nika Trošta sicer zmanjšuje, na obzorju pa je tudi svetovna gospodarska kriza. Koncesijski denar od igralništva pomeni nezanemarljiv del občinskega proračuna, v družbi pa je zaposlenih veliko ljudi iz Nove Gorice in okolice, zato je skrb, kakšna bo nadaljnja usoda HIT-a, stvar več segmentov v lokalni skupnosti. Na dnevnem redu se je bila ena sama točka, ki so jo kasneje na predlog nekaterih svetnikov razdelili na štiri tematske sklope. Govora je torej bilo o strategiji razvoja družbe HIT, uprava je predstavila trenutno stanje v družbi in obenem položaj celotne igralniške panoge, nadalje so predstavili osnovne elemente strategije družbe med letoma 2008 in 2012 ter predstavili projekt ureditve centra Nove Gorice in morebitne investicije v Vrtojbi, na območju nekdanjega Cimosa. Svetniki so vse to zgolj vzeli na zanje, saj bi morali med zasedanjem sklepati o podpori deklaracije o razvoju igralništva v Sloveniji, ki so jo pripravili pri HIT-u, vendar tega niso storili. Deklaracija tako podpore mestnih svetnikov ni do-

bila, izglasovali so namreč le seznanitev mestnega sveta z njeno vsebino.

Med predstavitvijo trenutnega stanja družbe je Trošt na vztrajanje svetnika Roberta Goloba iz istoimenske liste predstavil nekatere podatke o poslovanju družbe. Povedal je, da je po neuradnih podatkih družba v zadnjih devetih mesecih dosegla 161 milijonov evrov bruto realizacije, rezultati iz poslovanja pa izkazujejo 1,7 milijonov evrov izgube. V tem času je družba plačala 40,8 milijona evrov igralniških davkov, v primerjavi z lanskim letom pa da so zmanjšali tudi del stroškov. Glede strategije HIT-a med letoma 2008 in 2012 Trošt poudarja, da imajo investicije na Goriškem ob morebitni krizi, prednost pred tistimi v tujini in v ostalih predelih Slovenije. Prav na račun slednjega so bili kritični nekateri svetniki, ki so izrazili nestrinjanje s tem, da je HIT v preteklosti veliko sredstev, ki so se ustvarila v Novi Gorici, investirali drugam, tudi v tujino, zato so izrazili pričakovanje, da bi se ta sredstva v regijo povrnila. V nadaljevanju je Trošt predstavil že znane načrte, ki jih HIT v omenjenem obdobju namerava uresničiti na Goriškem, presenetljivo pa je, da nameravajo nov turistični center na lokaciji Šempeter-Vrtojba zgraditi v sodelovanju s tamkajšnjo lokalno skupnostjo in družbo Daimond, ki je pred meseci predstavila podobne načrte v občini. (km)

GORICA - Skupina iz Veneta uspešno sklenila festival Komigo

Za zaključek zdravica

Komedije v treh jezikih se vračajo na oder Kulturnega doma prihodnjo pomlad - Rekord vpisanih abonmajev

Prejšnjo soboto je v goriškem Kulturnem domu trojezični festival komičnega gledališča Komigo ponovno zadel v črno, saj so se gledalci ob farsih v italijanskem jeziku »Tren de vin« nasmejali do solz. Nastopila je skupina Fortifluidi iz Veneta, osrednji protagonist kabaretna predstava pa je bilo vino. Ob zaključku farse avtorjev Marca Cadorina in Ermanna Perinotta, ki je v Kulturnem domu doživela velik uspeh že na lanskem goriškem festivalu »Un castello di risate«, so nastopajoči igralci - v splošno presenečenje publike - vsem prisotnim v dvorani ponudili kozareček prosecca iz Valdobbiadeneja.

S sobotno predstavo gledališke skupine iz Veneta in z zaključno, ne-napovedano zdravico se je sklenil letošnji festival, katerega izkupiček je bil po besedah njegovih prirediteljev nad vse pozitiven, saj so vpisali rekordno število abonmajev. Po zimskem premoru se bo Komigo vrnil v Kulturni dom prihodnjo pomlad z novim nizom komedij v treh jezikih.

Po predstavi so igralci nazdravili skupaj z gledalci

FOTO BORIS PRINČIČ

Jutri Rusi in Čehi

V goriškem Kulturnem domu bo jutri ob 20.30 poseben kulturni dogodek, saj bosta gostovali kar dve gledališki skupini, in sicer »The Theater Company A. Goncharuk« iz ruskega mesta Omsk in »De Facto Mimo Theatre« iz češke prestolnice Prage. Predstavili se bosta s predstavami Garcie Lorce »Don Perlimplin« in »Groteska - poklon Charlieju Chaplinu«. Vstop na gledališki dogodek je prost oz. z vabili, ki jih zainteresirani lahko dvignejo v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288). Teater iz Rusije se nam bo prvič predstavil v Gorici, češka skupina pa je na odru slovenskega doma že nastopila, zato gre pričakovati, da bo tudi tokrat s svojo prefinjeno mimiko prijetno presenetila gledalce.

GORICA - Karitas

Kreditni za družine v denarni stiski

DINO DE ANTONI

BUMBACA

Družine v denarni stiski, ki se s težavo uspejo prebiti do konca meseca in poravnati vse stanovanjske stroške, bodo pri plačevanju položnic za plin lahko zaprosile za kredit po ugodni obrestni meri. To jim bo omogočil sporazum, ki so ga v sredo na sedežu goriške nadškofije podpisali goriški nadškof Dino De Antoni in imenu goriške Karitas, predsednik družbe Isogas Riccardo Di Leonardo in predstavnik Zveze združenih bank BCC Italo Del Negro. Dogodka sta se udeležili tudi predstavnici goriške pokrajinske uprave, podpredsednica Roberta Demartin in odbornica Mara Černic, ter številni predstavniki, ki delujejo znotraj goriške Karitas.

»Cerkev je občutljiva do slehernega človeka v stiski in mu želi pomagati,« je ob podpisu pogodbe o sodelovanju naglasil goriški nadškof Dino De Antoni in v zvezi s posojili po ugodni obrestni meri povedal, da je Cerkev že ob koncu 15. stoletja ustanavljala v večjih mestih na italijanskem polotoku tako imenovane bančne ustanove Monti di Pietà, ki so potrebnim posojale denar. Nadškof je še opozoril, da bi bilo primereno, da bi tovrstnim socialnim težavam, s katerimi se srečujejo goriške družine, prisluhnile še javne institucije, kot sta občina in pokrajina.

V imenu goriškega podjetja Isogas, ki skrbi za dobavo plina na dom na območju celotne goriške pokrajine, je spregovoril Riccardo Di Leonardo. Podjetje beleži v letošnjem letu med goriškimi uporabniki višanje števila tistih, ki imajo težave pri plačevanju računov. »Iz podatkov, s katerimi razpolagamo, smo dognali, da se je v letošnjem letu znatno povečal odstotek družin, ki so zaprosile, da bi lahko položnico plačale v več obrokih. Ob tem pa se je žal povečalo tudi število primerov ne-poravnanih računov: tem uporabnikom smo bili žal primorani prekiniti dobavo plina na dom,« je povedal Di Leonardo in se glede vzrokov za porast cene plina navezal tako na sedanjo krizo v gospodarstvu kot tudi na ukinitve privilegijev, ki jih je z mejo prinašala prosta cona.

Podjetje Isogas je skupaj z Zvezo združenih bank ustanovilo poseben garancijski sklad. Preko Karitasa bodo lahko družine v težavah zaprosile za posojilo, ki ga bodo lahko vrnile v roku dvanajstih mesecev po 4,80-odstotni obrestni meri. Več informacij je na razpolago na spletni strani www.caritasgorizia.it. (VaS)

V strelskem jarku

Danes bodo v vili Del Torre v Romansu odprli razstavo »Vita in trincea« (Življenje v strelskem jarku), ki jo s pomočjo občine prirejata muzej »Ricordi della grande guerra a San Martino del Carso« in združenje Soška fronta iz Šempetra. Pobudo sta podprli tudi občina Šempeter-Vrtojba in pokrajina Gorica.

ŠTMAVER - Danes Predstavljajo vodnik po Gorici

V Štmavru se začenja tri-dnevni jesenski praznik, ki bo dosegel vrhunec v nedeljo, 26. oktobra, s pohodom na Sabotin. Na sedežu štmaverskega društva bodo drevi ob 20.30 uri predstavili publikaciji Erike Jazbar in Zdenka Vogriča »Gorica - Vodnik po mestu in po sledovih slovenske prisotnosti«. Ob priložnosti bodo odprli tudi fotografsko razstavo Zdenka Vogriča. Večer bo povezovala Slavica Radinja, popestrila pa ga bosta nastopa dekliske vokalne skupine Bodeča neža in moškega pevskega zbora Štmaver.

Na istem prizorišču bo jutri ob 20.30 na sporedu večer poezije »Posočje-Isontinia«. Svoje stihе bosta prebiral a Dario Marangotto v italijanščini in Tomaž Vetrih v slovenščini. Za glasbeno kuliso bo poskrbel kitarist Leone Gaier. Sledilo po predvajanje dia posnetkom na temo Posočja, ki jih je pripravil Tullio Marega. Večer bo uvedel domači moški pevski zbor.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU obvešča, da je v teku prodaja novih abonmajev za sezono 2008-09 pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369), v agenciji Ticketpoint v Trstu, v turistični agenciji Appiani v Gorici in v uradu ustanove ERT v Vidmu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da poteka vpisovanje abonmajev za goriško gledališko sezono 2008-09. Na programu so predstave Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zrakca (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelena št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici obvešča, da je v teku vpisovanje abonmajev za sezono 2008-09 za nove abonente, od 27. oktobra pa bo možen nakup posameznih vstopnic; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

PD ŠTANDREŽ ponuja abonma ljubiteljskih gledaliških skupin: v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri bo nastop KD Rudi Jedretič - Ribno z Molijerjevo komedijo Georgie Dandin ali Kaznovani soprog; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komedijo Ta veseli dan ali Matiček se ženi; v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri bo na vrsti komedija Jeana Cloda Danauda Kvačkarija v izvedbi KUD Šmartno ob Paki; v soboto, 24. januarja, ob 20. uri bo premiera; v nedeljo, 25. januarja, ob 17. uri bo nastopil dramski odsek PD Štandrež s komedijo Branislava Nu-

šića Kaj bodo rekli ljudje. Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni vsako nedeljo do 25. oktobra med 11. in 12. uro in eno uro pred predstavo.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo do 5. novembra možen nakup novih abonmajev; informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV, Kulturni center Lojze Bratuž, Kulturni dom Gorica, Zveza slovenske katoliške prosvete vabijo na predstavo »Trieste - Alessandria Embarked. Štorja od lešandrink« (Neda R. Bric), ki bo 27. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

Dvorana 2: Gorica Kinema 16.45 - 18.30 »Wall - e«; 20.10 - 22.10 »Mamma mia!«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«.

NOVA GORICA KULTURNI DOM: 20.15, »Zajtrk na Plutonu (Breakfast on Pluto)«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Wall - e«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Babilon A.D.«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«.

Razstave

KULTURNO DRUŠTVO ZDRAVŠČINE vabi na ogled razstave z naslovom Pozdrav iz Zdravščin v občinskem središču v Zdravščinah; od srede, 20. do petka, 24. oktobra, med 17. in 19. uro, v soboto, 25. oktobra, med 10. in 12. uro ter med 17. in 19. uro.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. oktobra od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

ŽIVLJENJE V STRELSKIH JARKIH (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov razstave v vi-li del Torre v ul. Latina v Romansu v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra, ki jo bodo odprli danes, 24. oktobra, ob 18.30 ob prisotnosti zgodovinarja Lucia Fabija. Na ogled bo 25. in 26. oktobra ter 1. in 2. novembra med 10. in 18. uro, 8. in 9. novembra med 10. in 20. uro (za šole predhodna prijava na tel. 0481-966904).

V OBČINSKI GALERIJ SODOBNE UMETNOSTI v Trziču je ob 100-letnici tržiške ledjedelnice na ogled razstava z naslovom »La forza motrice nella storia navale monfalconese« do 2. novembra, od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro (vstop prost).

RAZSTAVA »CANTIERE - 100 ANNI DI NAVI A MONFALCONE« bo na ogled do 31. oktobra samo po predhodni najavi za šole in združenja na tel. 0481-492746, 0481-492341 (od ponedeljka do petka med 10.30 in 12. uro ter med 15. in 16.30), za posameznike na zeleno številko 800016044 vsak dan med 9. in 18. uro.

V BARU CICHETTERIA v ul. Petrarca v Gorici je v organizaciji goriškega fotografskega krožka BFI na ogled fotografska razstava Gigliole Colausic z naslovom »Mininatura«; do 10. novembra vsak dan razen ob ponedeljkih.

V BIVŠI KONJUŠNICI palače Coronini Cronberg v Gorici je na ogled raz-

stava ob 90-letnici konca prve svetovne vojne z naslovom »Le crocerosine nella prima Guerra Mondiale«; do 16. novembra med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, zaprto ob ponedeljkih, vstop prost.

V DEŽELNEM AVDITORJU v ul. Roma v Gorici bo ob 90-letnici konca prve svetovne vojne na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Piave a Gorizia«; do 11. novembra vsak dan med 9. in 12. ter med 16. in 19. uro, 1. novembra samo med 16. in 22. uro, ko bo tudi, kot vse druge sobote, voden obisk razstave.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici (na notranjem dvorišču) je na ogled fotografska razstava z naslovom »Amedeo d'Aosta - il Duca artigliere e aviatore«; do 25. oktobra od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

V GALERIJ SPZZAPAN v Gradišču je na ogled razstava slikarja Evarista Ciana; do 16. novembra.

V GOSTILNI KORSIČ v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve.

V KAVARNI GLEDALIŠČA VERDI v Gorici bo do 31. oktobra na ogled slikarska razstava Anne Scandroglio Ferrari.

V KNJIGARNI CORRISPONDENZE na Trgu Sv. Antona 18 v Gorici bo 28. oktobra ob 17.15 odprtje razstave slik Renata Elie. Sledila bo zdravica v restavraciji »La Locandiera« na trgu Cavour 6 v Gorici z vinom Simona Komjanca in poezijami Renata Elie Govoriti o Ljubezni.

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo danes, 24. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evropejec. Uvodni pozdrav bo imel Rudi Pavšič, priložnostni govor Alenka Florenin, predstavila bo razstavo avtorica Metka Starič z glasbeno spremljavo Glasbene matice.

V PILONOV GALERIJ v Ajdovščini je na ogled vizualno glasbena postavitev »L'Oracle« kiparke Paole Korošec, slikarja in grafika Aleksandra Nišavičaca in glasbenika Janija Lapajneja; do 26. oktobra od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

Koncerti

JAZZ & WINE OF PEACE V KRMINU: danes, 24. oktobra v cerkvi San Giovanni in istoimenskem naselju bo ob 11. uri koncert Trygve Seim & Frode Haltli (Norveška) in v občinskem gledališču ob 18.30 koncert Wolfganga Haffneja (Nemčija), ob 20. uri na trgu pred gledališčem koncert skupine Flexy Gang, ob 21.30 v gledališču koncert tria Marc Ribot (ZDA), ob 24. uri v Jazz&wine le Bar koncert »Canzoni con il contrabbasso« in v restavraciji In Taberna v ul. Friuli 10 koncert skupine Chirikè.

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice: danes, 24. oktobra, ob 20.45 koncert filharmonike Jora iz kraja Bacau v Romuniji v poklon Giacomu Pucciniju; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica«: v soboto, 25. oktobra, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejev v grajskem naselju v Gorici bo koncert z naslovom »Due concerti in uno« nastopil bo pianist Luca Marcossi; vstop prost.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitev Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089). Predaja kamnitega obeležja bo potekala ob proslavi, ki jo bo šola priredila v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Čestitke

Draga SCHARLET, za okrogla leta ti želimo vse najboljše. Družba.

Izleti

POHOD PO SLEDEH SOŠKE FRONTE bo v nedeljo, 26. oktobra, s štartom ob 9. uri pred osnovno šolo v Brestovici. Na izbiro sta dve zahtevnostni stopnji: 8,6 km od Brestovice do Grofove jame in nazaj v Brestovico ali 12,2 km od Grofove jame do Medje vasi in nazaj mimo Klaričev v Brestovico (potreben je osebni dokument).

Obvestila

SPDG prireja 16. novembra vsakoletno martinovanje z avtobusnim prevozom. Na programu: ogled zbirk Ajdovščina v rimskem času; skupna martinova večerja na kmečkem turizmu, pokušnja starih in novih vin; družabnost. Prijave v četrtek, 30. oktobra, med 19. in 20. uro na sedežu društva na Verdijeve korzu 51 int. v Gorici.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence martinovanja, ki bo 8. novembra, naj izročijo 20 evrov na račun poverjenikom Saveriju R., Ivu T., Dragici V. (tel. 0481-882183), Emi B., Mariji Č. (tel. 0481-390697) in Ani K.

KŠD DANICA IN KŠD KRAS vabita v soboto, 15. novembra, ob 20. uri na martinovanje v gostilni Pregelj na Lokvici; vpisovanje do 4. novembra v večernih urah na tel. 333-6734565 (Zdenko) in 333-9950610 (Zvonko).

OTROŠKA SKRINJICA se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu in je likovna, pevska in glasbena dejavnost, namenjena otrokom od tretjega do sedmega leta starosti. Vsako soboto se ob odpiranju otroške skrinjice zgodijo drugačne dejavnosti, katera bo na vrsti na naslednjem srečanju pa je še skrivnost.

GLEDALIŠKA DELAVNICA na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu je namenjena otrokom od sedmega do desetega leta starosti. Na programu odkrivanje gledaliških prvin, zabavoa, priprava igrice, katere naslov pa je še zaenkrat neznan. Prvo srečanje bo 8. novembra ob 10.30. Otroke bosta sprejeli Petra Miklus in Aleksandra Marož.

DRUŽINSKI AKORDI, namenjeni otrokom od poldruega do tretjega leta starosti in staršem (mami ali oči) bodo potekali ob četrtnih na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu. Projekt vodi Tanja Gaeta.

DRUŠTVO TRŽIČ organizira začetniški tečaj in tečaj pogovorne slovenščine; vpisovanje in informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše, in sicer v predvredju županstva, v občinski izpostavi v Ul. Garibaldi, v uradu za okolje in na sedežih goriških rajonskih svetov.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: korzo Italia - sobota, 25. oktobra, 15.30-16.30.

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI vabi na otvoritev novih prostorov, skladišča in meteorološke postaje, ki bo v nedeljo, 26. oktobra, ob 11. uri.

KD OTON ŽUPANČIČ bo v prihodnjih tednih priredilo novo pobudo z naslovom Glasbena Euritmija. Gre za štiri srečanja v znamenju ritma, melodije, not in intervalov, ki jih bosta v kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu vodili euritmistka Giusi Laffranconi in glasbena terapevtka Sara Hoban. Prvo srečanje bo v sredo, 29. oktobra, ob 19. uri, ostala štiri srečanja pa 12., 19. in 26. novembra ter 3. decembra med 19. uro in 20.30.

KD SKALA GABRJE podari ob prenovi prostorov sedeža staro kmečko orodje in dva stara lesena vozova; informacije čim prej na tel. 0481-882240.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča, da bo prva vaja v torek, 28. oktobra, ob 20.30 na sedežu društva. Vabljeni so tudi novi pevci.

NA SEDEŽU SOVODENJSKIH KRVO-

DAJALCEV v Gabrjah se 27. oktobra začne 60-urni tečaj šivanja in krojenja; informacije na tel.329-41006925.

OBČINSKO OKENCE ZA GRADBENIŠTVO v Ul. Garibaldi 7 v Gorici deluje s podaljšanim urnikom: ob ponedeljkih med 9. in 11. uro ter med 15.30 in 17. uro, ob torkih, četrtnih in petkih med 9. in 11. uro.

ODBOR DRUŠTVA SLOVENSKIH LOVCEV »DOBERDOB« obvešča člane, da sklicuje izredni občni zbor danes, 24. oktobra, ob 19.30, v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v operativnem sedežu v Repniču.

SKD HRAST prireja tečaj predsmučarsko-rekreacijske telovadbe v telovadnici v Doberdobu. Vabljeni so odrasli nad 16. letom starosti; informacije na tel. 347-4433151.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 27. oktobra, ob 19. uri v prvem in v drugem sklicu ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 821085321240100000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

SREČANJA ZA DOBRO POČUTJE bodo potekala v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta v Trziču vsako sredo ob 18.15 od 5. novembra dalje; informacije na tel. 347-2471222.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO obvešča, da je sedež v Ul. Cipriani, 71 v Gorici (tel. 0481-523135) odprt ob ponedeljkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta), ob četrtnih med 15.30 in 17.30 (tajništvo) in ob petkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta).

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z Aleksandrinkami goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglasijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

Prireditve

KULTURNO DRUŠTVO ZDRAVŠČINE prireja ob 85-letnici spremembe imena Zdravščin: danes, 24. oktobra, ob 20.30 v občinskem središču v Zdravščinah bo predavanje Daria Mattiussija o vaškem življenju v 20. stoletju; v nedeljo, 26. oktobra, ob 10. uri bo maša v cerkvi v Zdravščinah, nastopila bo vokalna skupina Ars Musica, ob 11. uri bodo slovesno odkrili prometni znak z originalnim imenom vasi in ob 11.30 bo še družabnost pred cerkvijo.

NA GRADU KROMBERK bo v v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v torek, 28. oktobra, ob 20. uri predavanje Igorja Ravbarja z naslovom Restavriranje kovin in orožja.

SEKCIJE VZPI-ANPI SOVODNJE, VRH IN ŠTANDREŽ, GORIŠKA SPI-CGIL IN KD SKALA vabijo na prireditve z naslovom Da ne bi pozabili, ki bo v soboto, 25. oktobra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Gabrjah. Na programu je nastop vokalne skupine Sraka iz Štandreža, govor Vida Primožiča, kratka glasbena točka flavtistke Valentine Nanut in počastitev Vilme Brajnik.

V FEIGLOVI KNJIŽNICI v Gorici bo v ponedeljek, 27. oktobra, ob 18. uri za praviljično urico Luisa Gergo pri-povedovala pravljico Smrdolin.

Osmice

OSMICA ŠTOLFA pri Kukuku v Doberdobu je odprta; tel. 0481-78140.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.30, Giorgio Mininell iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V MOŠU: 10.00, Claudio Puia (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Emma Lazaroni s pokopališča v cerkev Sv. Jožefa in na pokopališče.

PORTOROŽ - Festival slovenskega filma

Še dva tržaška avtorja

Prikazali so že Vsak dan ni vsakdan Martina Turka - Danes bo na sporedu Drugisvet Katje Colja

Festival slovenskega filma, ki je letos posebej tržaško obarvan, je ob dokumentarcu Jurija Grudna Glasnik slovenske brežine (na sporedu danes, ob 16. uri) že včeraj predvajal delo tržaškega avtorja.

V portoroškem avditoriju so namreč predstavili tudi slovenski publiki kratkometražni film, Vsak dan ni vsakdan, Martina Turka, ki je bil premierno prikazan na zadnjem festivalu v Cannesu. Prav te dni je film v tekmovalnem sklopu v francoskem Montpellieru, v novembru pa bo na sporedu kar na treh filmskih festivalih: v francoskem Brestu, Ljubljani in Stocholmu.

Film predstavlja trenutek življenja, ko se usode posameznih ljudi prepletejo in kljub konfliktom, ki jih v nekem trenutku združijo, omogočijo rojstvo novega življenja.

V režiserjevem objektivu se tako znajde šestih ljudi; nosečnica, ki se s hčero odpravlja na porod; njen mož, ki jo mora čimprej odpeljati v poročnišnico; ženska, ki se z njim skrega zaradi parkirišča; njen ljubimec, ki hoče resno zvezo in poštar, ki hoče njegov podpis. »Ljudje se v življenju srečujejo in njihova življenja se prepletajo, ne glede na to kaj so si«.

Za delo se je Turk odločil med prebiranjem Saramagovih Slepcev. »Posebej me je pritegnila ena od zgodb - je obrazložil avtor - situacija, ki jo je bilo mogoče analizirati iz dveh zornih kotov. Tej sem dodal še nekaj drugih scen, nekaj novih likov in dobil več trenutkov, delčkov, ki se med seboj prepletajo. Nekako v slogu Raymondona Karberja. Šlo je predvsem za eksperiment, saj se nisem še nikoli

MARTIN TURK

KATJA COLJA

preizkusil s tako razklano štorjo. Hkrati pa sem jo želel obdelati v obliki dokumentarca, vsi posnetki so »iz roke« in v bistvu se zdi kot da ni fikcije.«

Film, v katerem med drugim nastopata tudi Boris Cavazza in Maja Gal Štromar, je predvsem zgodba o malih ljudeh. »Male zgodbe so mi od vedno všeč, trdi Turk. Fascinirajo me enostavni ljudje, ki jih vidim okrog sebe. Opazujem njihovo življenje in ga skušam nato filmsko predelati. Naš vsakdan ni sestavljen iz velikih, nedosegljivih zgodb, ampak iz malih, navzven nepomembnih dogodkov, ki na koncu predstavljajo življenje«.

In o malih ljudeh, predvsem pa o njihovem življenju, ko sonce zaide

in se nad mestom prižgejo luči, pripoveduje tudi druga zgodba, tista tržaške avtorice, Katje Colja. Njen film Drugisvet, na sporedu danes ob 15. uri, je poseben homaž Trstu in realnosti, ki jo najbrž lahko opazi le oseba, ki se je za določen čas umaknila s tega mesta in se najn oziroa s popolnoma drugačnimi občutki, kot tisti, ki v njem živijo.

»Obmejno mesto združuje v sebi različne svetove - pravi Coljeva - ki so v Trstu od nekdaj hlinili, da se ne poznajo. Meje, ki je toliko ločevala, ni več. A ko po sončnem zatonu opazujem duše svojega mesta, občutim, da meja ni nikoli obstajala. Središče vsega je človek, življenje, njegove misli, ki segajo prek meja. Tako prisluhnem svojim protagonistom, njihovim zgodbam in vidim drugačen Trst. V njem se slovenščina in italijanščina, noč in dan, luči in sence, realnost in norost, mikrokozmos in makrokozmos nenehno prepletajo in vstopajo drug v drugega prek podob in besed in se tako vlivajo v eno samo stvarnost... v drugi svet«.

Svet, ki ga je Katja Colja ujela v oko svoje kamere, tik pred lanskim padcem meje. V njem se prepletajo kozmosi slovenskih in italijanskih malih junakov, ki živijo na tej in oni strani meje, med Krasom in morjem. Dvema poloma istega kraja, ki pa ga doživljajo bistveno drugače. Prepleta pa se tudi zemeljska zgodba z nebesno. Razlage o svodu in zvezdah, ki so navsezadnje zelo podobne človeškimi.

Čudovita fotografija, zanjo je poskrbelo tudi oko Franca Di Giacomina, enega največjih direktorjev fotografije v Italiji. (Iga)

janskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Galerija Rettori Tribbio 2, Stari trg 6: še danes, 24. oktobra razstavlja Livio Možina.

Spazio d'arte Bossi & Viatori Assicurazioni, Ul. Locchi 19/A: do 31. oktobra, razstavlja likovne in keramične izdelke Anica Pahor z naslovom »Kompozicija listov«. Razstava bo odprta od ponedeljka do četrta od 8.30 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob petkih od 8.30 do 18.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Umetnostna galerija G. Negrin, (Trg Republike 4): na ogled je razstava »Porečanka včeraj: ozkotirna proga danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić. Urnik od ponedeljka do sobote od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00. Info: Urad za kulturo, tel: 040-3360340. Razstava bo odprta do torka, 28. oktobra.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu...«. Obisk je mogoč do 7. novembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

SKD I. Gruden, prireja do 2. novembra, razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Ogled je možen med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo, od 10.00 do 12.00. Za informacije: 349-8430222 (A. Pahor).

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, razen ob sredah, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

GORICA

Kulturni dom: danes, 24. oktobra ob 18.00 bo otvoritev dokumentacijske razstave »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evropejec«. Odprto do 8. novembra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00.

V deželnem avditoriju v Ul. Roma, bo ob 90-letnici konca prve svetovne vojne, do 11. novembra, na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Piave a Gorizia«, vsak dan med 9.00 in 12.00 ter med 16.00 in 19.00 uro, 1. novembra samo med 16.00 in 22.00 uro, ko bo tudi, kot vse druge sobote, voden obisk razstave.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled bo do 31. oktobra od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

TRŽIČ

Galerija sodobne umetnosti: ob 100-letnici tržiške ladjedelnice je na ogled do 2. novembra razstava z naslovom »La forza motrice nella storia navale mafalconese«. Odprto od ponedeljka do petka od 16.00 do 19.00, ob sobotah in praznikih od 10.00 do 13.00 ter od 16.00 do 19.00, (vstop prost).

ZDRAVŠČINE

Kulturno društvo Zdravščine je priredilo ob 85-letnici spremembe imena Zdravščin razstavo z naslovom Pozdrav iz Zdravščin, danes, 24. oktobra, od 17.00 do 19.00, jutri, 25. oktobra, od

10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00. Na ogled bodo tudi risbe udeležencev ex-temporeja.

ROMANS

Življenje v strelskih jarkih (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov razstave v vili del Torre v Ul. Latina v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra, ki jo bodo odprli danes, 24. oktobra, ob 18.30 ob prisotnosti zgodovinarja Lucia Fabija. Na ogled bo jutri, 25. in v nedeljo, 26. oktobra ter 1. in 2. novembra med 10.00 in 18.00, 8. in 9. novembra med 10.00 in 20.00 (za šole predhodna prijava na tel. 0481-966904).

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščiaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

IZOLA

Palaca Manzioli: do 7. novembra od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 20.00, razstavlja mozaične izdelke umetnica Megi Uršič Calzi z naslovom »Med starim in novim«.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobač«.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg: do 23. novembra, je na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

■ RAZSTAVE FESTIVALA MESEC FOTOGRAFIJE 2008

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica od danes, 24.10 do 24.11.

»Photonic moments IV« / Mala Galerija Cankarjevega doma v Ljubljani do 16. 11.

Eva Petrič »Znaš Plavati« / Mestna galerija Ljubljana do 2.11.

Jelena Vivoda »Urbano - ruralno« / Galerija KUD France Prešeren Ljubljana do 3.11.

Metka Vernigon »Tišina« / Galerija Fotografija Ljubljana do 22.11.

Igor Bijuklić »Na rezilu horizonta« / Galerija KUD France Prešeren Ljubljana do 11.11.

Andrej Perko »Vode« / Galerija MOL Ljubljana do 9.11.

Matej Sitar »Tsuriai« / Atelje 2050 Ljubljana do 11.11.

Barbara Jakše & Stane Jeršič »Iz te snovi se tkejo snaje« / Galerija Art.si Ljubljana do 6.11.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret« / gostuje Mestno gledališče ljubljansko; danes, 24. oktobra, ob 20.30 (združeni abonmaji A, T, F in labilni), jutri, 25. oktobra, ob 20.30 (red B in labilni), v nedeljo, 26. oktobra, ob 16.00 (združeni abonmaji C, K in labilni).

Gledališče Rossetti

Italo Svevo: »La Rigenerazione« / režija: Antonio Calenda, nastopa Gianrico Tedeschi. Urniki: jutri, 25. ob 20.30 in v nedeljo, 26. oktobra ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Roberto Damiani: »La vita xe fiamma«. Poklon Biagiui Marinu, režija Furio Bordon. Nastopa: Massimo De Francovich. Urnik: jutri, 25. ob 21.00 in v nedeljo, 26. oktobra ob 17.00.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 25. oktobra, ob 20.30 / 18. gledališki festival "Castello di Gorizia". »L'amore di don Perlimplino«, gledališka skupina The Theatre Company od A. Goncharuk (Omsk - Rusija). Sledi "Groteska", nastopa gledališka skupina De Facto Mimo Theatre (Praga).

V ponedeljek, 27. oktobra ob 20.30 / Gledališka predstava »Lesandrinke«.

V sredo, 29. oktobra ob 20.30 / "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Cercando il tango della locura«.

V četrtek, 30. oktobra ob 10.30 / "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Teorema«.

V petek, 31. oktobra / Ob 9.00 v baletni sobi Kulturnega doma: "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Teatro...Il corpo è parola«; ob 20.30, 18. gledališki festival "Castello di Gorizia" »L'importanza di chiamarsi Franco«.

Kulturni center Lojze Bratuž

V torek, 28. oktobra, ob 20.30 / v prireditvi SSG Trst, Edoardo Erba: »Maraton v New Yorku«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 24. in jutri, 25. ob 19.00 ter v

četrtek, 30. oktobra, ob 18.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V sredo, 29. oktobra, ob 19.30 / Vasilij Aleksejevič Paškevič: »Skopuh«.

Mala drama

Danes, 24. in jutri, 25. oktobra ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 25. oktobra, ob 19.30 / Jardi Galceran: »Gronholmova metoda« - gostuje Mestno gledališče Ptuj.

V ponedeljek, 27 in v sredo, 29. oktobra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za drago«.

V torek, 28. oktobra, ob 19.30 / Sergij Belbel: »Mobilec«.

V četrtek, 30. oktobra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

Mala scena

Danes, 24. oktobra, ob 20.00 / Jana Pavlič: »Tosca«.

V ponedeljek, 27. oktobra, ob 16.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V sredo, 29. oktobra, ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in polk«.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 24. oktobra, ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki«, komedija v režiji Janeza Starine.

V sredo, 29. oktobra, ob 18.00 / Damjana Golavšek: »Čarovnije protipackarije«, glasbeno-gledališka predstava.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Sedmi koncert na Mahlerjevo glasbo / v sklopu simfonične sezone 2008. Dirigent: Pinchas Steinberg. Mezzosopranistka: Hermine May. Orkester in zbor gledališča Verdi. Danes, 24. ob 20.30 in jutri, 25. oktobra ob 18.00.

KRMIN

■ Jazz & Wine of Peace Festival 2008

Danes, 24. oktobra, v cerkvi sv. Ivana (Borgo S. Giovanni) ob 11. uri Trygve Seim & Frode Haltli (Norveška); v Občinskem gledališču ob 18.30 Wolfgang Haffner »Acoustic Shapes« (Nemčija) in ob 21.30 Marc Ribot Trio (ZDA).

Jutri, 25. oktobra, v Medani 20 pri Dobrovem (Slo.) ob 11.00 Piirpauke (Finska); v Občinskem gledališču ob 18.30

[em] (Nemčija), ob 21.30 William Parker (ZDA).

V nedeljo, 26. oktobra, v Občinskem gledališču ob 11.00 Odwalla (Italija, Senegal), ob 15.00 Nicolas Simion Quintet (Romunija, Madžarska, Italija, Makedonija, Hrvaška) in ob 17.00 Randi Werston and his African Rhythms Trio (ZDA).

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 24. oktobra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester slovenske Filharmonije. Dirigent: Leopold Hager. Solista: Miran Kolbl - violina; Aleksandar Milošev - viola.

Danes, 24. oktobra ob 20.00, Linhartova dvorana / Večer slovanskih muzik. Bogdana Herman (Slovenija), Brata Teofilović (Srbija), ansambel Jaro (Češka), Marko Banda (Slovenija); posebna gostja: Svetlana Makarovič.

Danes, 24. in jutri, 25. oktobra, Kosovelova dvorana / ŽIVA 2008 - festival plesne ustvarjalnosti mladih.

V torek, 28. in v sredo, 29. oktobra, ob 19.30 / Balet iz Monte Carla »Lepotica«. Koreograf in režiser: Jean-Christophe Maillot. Glasba: Peter Iljič Čajkovski.

Šentjakobsko gledališče

Jutri, 25. oktobra, ob 20.00 / »Japakaorchester« - koncert dinamične in duhovne glasbe z uvodnim predavanjem o duhovni glasbi in meditaciji ob 18.30.

■ KOGOJEVI DNEVI

V četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminška - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem itali-

KL P

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI PROTESTI

Odločno proti šolski reformi

Preživeli bodo le bogati osli

»Zaspana in pasivna« višješolska mladina je v preteklih dneh glasno protestirala proti reformi ministrice Gelmini; poleg tega je okupirala večino tržaških šol. V akcijo je bila seveda vpletena tudi višješolska komponenta Klop, kolegi na univerzi pa smo se polni zavisti sprehajali po zasedenih šolskih hodnikih. Ampak v sredo je prišla na vrsto tudi tržaška univerza! Ob 14.30 je na glavnem sedežu potekalo zborovanje, ta dan so odpovedali vsa predavanja, tako da je bila udeležba množična, nobena dvorana ni bila dovolj velika za večtisočglavo množico, ki se je premaknila na Trg Evropa pred glavno stavbo in tam pričela zasedanje. Govorov, prispevkov in debat ni manjkalo, spregovorili so rektor univerze v Trstu, namestnik rektorice univerze v Vidmu, ravnatelj tržaške konservatorija G. Tartini, ravnatelj visoke šole Sissa, predstavniki študentskih gibanj, neučnega osebja, zastopniki organizacije začasno nameščenih docentov in kar nekaj študentov. Vsak izmed njih je izrazil nezadovoljstvo in ogorčenost; rektor tržaške univerze Peroni je povedal, da je v italijanski ustavi poudarjena enakost vseh državljanov, to enakost pa jamči ravno javno šolstvo, zato imamo študenti odgovornost, da ta ideal posredujemo širši javnosti in bodočnosti, da stopimo na ulice in jasno izrazimo nasprotovanje univerzitetni reformi. V čem pa se nahaja odgovor-

nost politikov, izvoljenih predstavnikov, ki nam odvzemajo pravico do šolanja? Obstoje tržaške univerze bo že čez tri leta pod vprašajem. Dvajsetodstotno krčenje finančnih sredstev, ki ga predvideva ministrski odlok št. 112, bolj znan z imenom zakon 133, bo italijanske univerze prisilil v privatizacijo; stroški so namreč veliki, ker jih država ne bo več kri- la, pa bo treba fonde iskati drugod. Po-

vsem odveč je poudariti, da bo, kdor bo finančno podpiral univerzo, imel znotraj nje tudi velik vpliv, kar lahko privede do neljubih razpletov in odločitev. Od leta 1998 do leta 2008 so finančna sredstva namenjena univerzam skrčili za 82%. Prispevki bodo zadostovali le še za vzdrževanje učnega in neučnega osebja, za raziskovanje pa ne bo ostalo ničesar. Prav tako ne bo mogoče nadomestiti

približno 20 do 30% profesorjev, ki se bodo v prihodnjih letih upokojili. Tudi štipendij za doktorski študij ne bo več, kar pomeni, da mladih raziskovalcev sploh ne bo.

Državni prispevek znaša 70% letnih prejemkov tržaške univerze, vpisnine znašajo 12%, preostali del pa krijejo prispevki deželnih in pokrajinskih ustanov. Več kot 90% sredstev je namenjenih za kritje plač profesorjev, tehnikov in zaposlenih v administraciji. Krčenje prispevkov pomeni tudi krčenje osebja, ukinitve nekaterih študijskih smeri, upad kvalitete, manj olajšav in infrastruktur v korist študentom, itd.

O nas pravijo, da smo investicija za prihodnost, ampak, kot je poudaril rektor Peroni, »preživeli bodo le bogati osli«. Ravnatelj Sisse Fantoni je izjavil, da je ustanova na kolenih, preostali denar je

Zakaj okupacija?

10 razlogov zakaj so se naši študentje odločili za tak način protesta:

Ker ne bi mogla na podlagi reforme Gelmini nobena izmed naših višjih srednjih šol samostojno obstajati, ampak bi se morale združiti med sabo.

Ker novosti, ki jih hoče ta reforma uvesti, niso v skladu z evropskimi standardi.

Ker naši dijaki menijo, da ta reforma ne predstavlja napredovanja, ampak nazadovanje.

Ker so določene točke reforme celo protustavne.

Ker so dijaki slovenskih šol prepričani, da imajo tudi oni pravico izraziti svoje mnenje glede dogajanja v italijanskem šolstvu.

Ker so v to prepričane tudi vse ostale tržaške višje šole in tudi veliko šol iz cele Italije.

Ker je množična okupacija šolskih poslopij ekstremen a odmeven način protesta.

Ker bi ta reforma odvzela dijakom pravico do volitve svojih predstavnikov v zavodskem svetu in dijaški konzultii.

Ker je italijansko šolstvo že itak na slabši ravni kot v nekaterih ostalih evropskih državah.

Ker pravijo, da »kolikor znaš, tolikor veljaš« in ker je izobrazba pomembna.

MNENJA SLOVENSКИH DIJAKOV

Zasedba je edini način, s katerim lahko kaj dosežemo

Klop je na šolah ujel nekaj okupantov in jim postavil par vprašanj...

Fabiana Geri, družboslovni in pedagoški licej Anton Martin Slomšek

Kaj meniš o okupaciji?

Da je edini način, potem katerega lahko poskušamo doseči kaj konkretnega, ne verjamem, da bi se dalo to storiti na kak drugi način...

Kaj pa misliš o reformi Gelmini?

Treba je povedati, da ima ta reforma tudi pozitivne plati, žal pa tudi slabe in z uvedbo teh bi zašle naše, manjše šole v težave, zato je prav, da se bomo proti njim.

Marko Križmančič, poklicni zavod Jože Stefan

Kaj meniš o okupaciji?

Okupacija kot taka je lahko nekaj pozitivnega, žal pa jo včasih uporabljajo samo kot izgovor, da bi imeli extra počitnice, to pa ni naš primer.

Po tvojem mnenju bodo ti protesti dali svoje sadove?

Po mojem ne, toda ostaja vedno upanje...

Francesca Sabba, DTTZ Žiga Zois

Kakšna se ti zdi organizacija na tvoji šoli?

Zelo sem zadovoljna s situacijo, mislim, da so se organizatorji potrudili. Hvalevredno je dejstvo, da ni na šoli ne alkohola in niti drog in da je torej "resna" okupacija.

Kaj pa misliš o šolski reformi?

Določene točke se mi zdijo res nesmiselne, pravzaprav pa moram priznati, da me ne skrbi toliko moja prihodnost kot pa tista bodočih generacij; imam namreč mlajšo sestro in zdi se mi nepojmljivo, da bi ona ne imela istih

pravil kot sem jih imela jaz, pa tudi da ne bi imela istih možnosti za izbiro višje šole. Torej se z Gelminijevo ne strinjam...

Daša Ukmar, Licej F. Prešerna (znanstvena smer)

Kaj meniš o okupaciji?

Popolnoma se strinjam z našo okupacijo, saj mislim, da so naši razlogi zelo tehtni.

Kakšna se ti zdi organizacija na tvoji šoli?

Naša šola je zelo dobro organizirana.

Kaj pa misliš o reformi?

Da je nazadnjaška, saj ne spodbuja razvoja šolstva, ampak bi se z njeno uveljavitvijo samo vrnili nazaj v čas.

Po tvojem mnenju bodo ti protesti dali svoje sadove?

Upam, da ja, ker se za to zavzema cela Italija in tudi profesorji nas podpirajo... Navsezadnje živimo v demokraciji in imamo tudi mi kakšno možnost!

Kaj pa se dogaja na naših šolah

Dijaki vseh slovenskih višjih šol so se prejšnji teden, potem, ko so se seznanili z reformo, ki jo želi uvesti naš minister za šolstvo dogovorili, da se bodo v protestu pridružili ostalim višjim šolam v Trstu. Tako so se v ponedeljek, 20. oktobra že zgodaj zjutraj zbrali in okupirali šolska poslopja. Predstavniki so še enkrat pojasnili razloge okupacije in sporočili pravila, ki vladajo na šoli v obdobju okupacije. Večina učnega in neučnega osebja je podprla drzno dejanje dijakov, ravnatelji pa so obvestili Digose in policijo o dogajanju, le-ti pa so kmalu prišli na kantonjlo. Na šolah so nato potekale razne aktivnosti, od predavanj in delavnic do obveščevanja medijev. Klop pa so celo sporočili, da zgle- da, da je organizacija naših šol v teku okupacije med najboljšimi! V naslednjih dneh so se po Trstu širile najrazličnejše novice, večkrat so napovedali prihod policije in Digosa, ki naj bi spet prevzeli prostore, ki so jih dijaki okupirali, a so si napeti dijaki vsakič lahko spet oddahnili, saj so se te informacije izkazale za neresnične. Trenutno naši dijaki še vedno vztrajajo v okupiranju šolskih poslopij, katere bodo zapustili v soboto zjutraj, ko bodo odšli na manifestacijo.

namenjen vzdrževanju in ne več raziskovanju. Da bi sprejeli nove študente, sploh ni govora, do leta 2013 bo Sissa pravo pokopališče.

Študenti so prišli na dan s številnimi predlogi, med katerimi je stavka univerze, ki bi za en dan postala tako pokopališče, kakršno načrtuje ministrica Gelmini. Drugi predlog pa se sklicuje na »primer-Rui«; profesor Rui se je v ponedeljek namreč odločil, da bo študentom predaval kar na Velikem trgu; veliko profesorjev bo v naslednjih dneh sledilo njegovi pobudi in predaval v samem mestnem središču, po možnosti zraven bank, ki jih država ob pravkaršnji finančni krizi podpira (z denarjem, ki je bil v preteklosti namenjen univerzi?). Študenti so izrazili zahtevo po ustanovitvi organa, ki bi preverjal kakovost in funkcionalnost italijanskih univerz (zamisel ni nova, ampak so jo zaradi krčenja sredstev upustili). 5. novembra bo slovesno odprtje akademskega leta, letos pa naj bi tudi ta potekala kar na Velikem trgu. V soboto se bodo študenti priključili manifestaciji višješolcev, 29. oktobra pa bo v veliki dvorani liceja Dante potekalo javno zborovanje, na katero so vabljeni vsi prebivalci in kjer bo tekla beseda o vplivu univerzitetne reforme na tržaško stvarnost.

Vladni predstavniki so izjavili, da bo odgovor protestnemu valu policijski poseg. Ker pa, ker je izobrazba pravica vsakega državljana, in ker smo v Italiji prišli do take točke, ko najučinkovitejši mediji (televizija in časopisi) niso več zanesljivi, mora znanje na cesti. Univerzitetniki smo improvizirali spreved, se podali po ulici Severo do mestnega središča, srečali zmedene in presenečene policiste, ki niso nič vedeli o manifestaciji, ob tem pa uživali podporo mimoidočih. Ustavili smo se na Trgu Sv. Antona, kjer smo se množično udeležili predavanj profesorjev, katerim so prisluhnili še ljudje, ki so se nahajali na trgu. To pa zato, ker je izobrazba javna stvar in mora tudi ostati taka.

NOGOMET - Pokal UEFA

Udinese zanesljivo zmagal Uspešna tudi Milan in Sampdoria

Videmčani so proti Tottenhamu pokazali hitro in napadalno igro

VIDEM - Udinese je odlično začel svojo pot v fazi pokala UEFA po skupinah in je potrdil odlično formo iz domačega prvenstva, medtem ko se »kriza« Tottenhama, ki je kljub velikim investicijam, zadnji v angleški prvi ligi, nadaljuje. Marinovo moštvo je s svojo napadalno in hitro, ampak tehnično dovršeno in zdaj tudi »cinično« igro, spravila v težave Angleže, ki so bili le nekajkrat nevarni. Udinesejevi napadalci so ves čas pritiskali na nasprotnike in prvi rezultat tega pritiska je bila groba napaka Tottenhamovega vratarja Gomeza, ki je po podaji nazaj soigralca nerodno posegel, izgubil žogo in bil prisiljen »objeti« Quagliarello, ki se je hitro polastil usnja. Sodnik je pokazal na belo točko, zanesljiv strelec pa je bil Di Natale. Tudi po голу in praktično vse do konca tekme je bil Udinese veliko bolj aktiven in organiziran od Tottenhama. Angleži so pripravili nekaj nevarnih situacij, a nikoli niso potisnili Udinese v njegov kazenski prostor, še manj možnosti pa so imeli, potem ko je sodnik v 57. minuti izključil grobega O'Haro. Udineseju lahko morda očitamo le to, da ni podvojil prej, tako da so se številni navijači lahko oddahnili šele v zadnjih minutah, ko je bil v protinapadu uspešen Pepe po podaji Di Nataleja v potrditev, da ima Udinese napadalno vrsto, kakršno si Angleži samo sanjajo.

Tako je Pepe dosegel drugi gol za Udinese

ANSA

V drugi tekmi skupine D sta se zagrebški Dinamo in Nec razšla pri izidu 1:1. Udinese bo v prihodnjem krogu 6. novembra gostoval v Moskvi pri Spartaku.

Uspšeni sta bili tudi ostali dve italijanski moštvi. Milan je na Nizozemskem že v prvem polčasu z odličnim Kakajem nadigral Heerenveen, tako da je lahko trener Ancelotti v drugem delu zamenjal vse napadalce, kot rezervu pa sta na igrišče stopila tudi Pato in Ronal-

dinho. Milan je napadal razmeroma malo, bil pa je preprosto premočen.

Še najmanj pričakovan je morda uspeh Sampdorie v Beogradu proti Partizanu.

Udinese - Tottenham 2:0 (1:0)

STRELCA: Di Natale (11-m) v 24. in Pepe v 86. min.

UDINESE (4-3-3): Handanović 6.5, Motta 6, Coda 6, Domizi 6.5, Luković 6.5 (od 89. Pasquale), Inler 6.5, D'Agostino 6.5, Isla 6.5, Sanc-

hez 6 (od 79. Pepe 6.5), Quagliarella 6.5 (od 87. Floro Flores), Di Natale 6.

TOTTENHAM (4-2-3-1): Gomes 4.5, Assou-Ekotto 5.5 (od 46. Modrić 6), King 5.5, Woodgate 5.5 (od 64. Giovanni 6), Bale 5, Zokora 5.5, Hutton 5.5, Jenas 5, O'Hara 4.5, Lennon 6, Bent 5.5.

Sodnik: Brych (Nem) 6. Gledalcev: 22.000

Partizan BG - Sampdoria 1:2 (1:2)

STRELCI: Dessena v 10., Bonazzoli v 20. Diarra v 34., Pranjić (11-m) v 85. min.

PARTIZAN: Bozović, Stevanović (od 46. Miljković), Jovanović, Knežević, Obradović, Fejsa, Juca, Tosić, Moreira, Paunović, Diarra.

SAMPDORIA: Castellazzi, Lucchini, Accardi, Bottinelli, Stankevicius, Delvecchio, Franceschini, Dessena, Ziegler, Cassano (od 61. Bellucci), Bonazzoli.

Heerenveen - Milan 1:3 (0:3)

STRELCI: Kaka' v 19., Gattuso v 23. in Inzaghi v 24. min.

HEERENVEEN: Vandenbusche, Popov, Breuer, Dingsdang, Jong Pin, Grindheim, Vayrynen, Pranjić, Beerens, Sibon, Elyounoussi.

MILAN: Dida, Zambrotta, Bonera, Antonini, Favalli, Gattuso, Emerson, Flamini, Kaka' (od 78. Jankulovski), Ševčenko (od 71. Pato), Inzaghi (od 71. Ronaldinho)

NOGOMET

S selitvijo Beckhama se že zapleta

LOS ANGELES - Pogovori o morebitnem igranju angleškega nogometaša Davida Beckhama za Milan so že zašli v prve težave.

Nogometašev agent Simon Oliveira je dejal, da zvezdnik v Italiji nikakor ne bi mogel ostati do konca maja, kakor je napovedal podpredsednik Milana Adriano Galliani, ampak bi se moral v Los Angeles Galaxy vrniti vsaj do 3. aprila. Takrat se namreč v ZDA začnja novo prvenstvo. Najbrž pa se bi moral Anglež na prekoceansko letalo uvesti že prej, saj moštvo iz mesta angelov načrtuje resne priprave, kar je potrdil tudi trener Bruce Arena: »Vse to mi je čudno. Ne vidim, kakšno korist bi imel naš klub, če bi se Beckham pridružil Milanu. Je namreč pomemben del ekipe, ki si v naslednji sezoni želi priigrati končnico. To pomeni, da moramo v prvenstvo že od prvega kroga kreniti resno in zbrano.«

Da ameriški klub Beckhama ne more posoditi do konca italijanskega prvenstva, je potrdil tudi Oliviera: »David bi se v Milanu lahko zadržal tri mesece, dlje od konca marca pa ne. Zaenkrat se še nismo dogovorili, toda nogometaševa želja je, da tudi v odmoru ameriškega prvenstva nastopa na težkih tekmah in si tako povrne status reprezentanta.«

Okrepitev za Tržačane

Pred pričetkom vaterpolskega prvenstva A2-lige je Pallanuoto Trieste najel 32-letnega Srba za makedonskim potnim lisotm Miroslava Krstovića, člana beograjskih Partizana in Crvene zvezde, grških Soluna, Patrasa in Pao-ka. Igral je za srbskuba, zdaj pa za makedonsko reprezentanco.

ŠPORT IN PREŽIVETJE

Za denar, slavo, domovino... in kraljico

DIMITRIJ KRIŽMAN

Ko vidim, kako svoje uspehe (in ne samo te) lahko finančno unovčijo športniki v Italiji in Sloveniji, mi je kar malo hudo. Za slovenske športnike, seveda. Kajti med enim in drugimi zija prepad.

Margherita Granbassi si je pri tridesetih letih privoščila luksuz, da je zapustila redno službo pri karabinjerjih, da se je podala v negotove vode televizije. Tlesnih čarov ji resda ne manjka, vendar ti zadostujejo le za začetek, potem je treba vendarle pokazati kaj več. Tu pa nastopijo težave. Poskusite se spomniti, kako govori Cesare Maldini. Po skoraj pol stoletja, ki ga je preživel v Milanu, se izraža v nemogoči tržaški italijanščini. No, podobne težave pričakujem na le malo daljši rok za tržaško sabljajico. Resda na italijanski državni televiziji mrgoli poklicnih novinarjev kova Salvatore Biazzo, ki si predstavljajo, da je njihovo narčje uradni jezik republike Italije, a z južnjaškimi naglasi so vsi že sprijaznjeni. Tržaški naglas pa je žal eksotika za širše italijansko občinstvo in zato veliko težje sprejemljiv. Ampak da se odrgam od jezikoslovnih razpredanj: Margherita Granbassi je s par olimpijskimi kolajnami v marginalnem športu in vprašljivo televizijsko kariero pred sabo rekla »adijo« gotovi službi.

Slovenski športniki, tudi veliko uspešnejši od nje, si kaj takega ne morejo predstavljati niti v najlepših sanjah. Nekoč sem že pisal, da si nekateri pomagajo tako, da po Ljubljani prodajajo čips, namesto, da bi tedaj nastopali za reprezentanco. Kdaj drugič bom pisal, kako si nekateri pomagajo na veliko spor-

nejši način. Iztok Čop, legenda slovenskega športa in mimo osebnega mnenja smatran kot najboljši športnik v obdobju samostojne Slovenije, mora ne samo veslati, ampak tudi po Sloveniji in Hrvaškem prodajati veslaške čolne. Ima sicer službo na policiji, plača pa je bolj slaba in predvsem službo ima le, dokler se športno udeležuje oziroma zastopa državo na mednarodnih tekmovanjih. Po končani športni karieri namreč slovenski športniki zgubijo svoje delovno mesto v državnih institucijah. Primož Kozmus, ki se je pravkar znašel na znamki, ki upodablja njegov zmagoviti met na minulih olimpijskih igrah v Pekingu, je dosegel domala največ, kar se lahko: biti olimpijski prvak v najžlahtnejši olimpijski panogi. Pa vendar se, malo sicer tudi po krivdi skromne tržne vrednosti meta kladiva znotraj same atletike, gotovo ne kopa v zlatu.

Omenjena športnika nisem omenil naključno. Oba sta bila namreč objavljena na predvčerajšnje kosilo, ki je ob obisku britanske kraljice Elizabete bilo na ljubljanskem gradu. Ne vem, čigava je bila hvalevredna ideja, da se namesto običajnih prisklednikov na kosilo s kraljico vseh kraljic povabi dva športnika. Najbrž ne predsednika Turka, ki je na večerjo na Brdu povabil svoje uradnike, ne pa ministrov. Po drugi strani je to novo poglavje v zgodbi, kako se slovenski športniki z redkimi izjemami NBA košarkarjev in NHL hokejista, za razliko od italijanskih, potijo predvsem za slavo in domovino, denarja pa ni kaj preveč. (dimkrizman@gmail.com)

NOGOMET - Triestina danes na Roccu proti Albinoleffeju ob 21. uri

Nasprotnik je v krizi, zato se ga je treba bati

Triestina in Albinoleffe bosta že drevi na Roccu (pričetek ob 21. uri!) igrala anticipirano srečanje 10. kroga B-lige. Že v torek pa bodo Tržačani igrali v Parmi.

Albinoleffe, ki ga vodi Armando Madonna (trenersko pot je začel prav v tem moštvu, saj je več let treniral ekipo primavera, preden bi prevzel prvo ekipo proti koncu lanskega prvenstva in neuspešno naskakoval napredovanje v play-offu), je uspešno začel sezono s tremi zmagami in neodločenim izidom, nakar se je v moštvu iz bližine Bergama nekaj zataknilo. V šestih tekmah so zbrali le tri točke, pravi polum pa so doživeli v soboto, ko so pred domačo (zelo skromno) publiko izgubili z 0:4 proti Vicenzi. V Trst prihaja torej ekipa, ki naj bi bila v krizi, a prav zato se je treba Albinoleffeja še toliko bolj bati. Pri prebiranju seznama igralcev, v moštvu sicer ni pravih zvezdnikov, kar pa je bilo v teh letih prava moč ekipe. Zelo organizirano moštvo, ki je vselej igralo zelo požrtvovalno, je vedno seglo po dobrih rezultatih, kljub temu, da so mu napovedovali boj za obstanek.

Pri Triestini trener Maran nima težav s postavo. Poškodbe sta sanirala Princivalli in Antonelli. Edino Granoche ima mišične težave (morda je želel igrati prehitro), tako da bo moral mirovati še vsaj deset dni. Po neuspešnem nastopu v Brescii trener Triestine teži k temu, da bi nekoliko spremenil začetno postavo in dal trenutek oddiha nekaterim igralcem, ki so do slej več igrali. V obrambi do sprememb naj ne bi prišlo, na sredini pa se bo v postavo vrnil Antonelli. Pravo novost bo predstavljal mladi južni Tirolec Michael Cia, ki bo »prisilil« Testinija na selitev v napad, kjer je potrjen Della Rocca.

Verjetna postava Triestine: Agazzi, Cacciatore, Minelli, Cottafava, Rullo, Antonelli, Allegretti, Gorgone, Cia, Testini, Della Rocca. Sodil bo Dondarini.

NAŠ POGOVOR

Emiliano Testini (Triestina):

»Inter bi lahko ustavil le Milan«

Emiliano Testini (31 let, levi bočni vezist) igra v Trstu že tri leta. Pred prihodom v Trst je igral ravno za Albinoleffe, tako da je najbolj primeren sogovornik, da nam predstavi današnje srečanje. A prvo vprašanje je zadevalo poraz v Brescii, ki si ga Testini tako razlaga:

»Sorodnosti s porazom v Pisi ni, razen v tem, da smo obakrat mi prešli v vodstvo. Medtem ko je bil poraz v Pisi zaslužen, mislim, da smo bili v Brescii boljši tekmelec. Po prikazani igri sploh nismo razočarali, ustvarili smo celo vrsto nevarnih priložnosti in bili na splošno boljši od Brescie. Žal so določene epizode preusmerile tekmo v njihovo smer, a končni rezultat sploh ni odraz tega, kar sta ekipi pokazali na igrišču.«

Dobro poznaš okolje, saj si za Albinoleffe igral skoraj tri sezone. Bodo po tem porazu še nevarnejši tekmelec?

»Nedvomno. Nasprotnik je že sam po sebi zelo nevaren, ob tem, da imajo igralci take značilnosti, da jim celo bolj prija igrati v gosteh, ko se lahko poslužujejo hitrih protinapadov, kot pa na domačem terenu, ko moraš sam ustvarjati igro. Prišli bodo v Trst nadvse motivirani, saj bodo želeli popraviti slab vtis z zadnje tekme. Paziti se bomo morali zlasti Ruopola, Cellinija in Carobbia, a tudi v obrambi imajo nekaj zelo dobrih igralcev. Mi pa moramo izkoristiti domačo tekmo, da dodatno izboljšamo svoj položaj na lestvici.«

V A-ligi se medtem veliko govori o Joseju Mourinhu. Kako ti gledaš na Interjevega trenerja? So črnomodri edini kandidat za naslov?

»Moram priznati, da je meni Mourinho všeč. Nikogar ne odkrito napada, a zna primerno odgovarjati na provokacije. Pri odgovorih se mi zdi zelo odkrit. Zelo je prevetril italijansko nogometno okolje. Seveda ga tako ocenjujem, ne da bi ga osebno poznal. Prvenstvo pa je po mojem mnenju že oddano. Inter ima daleč najbolj popolno in kakovostno moštvo. Edina ekipa, ki bi mu lahko povzročala kako težavo je Milan. V resnici lahko le Inter izgubi prvenstvo, ne pa, da ga kdo drug zmaga.«

Kako si razlagaš, da ekipa, ki je bila v krizi in tri dni prej odigrala res povprečno tekmo, tri dni kasneje premaga Real Madrid?

»Juventus ima nekatere izvrstne in izkušene igralce, ki igrajo v ligi prvakov z dodatnimi motivacijami. Po mojem mnenju lahko v Evropi prijetno presenetijo, čeprav, resnici na ljubo, ni še na nivoju najboljših ekip, ob tem da se nekateri novi nakupi niso še popolnoma vključili v okolje in Ranierijeve mehanizme.«

Testinijeva napoved: Siena – Catania 1, Juventus – Torino X, Atalanta – Milan 2, Cagliari – Chievo X, Inter – Genoa 1, Lazio – Napoli 1, Reggina – Lecce 1, Sampdoria – Bologna X, Udinese – Roma 2, Palermo – Fiorentina 1, Triestina – Albinoleffe 1. (I.F.)

KOŠARKA - Začetek evrolige

Union Olimpija v Španiji brez razpoloženih strelcev

V Berlinu odločilne napake Sanija Bečiroviča za poraz rimske Lottomatice

BADALONA - Union Olimpija je sezono evrolige začela z visokim porazom na gostovanju pri španskem Juventutu. Ljubljanski košarkarji so se v štaru hrabro postavili na parket dvorane Olimpic v Barceloni. Ob odlični predstavi Mirze Begića (12 točk, 4 skoke v prvem polčasu) so vodili večji del prve četrtine, največ s 16:6 v 7. minuti, nato pa zašli v težave, iz katerih jih en sam košarkar ni mogel izveliči. Union Olimpija je v prvih dvajsetih minutah izgubila kar deset žog in čeprav je prepričljivo dobila bitko pod košema (27:17), v napadu ob Begiću ni imela razpoloženega igralca. Na drugi strani je domači trener Alfonso Alonso že v prvem polčasu v svoji vrsti kar devet igralcev, ki so se vpisali med strelce, med njimi pa ni bilo mladega Rickyja Rubia, ki je tekmo zaradi poškodbe spremljal s tribune.

Razmerje moči se v drugem delu ni bistveno spremenilo, četudi sta strelsko vlogo Begića uspešno prevzela Vlatko Ilievski in Marko Milič.

Katalonski igralci, branilci naslova pokala ULEB, so bili vedno korak pred ljubljanskimi, ki so se nekajkrat približali na koš ali dva zaostanka (nazadnje 56:53), a vedno ostali praznih rok. Tik ob zvoku sirene za konec tretje četrtine je trojko zadel Nemec Jagla (59:53), odločilni pobeg pa je Juventut izvedel na začetku zadnje četrtine. Povedel je 64:54, kar je bilo ob vseh težavah Uniona Olimpije pri organizaciji napadov in njenim kar 21 izgubljenim žogam dovolj za mirno končno in prepričljivo zmago gostiteljev.

Union Olimpija bo naslednji dve tekmi evrolige igrala pred domačimi gledalci. Prihodnji četrtek jo čaka prvi favorit skupine C španska Tau Ceramica, ki je v uvodni tekmi premagala Fenerbahçe, čez štirinajst dni pa bo gost rimske Lottomatice.

Union Olimpija: Ilievski 15, Klobučar 5 (3:5), Rudež 8, Milič 13 (7:10), Begić 17 (1:3), Zupan 1 (1:2), Ožbolt 5 (2:2).

Slabo sta se včeraj odrezali obe italijanski moštvi. Rimska Lottomatica je z 68:63 izgubila v Berlinu proti Albi, čeprav je bilo v vodstvu do začetka zadnje četrtine, v zadnji minuti pa je bilo stanje izenačeno. V svojem krstnem evropskem nastopu je Sežančan Primož Brezec dosegel 10 točk (4:7 za dve točki) in pet skokov, Sani Bečirovič pa je prispeval 7 točk, a je v zadnji minuti naredil dve usodni napaki: prekršek v napadu in zgrešeno polaganje na koš. Najboljši strellec za Lottomatico je bil Datome (13),

najboljši strellec tekme pa je bil za Albo McElroy, medtem ko slovenski reprezentant Dragiša Drobnjak ni stopil na igrišče.

Air Avellino (Warren 18, Tušek 5 točk) je na domačih tleh po prvi četrtini vodili z 22:14, nato pa gladko klonil pred grškim Olympiacosom, ki je morada glavni favorit za osvojitev evrolige. Končni izid je bil 69:83.

Šah: remi v Bonnu

BONN - Izzivalec Vladimir Kramnik je na svetovnem šahovskem prvenstvu v Bonnu v sedmi partiji proti branilcu naslova Indijcu Viswanthanu Anandu iztržil remi. Kramnik je s tem zaenkrat končal serijo porazov, remi pa mu je uspel s črnimi figurami po 37 potezah. V skupnih zmagah še vedno prepričljivo vodi Anand s 5:2. Osmo partija bo danes.

LIGA EBEL - Izid 15. kroga hokejske lige Ebel: Acroni Jesenice - Vienna 7:5 (2:1, 3:3, 2:1)

Montepaschi Siena je bil v uvodnem krogu evrolige edino uspešno italijansko moštvo

ANSA

KOŠARKA - Jutri ob 20.30 v goriški telovadnici Stella Mattutina

Breg nesporni favorit

Na papirju v vseh položajih boljši od Doma - Kontovelci lahko v Vilešu še podaljšajo serijo zmag

»NAŠA NAPOVED« - Jan Godnič

»Bregu lahko škodi le preobilica igralcev«

Jan Godnič, dolgoletni Kontovelov center, ima letos precej težav z bolečinami v hrbtu. Na račun teh je letos bolj malo treniral, tako da bo s pripravo začel šele novembra - po derbiju z Bregom. Vseskozi pa je zvesto sledil svoji ekipi, ki je sezono pričela s tremi zaporednimi zmagami, medtem ko je s podobno postavo lani zmagala tri tekme v cellem prvem delu prvenstva. Kaj se je spremenilo v Kontovelovem taboru? »Treningi so drugače zastavljeni, poleg tega pa smo imeli tudi so razmeroma lažje nasprotnike v prvih štirih krogih. Pomembno je, da smo trikrat zmagali kljub slabi igri. S trdim delom pa lahko še dosti izboljšamo in dosežemo, kar smo si zastavili.« O Bregu meni, da ima dobrega trenerja in veliko skupino zelo kvalitetnih igralcev. Prav preobilnost pa bi lahko bila njihova največja hiba, saj bi lahko kaj zaškripalo prav zaradi posameznikov. Domova najboljša lastnost pa je, da ima precej volje, da se izkaže, najslabša pa, da igralski kader ni še popolnjen. S tako ekipo pa se Bregu lahko upira le eno četrtino - dokler zdrži prva peterka. Za derbi med Kontovelom in Bregom pa bo končni izid odvisen od igralске zasedbe in priprave na tekmo, saj imajo Kontovelci težave s poškodbami. Poškodbe trenutno pestijo tudi drugo ekipo, ki trenira v telovadnici Er-

vatti - Jadran. Predvsem pod košema ima trener Popović precej težav, po Janovnem mnenju pa v zamejstvu ne premoremo igralcev, ki bi lahko igrali v tej vlogi na taki ravni. Težave z igralskim kadrom pa se ne bodo kmalu zaključile, ker mladi niso pripravljeni trdno delati in s časom napredovati. Glavna izjema je Saša Malalan, ki bi lahko s časom prevzel vodilno vlogo tudi v C ligi. Za njim pa bo med mlajšimi Kontovelci čez nekaj let lahko visoko cilj ljal tudi Borut Ban. Trenutno pa Jadran nima primerne pristopa za C1 ligo in jim bo trda predla vse do zadnjega kroga. Nekoliko boljše se bodo najbrž odrezali borovci, ki imajo že nekajletno izkušnjo na tej ravni, medtem ko so jadranovci nihali med C1 in C2 ligo, meni Godnič.

JANOVE NAPOVEDI
Bor Radenska - Virtus Videm

zmaga Bora +6

Vicenza - Jadran

zmaga Vicenze +12

Dom - Breg

zmaga Brega +24

Villesse - Kontovel

zmaga Kontovela +18

(M.O.)

Tri tedne po uvodnem derbiju med Kontovelom in Domom je na sporedu že drugi letošnji D-ligaški derbi, v katerem bosta merila moči Breg in Dom. V Gorici se popravila ogrevanja v Kulturnem domu počasi zaključujejo, za prvenstvene tekme pa bo Domovo domače igrišče nared šele za naslednjo tekmo. Zato so morali tudi derbi premestiti na jutri v telovadnico športnega centra "Stella Mattutina". Ob 20.30 se bo s sodniškim metom Sissota in Sauleja pričel prvi derbi med Bregom in Domom po več letih. Za razliko od večine derbijev so tokrat Brežani nesporni favoriti za zmago, saj so doslej zmagali vse tekme, medtem ko so domovci vse izgubili. Na sploh pa so Krašovčevi varovanci že na papirju boljši v vseh vlogah. V vlogi organizatorja se mlada Vončina in Collenzini ne moreta (še) meriti s trojico bivših jadranovcev Cerne - Cociancich - Lokatos. Sam Cerne pa ima več let kot oba osemnajstletna Ambrosijeva playmakerja skupaj. Med beki sta Brežana Sila in Ciacci nedvomno hitrejša od domovcev Belija in Faganela, ki pa bosta z izkušnostjo skušala nadoknaditi fizično premoč dolinčanov. Podobno bo tudi pod košema, kjer je Klarica v D-ligaški konkurenci skorajda neustavljiv, Zeriali in Klabjan pa spadata med najboljše centre v ligi. Brez trenutno še neregistriranega Gorjupa bosta imela Cej in Kristančič precej težav. V obeh taborih za srečo nimajo težav s poškodbami, tako da bosta postav v glavnem nespremenjeni v primerjavi s prejšnjo tekmo.

Kontovel bo po domači zmagi proti tržaškemu Libertasu igral še v gosteh proti vileškemu. Kot pred dvema letoma se bo domača tekma Villesseja pričela ob 18., sodila pa jo bosta Gelicrisio in Morassutti. Tudi na tej tekmi morajo gostje ubraniti vlogo favorita, saj so na začasnem prvem mestu, domačini pa na zadnjem. Brumnove varovance kljub temu še marsikdo podcenjuje, kljub temu, da so že proti Poggiju pokazali, da lahko letos res visoko ciljajo. Nasprotniki, ki se tega še ne zavedajo bodo to drago plačali. Villesse pa je itak šibkejši od Brumnovih varovancev, saj se je v bistvu ošibil v primerjavi s prejšnjo sezono. V Kontovelovih vrstah bodo tokrat gotovo odsotni poškodovani Bukavec, Guštin in Ukmar, poleg njih pa je v dvomu še Lisjak. Kljub temu se lahko mladi Kontovelci na dolgem in širokem vileškem igrišču izkoristijo dobre atletske sposobnosti in nanizajo še četrto zaporedno zmago.

Mitja Oblak

SMUČANJE Začetek sezone v Söldnu

SÖLDEN - Na ledeniku Rettenbach bo konec tedna tradicionalni začetek svetovnega smučarskega pokala. Jutri bo ženski veleslalom, v nedeljo pa še moški. Pokal se bo nato nadaljeval šele čez en mesec, zato je smisel uvodnih tekem predvsem v preverjanju forme in materiala. Sezona bo dosegla vrhunec prva dva tedna februarja, ko bo v francoskem Val d'Isereu svetovno prvenstvo.

V italijanskem moštvu največ pričakujejo od Južnotirolca Denise Karbon in Manfreda Moelgga. Karbonova je lani prav v Söldnu začela svojo fantastično serijo petih zaporednih veleslalomskih zmag, po katerih si je zagotovila mali kristalni globus v tej zvrsti. Moelgg je bil lani najboljši v slalomu, vendar je med poletjem zelo vabil veleslalom s ciljem, da se uveljavi tudi v tej disciplini in hkrati naskakuje vrh skupne lestvice. V Söldnu bosta nastopila tudi lanske dobitnika svetovnega pokala Američana Bode Miller in Lindsey Vonn. Millerjev glavni tekmelec bo še naprej Avstrijec Benjamin Raich, njegova zaročenka, kraljica slaloma Marlies Schild, pa zaradi poškodbe kolena letos ne bo tekmovala.

UNDER 21 DEŽELNI

Lahka zmaga Kontovela

Kontovel - Intermuggia 68:58 (23:10, 36:28, 50:40)

KONTOVEL: Guštin, Malalan 27, Luka Starc, Bufon, Fergolia 29, Bergagna 2, Genardi 8, Gaggi/Slokar, trener Claudio Starc.

Kontovelovi mladinci so v deželnem prvenstvu do 21. leta dosegli prvo zmago na račun resnici na ljubo skromne Intermuggie. V domačih vrstah je bilo veliko odsotnih, sploh pa se ekipa med sabo komaj uigrava, tako da je učinek na igrišču nihajoč. Glavna akterja uspeha sta tako bila v prvi vrsti Saša Fergolia in Saša Malalan, ki se v igri zelo dobro ujameta. Odlično je igral zlasti Malalan (10:16 za dve točki, 7:7 v prostih metih), ki je zbral tudi dvanajst odbitih in sedem pridobljenih žog. V vsakem primeru so Starčevi varovanci dokaj zanesljivo obvladali povprečnega tekmeča, kateremu so mogoče dovolili le preveč trojk.

Ostali izidi 2. kroga: Alba Krmin - Roraigrande 108:55, CBU - San Vendemiano 47:94, Virtus Videm - NPG 92:90, Don Bosco - Dinamo sinoči. **Vrstni red:** Alba Krmin, San Vendemiano in Virtus Videm 4, Kontovel, Dinamo in NPG 2, Don Bosco, CBU, Intermuggia in Roraigrande 0.

UNDER 17 DEŽELNI

Bor ZKB začel z lepo zmago

Bor Družna kraška banka - Goriziana 83:72 po podaljšku (13:19, 32:29, 48:53, 70:70)

BOR: Stepančič, De Luisa, Celin 41, Coccetti 5, Sancin, Ruffini, Nadlišek 12, Jerman, Švara 16, Tanasijević 7, Bandi 2, trener Lucio Martini. PON: Coccetti, Nadlišek in Švara. TRI TOČKE: Celin 5, Nadlišek 1.

Deželno kadetsko prvenstvo je združena vrsta Bora in Brega začela s težko zmago proti razmeroma enakovredni goriški ekipi. Peterki sta se vseskozi izmenjavali v vodstvu, štiri minute pred koncem rednega dela pa je Bor ZKB s koši Švare povedel za osem točk (64:56). Agresivni gostje pa se niso predali in izsilili podaljšek, tudi po krivdi zmedene igre Martinijevih fantov. V dodatnih petih minutah pa so domači le prevladali, nasprotnikom so dovolili en sam koš in tako vknjižili prvo zmago, katere so seveda veselili. Ostale tekme prvega kroga bodo odigrali konec tedna.

TENIS Poraz utrjene Ciguijeve

Naša najboljša tenisačica Paola Cigui je v 2. krogu mednarodnega turnirja v Dubrovniku izpadla v 2. krogu. S 6:3, 6:4 jo je premagala Madžarka Aleksandra Filipovski, ki se je prejšnji teden na podobnem turnirju v istem kraju pribila do polfinala. Nesrečen dan je sklenil še poraz v polfinalu dvojic, v katerem je Ciguijeva imela skupaj z Italijanko Eleno Pioppo na volj dve zaključni žogi.

Paolo je včeraj izdala utrujenost. V zadnjih 18 dneh je odigrala 13 dvobojev, v katerih je dosegla 10 zmag, po katerih se je povzpela do 527. mesta na svetovni lestvici WTA. Zdaj se vrača domov na regeneracijo, zaradi česar bo izpustila načrtovan nastop v Bratislavi. Novembra bo verjetno nastopila na dveh turnirjih v Palmi de Malorci.

Naša anketa

Ali je prav, da igralci in igralkе naših društev že zelo mladi zapuščajo matične klube za igranje v višji ligi pri italijanskih klubih?

— Glasuj in komentiraj na sport@primorski.it —

NAMIZNI TENIS - Ženska A1-liga: Kras že danes

»Misija nemogoče« V San Donatu Milanese

Proti kandidatu za naslov brez Kitajke Yuan Yuan - V Milanu igra tudi Bojan Tokič

Krasove namiznotenike prvoli-gašice bodo tekmo 2. kroga rednega dela A1-lige odigrale že danes popoldan. Gostovanje pri Sandonateseju spada pod šifro »misija nemogoče«, saj so nasprotnice iz Milana skupaj s prvakom Castelgoffredom glavne kandidatke za uvrstitev v play-off oziroma za osvojitve naslova prvaka. Sandonatese ima v svojih vrstah Kitajko Qi Rongovo, ki je najboljša tujka v Italiji, in pa kar dve Romunki, ki spadata v evropski vrh, to sta Dodeanova in Samara. Ekipo dopolnjuje še izkušena veteranka Laura Negrisoni, ki je med njimi edina z italijanskim državljanstvom in bo torej obvezno igrala. Na seznamu igralr prve ekipe je tudi nekdanja krasovka 20-letna Lisa Ridolfi, ki že četrto leto zapored brani barve milanskega kluba in ima v ekipo status rezerve, sicer pa bo letos igrala v drugi ekipi v A2-ligi. Sandonatese je bogat klub (med njegovimi pokrovitelji je tudi krožek tesnega Berlusconi-jevega sodelavca Dell'Utrija) s profesionalno strukturo, močna pa je tudi njihova moška ekipa, za katero letos prvič igra tudi najboljši slovenski namiznoteniški igralec Bojan Tokič.

Naloga krasovke je še toliko težja, ker se v Milan odpravljajo brez svoje najboljšje igralke, Kitajke Yuan Yuan. Že na prvi prvenstveni tekmi preteklo soboto proti Ripostu je igrala z bolečinami v rami, v ponedeljek pa jo je rama tako bolela, da je morala poiskati pomoč pri fizioterapistu, ki ji je predpisal teden dni popolnega počitka. V želji, da bi po porodu čimprej nadoknadila zaostanke v formi, je požrtvo-

Mateja Crismancich

KROMA

valna Yuanova zadnje čase ogromno trenirala, pri tem morda celo pretiravala, tako da je staknila poškodbo. Namesto nje bo proti San Donateseju igrala Mateja Crismancich, ki zaradi študijskih obveznosti sicer manj trenira kot ostale krasovke.

Sandonatese je v zaostali tekmi 1. kroga v sredo s 4:1 v gosteh premagal na papirju tretjo silo prvenstva, v drugi zaostali tekmi pa je Castelgoffredo z enakim izidom odpravil sardinski Zeus, tako da je popolni vrstni red zdaj takšen: Castelgoffredo in Sandonatese 2, Riposto, Montepaschi Libertas Siena, Coccaglio in Kras ZKB 1, Inotica Molfetta in Zeus 0.

Ostale Krasove ekipe v moških in ženskih državnih in deželnih ligah bodo ta teden proste.

Lisa Ridolfi: »Kras se lahko reši, zame sezona prelomnega pomena«

Nekdanja krasovka Lisa Ridolfi, ki bo prihodnji mesec dopolnila 20 let, že četrto leto brani barve milanskega Sandonateseja. Klub jo je uvrstil v seznam igralr za A1-ligo, v kateri pa ima status rezerve, medtem ko bo nosilno vlogo zavzemala v Sandonatesejevi ekipi A2-lige. Danes je ne bo na tekmi, po poldrugem mesecu bo imela namreč prost konec tedna in se bo vrnila domov v Nabrežino.

»Letošnja sezona je zame prelomna. Dokončala sem licej, zdaj sem prava profesionalka in sem ves dan predana namiznemu tenisu. Treniram bodisi popoldan bodisi popoldan, skupno pet ur na dan, poleg tega so tu občasno še kondicijski treningi. Letos je moj trener Maurizio Rigo, ki je izreden strokovnjak. On zelo verjame v moje možnosti. Prepričana sem, da bom z njim zelo napredovala. Ne skrivam želje, da bi se letos na državnem prvenstvu uveljavila tako v članski kategoriji kot v kategoriji mladink do 21. leta. Moj cilj je tudi uvrstitev v 1. kategorijo,« je povedala Lisa, ki je vso šolsko pot opravili na italijanskih šolah, a solidno govori slovensko. Na državni lestvici je Ridolfijeva 36., 18. med italijanskimi državljanke, 10. na lestvici drugokategoric (pred njo je od krasovk samo Martina Milič, od Slovenk pa še igralca Siene Ana Bržan) in 4. med under 21.

O univerzi ne razmišljaš?

»Ne, sedaj se posvečam samo namiznemu tenisu, dala pa sem si največ dve leti časa, da dosežem svoje cilje. Če kljub povečanemu obsegu vadbe in optimalnim pogojem za delo, ne bom uspela, pa bom začela razmišljati tudi o vpisu na kako fakulteto. Všeč mi je filozofija, ne bi pa rada postala profesor, zato me mika tudi marketinštvo.«

Vi in Castelgoffredo ste edini kandidati za naslov prvaka.

»Zadnja tri leta smo se z njimi pomerili v finalu in smo vsakič gladko izgubili. Letos bi lahko bilo drugače. Svoji ekipi pripisujem 55% možnosti za zmago.

Danes bo proti vam igral Kras. Kaj lahko doseže?

Po pravici povedano bo proti nam težko prišel do točke. Naše tujke bi bile trd oreh tudi za Yuanovo. Mislim pa vsekakor, da se lahko Kras uspešno bori za obstanek.« (ak)

ŠAH - Mladi in stari v popolni tišini

Vsaka partija je zgodba zase

Najmlajši se v boj podajajo zagnano, starejši pa bolj premišljeno - Računalnik in internetne partije so zdaj nenadomestljive

Za tiste, ki najpogosteje sledimo odbojgarskim, košarkarskim ali nogometnim tekmam in na tribunah glasno navijamo, je bila prekomerna tišina v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah, kjer je prejšnji teden 31 tekmovalcev merilo moči na zamejskem šahovskem prvenstvu, pravo presenečenje. Le tik-tikanje ur je prekinjalo molk, ki je vladal med partijami, na katerih so se udeleženci potegovali za naslov zamejskega prvaka in prvakinje v hitropoteznem šahu. Najmlajše sta od najstarejših igralcev ločevali samo miza in barva figur, koncentracija in disciplina pa sta bili tako pri otrocih kot pri starejših izkušenih igralcih skorajda enaki.

Prvi krog. Računalniški program za šahovske turnirje določa, kdo bo s kom igral. Na platnu se prek projektorja le nekaj minut pred uradnim začetkom prvega kroga dvobojev prikaže tabela z imeni vseh nastopajočih. Tisti, ki so na desni strani tabele, bodo na šahovnicah imeli bele figure, tisti, ki so na levi strani, pa črne. Program vsakemu dodeli tudi številko šahovnice, za začetek dvoboja pa se vsaka dvojica odloči sama. Najmlajši se zagnano pognojo v »boj«, starejši pa se pred začetkom še rokujejo, nato pa udobno sedejo. Dvorano preplavi tišina, ki jo prekinja samo tik-takanje ur.

Pri otroških mizah je zaustavljanje časa s šahovsko uro hitro in neprekinjeno: »Otroci igrajo hitro, eksplozivno. Nekaj potrpljenja jim še manjka, sicer pa so nekateri zelo dobri,« ugotavlja Igor, 30 let. Tako se prva partija za nekatere hitro zaključila: »To je zame šele drugi turnir. Prvega sem igral na Bledu in tam dosegel eno točko in pol,« pojasni najmlajši igralec zamejskega prvenstva Boštjan,

Zamejsko prvenstvo na Opčinah z dveh zornih kotov

KROMA

6 let. »Zelo rad igram šah, predvsem doma z računalnikom. Včasih se pomerim tudi s sestro Mojco, ki je stara 10 let,« zaključuje Boštjan.

Drugi krog. Vsaka partija je zgodba zase. Z lažjim nasprotnikom zbranost počasi popušča, tako da se pogled mnogih usmeri kar v šahovnico sosed. Tam se namreč bije zanimivejši dvoboj, ki ne dopušča od diha. Igralca si kar z dlanmi podpirata glavo in brez pavze buljita v šahovnico. Kdo bo zmagovalc? Prav tako svojevrstno je tudi zlaganje »pojetih« figur: nekateri jih postavijo ob šahovnico razpršeno, drugi pa jih zložijo po točno preštudiranem kriteriju: ali po velikosti ali pa po črtah šahovnice. Vsekakor urejeno.

Zmage in porazi se na 15 šahovnicah nenehno vrstijo. »Zgrešil je postavitev, jaz pa sem to povsem izkoristila,« pravi Ajlin, ki je z Janom remizirala. Prvo zmago pa je dosegla Tina, 9 let: »Petelinčka mi ni uspelo izvesti, vseeno pa sem ga na koncu preliščila,« se je veselila Tina: »Pred turnirjem sem nekaj partij igrala z očetom in tu sem uporabila tudi nekaj njegovih nasvetov,« pojasni.

Tretji krog. »Končno gre zares!«

potrdi Mitja, 23 let. V tretjem krogu računalniški sistem določi zanimive in kakovostne dvoboje na prvih treh šahovnicah. Med nastopajočimi je tudi Jan, 16 let, ki je prvi renking pridobil na mednarodnem turnirju pred letom dni: »Odigral sem že več turnirjev, na tiste, za katere je treba doplačati vpisnino, pa še ne hodim. Treniram na internetni strani, tako da igram proti tistemu, ki je takrat povezan,« razloži Jan, ki se najraje uči prek igre: »Ne berem rad šahovskih knjig, ampak raje vadam na računalniku!«

Najzanimivejši in najdaljši so dvoboji med starejšimi igralci. Ko je večina šahovnic prosta, se skupina navdušencev zbere okrog najzanimivejše partije in v tišini sledi dvoboju. Napetost narašča, saj je časa za igranje vedno manj (vsak igralec je imel 15 minut za vsako partijo), prav tako kot figur na šahovnici. Igra postane hitrejša. Komu bo uspelo? Zbranost prekine iskren pogled, nasmeh in naposled še rokovanje. Tako poraženec prizna premoč nasprotnika: športno, brez kričanja ali ugovarjanja. Figure so pač pokazale, da je bil nasprotnik boljši.

Veronika Sossa

ZŠSDI - Jutri V Poreču srečanje manjšin

Jutri bo v Poreču že 7. športno srečanje manjšin med selekcijami Združenja slovenskih športnih društev v Italiji in Unije Italijanov. Prvo srečanje je bilo že leta 2002 v Pulju, odtlej pa poteka vsako leto izmenično pri nas in v hrvaški Istri. Športniki se bodo jutri pomerili v šestih športnih panogah in sicer v moški in ženski odbojki, moški košarki, moškem in ženskem namiznem tenisu, moškem in ženskem tenisu in balinanju. Ekipne panoge so namenjene mladinskim vrstam, ostale pa so odprte za vse. Pri sestavljanju izbranih vrst ZŠSDI je bilo nekaj težav, ker srečanje sovпада s prvenstvenimi obveznostmi, vseeno pa je ZŠSDI uspelo zbrati odpravo, ki bo zagotovo častno branilo njegove barve.

ODBOJKA

1. divizija: Za uvod poraz sočank

Soča - Millenium 1:3 (16:25, 25:18, 15:25, 21:25)

SOČA: Bevčar 2, Camauli 1, I. Černic 13, Gabbana 7, Gergolet 2, Kogoj 0, Marussi 0, Visintin 15, Turus 0, Brumat, Fabbri De Palma, Moro. Trener: Uršič.

V prvem prvenstvenem krogu so Sočanke potegnile krajši konec proti Millenium. Nasproti sta si stali mladi ekipe, ki sta igrali dokaj nihajoče. Sočanke so precej gladko osvojile drugi set, prvega in tretjega pa predale po dobrem začetku. Popustile so pravzaprav šele v četrtem setu, ko jim je zmanjkalo psihičnih energij. Ekipe sta si bili dokaj enakovredni, sočanke pa so izdale nepotrebne napake in slabši sprejem.

Soča nastopa letos v 1. diviziji s ciljem, da nabere čimveč izkušenj, vsekakor pa bolj ambiciozno kot lani, saj je ekipa zdaj številčno okrepljena, tako da so tudi treningi kvalitetnejši, je povedala trenerka Paola Uršič.

UNDER 18 ŽENSKO

Sloga Dvigala Barich - Libertas 0:3 (10:25, 14:25, 15:25)

SLOGA DVGALA BARICH: Kralj 2, Černich 4, Spangaro 4, Žerjal 2, Malalan 1, Milcovich 2, Slavec 4, Perrot 1, Porro 0, Barbieri (L). Trener: Maver

Združena ekipa Sloge, Brega in Bora je v sredo gostila glavnega favorita za naslov pokrajinskega prvaka med mladinkami Libertas. Nekatere njegove igralke nastopajo namreč tudi v C ligi, tako da je bil poraz naše ekipe v bistvu pričakovano. Maverjeve varovanke pa bi lahko vseeno nudile večji odpor. Prvi set je bil povsem enosmeren, v drugem pa so domačinke šele proti koncu niza omilile zaostanek. Najbolj izenačen je bil tako zadnji set, v katerim so bile igralke Sloge Barich, ki so zelo požrtvovalno igrale v obrambi, do rezultata 16:14 nasprotnicam povsem enakovredne. Nato pa se jim je spet zataknilo in so do konca tekme dosegle samo še eno točko. Trener Maver je bil po srečanju vidno razočaran: »Nasprotnice so nedvomno boljše od nas, pričakoval pa sem drugačen pristop svoje ekipe. Igrali smo premalo samozavestno in z naivnimi napakami še sami pomagali Libertasu.« (T.G.)

NOGOMET

Pipán (Primorje) bo »preskočil« eno tekmo

Disciplinska komisija deželne nogometne u+zveze je v svojem zadnjem sporočilu izrekla strogi opomin kar lepemu številu nogometašev naših društev, diskvalificirala pa je samo člana Primorja Mattea Pipana, ki je bil v nedeljo izključen. Sodnik v zapisniku z njim očitno ni bil prestrog, saj je bil kaznovan s prepovedjo igranja le ene tekme.

Obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo seja odbojgarske komisije, v sredo, 29. oktobra, ob 20.30 na sežu ZŠSDI v Trstu.

OOZU rabi vse učitelje smučanja/člane, da podaljšajo Modro kartico za sezono 2008/2009 in članstvo v uradih ZŠSDI-ja tudi, če niso še prejeli evidenčnega lista po pošti.

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledečih datumih in urnikih: samo v četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem bo potekal v petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure, v soboto, 8. novembra, od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Sejem bo v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah. Za informacije lahko kličete na štev. 347 5292058.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8/11 do 29/11 oz. ob nedeljah od 9/11 do 30/11/2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Pesem mladih 2008: OŠ Grbec-Stepančič - Škedenj
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 23.15, 0.50 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: I migliori anni (v. C. Conti)
23.20 Aktualno: Tv7
0.20 Aktualno: L'Appuntamento

6.20 18.50, 1.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.15 Aktualno: TGR Montagne
9.45 Nan.: Un mondo a colori
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 22.55 Dnevnik
21.05 Nan.: Terapia d'urgenza (i. E. Rocchetti, C. Bocci)
23.00 Aktualno: Punto di vista
23.10 Film: Fine di un mistero (dram., Šp, '02, r. M. Hermoso, i. N. Manfredi)

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo; Italia, istruzioni per l'uso
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba volant
9.15 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik - Športne vesti in vremenska napoved
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
18.15 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Agrodolce
20.35 Nad.. Un posto al sole
21.05 Aktualno: Mi manda Raitre
23.10 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

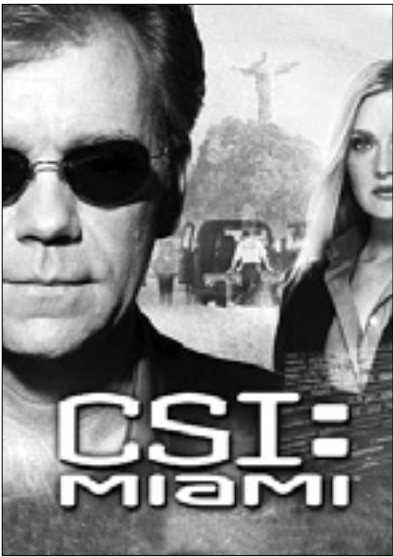
7.05 Nan.: I Robinson
7.20 Nan.: Charlie's Angels
8.20 Nan.: Hunter
9.20 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life 2
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nad.: Sentieri
15.15 Film: La banda degli angeli (dram., ZDA, '57, r. R. Walsh, i. C. Gable)
18.40 21.10 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nad.: Tempesta d'amore
23.25 Film: **L'ombra del diavolo** (tril., ZDA, '97, r. A. J. Pakula, i. B. Pitt)

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beaufitul
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Paperissima - Errori in tv
23.30 Aktualno: Matrix (v. E. Mentana)

6.15 Nan.: Prima o poi divorzio!
6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky e Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanka: Simpsonovi
15.00 Nan.. Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni šov: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Nan.: CSI: Miami

22.10 Nan.: Life
23.05 Nan.: Dexter
0.10 Nan.: Six Feet Under

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: The flying doctors
12.45 Info. oddaja: La provincia ti informa
13.15 Il Rossetti
14.30 Inf. odd.: A casa del musicista
14.50 Inf. odd.: Volley time
15.15 Dokumentarec o naravi
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.05 Inf, odd.: Musa Tv

20.20 Snaidero passione basket
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Concert: Voci dal Ghetto
23.35 Lavoro donna
23.55 Film: Divorce Sans Merci (tril., '98, r. T. Vincent, i. Y. Back)

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Mai dire sì
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Riccardo Cuor di Leone (akc., ZDA, '54, r. D. Butler, i. R. Harrison)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlante - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Le invasioni barbariche
23.55 Šport: Victory

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Risana nan.: Trojčice (pon.)
9.35 18.40 Risanke
9.40 Risana nan.: Hotel Obmorček (pon.)
9.55 Kratki film: Mejšjangina obluba (pon.)
10.05 Enajsta šola
10.40 Jasno in glasno (pon.)
11.25 Osmi dan (pon.)
11.55 City folk
12.25 Slovenski magazin (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Duhovni utrip (pon.)
13.40 Njeno Veličanstvo v Sloveniji (pon.)
14.25 Slovenski utrinki
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.40 Kaj govoriš?
16.00 Iz popotne torbe
16.15 Dok. nan.: Slovenski vodni krog
16.40 Slike iz Sečuana: Sajenje riža
17.00 Novice, slovenska kronika, vremenska napoved in športne vesti
17.35 Tv pogled
17.45 0.15 Dok. serija: National Geographic
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Eutrinki
19.55 Nan.: Anica in materinski dan
20.30 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, šport
23.00 Polnočni klub

6.30 9.30, 2.35 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 11.00 Otr. infokanal
9.00 12.00 Tv prodaja
12.30 Slovenci po svetu (pon.)
13.00 Glasnik (pon.)
13.25 Opus (pon.)
13.50 Evropski magazin
14.20 Črno-beli časi
14.40 Šport špas
15.10 Hum. nad.: Bram in Alice
16.05 Primorski mozaik
16.35 Študentska
17.00 Mostovi - Hidak
17.30 Migaj raje z nami!
18.00 Proslava ob dnevu OZN
19.00 Velika imena malega ekrana
20.00 Dok. serija: Stari Rim
20.50 Hum. nan.: Frasier
21.15 Film: **Gola resnica**

6.30 9.30, 2.35 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 11.00 Otr. infokanal
9.00 12.00 Tv prodaja
12.30 Slovenci po svetu (pon.)
13.00 Glasnik (pon.)
13.25 Opus (pon.)
13.50 Evropski magazin
14.20 Črno-beli časi
14.40 Šport špas
15.10 Hum. nad.: Bram in Alice
16.05 Primorski mozaik
16.35 Študentska
17.00 Mostovi - Hidak
17.30 Migaj raje z nami!
18.00 Proslava ob dnevu OZN
19.00 Velika imena malega ekrana
20.00 Dok. serija: Stari Rim
20.50 Hum. nan.: Frasier
21.15 Film: **Gola resnica**

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews, sledi Vesolje je...
15.00 23.30 Športna oddaja
15.30 Film: Vse za vse (ZDA, '56, r. G. Mayer, i. D. Brian)
17.00 Vas tedna
17.30 Mladinska odd.: Fanzine
18.00 Študentska (program v slovenskem jeziku)
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.05, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne novice
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Istra skozi čas
20.40 Potopisi
21.10 Dok. oddaja
22.20 Globus
22.50 Arhivski posnetki
23.40 Košarka: NLB Magazin
0.15 Čezmejna Tv TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

11.30 Dnevnik, kultura in vremenska napoved
12.00 23.55 Videostrani
18.00 Miš Maš (pon.)
18.45 Primorski župani (pon.)
19.45 Kulturni utrinek
19.55 Epp
20.00 23.05 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Sodobna umetnost (pon.)
21.00 Razgledovanja (pon.)
21.30 Zelena bratovščina
22.30 Vedeževanje (pon.)
23.30 Dnevnik in vremenska napoved

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturne diagonalne; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 12.00 Prihaja vikend, sledi Napovednik; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledita Slov. lahka glasba in Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.10 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Rekel in ostal živ; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio bla bla; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Petkov zavitek; 22.30 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni program.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra; 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala; 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitve dnevnika; 10.10 Vremenska napoved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC everywhere; 11.00-12.00 Odprti prostor; 12.10 Predstavitve dnevnika; 12.15 Sigla single; Vremenska napoved in prometne vesti; 13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro notes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem tedna; 15.10 Predstavitve dnevnika, vremenska napoved in prometne vesti; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spored; Vremenska napoved in prometne vesti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30 Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album charts; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.35 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in smrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dne-

va; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 8.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45 Val v izvidnici; 12.00 Izjava tedna; 13.25 Napoved sporeda; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 17.10 Evrotrip; 17.40 Šport; 18.00 Povzetek izjave tedna; 18.50 Večerni spored; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprt termin; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmevi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Concert; 22.05 Zborovski koncert; 22.30 Jazz ars.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Italijo je prisoten center nizkega zračnega pritiska, ki le obrobno vpliva na vreme pri nas. Konec tedna bodo nad našo deželo pritekali bolj suhi in toplejši severovzhodni tokovi.

Nad srednjo in vzhodno Evropo ter Balkanom je območje visokega zračnega pritiska. V višinah pritoka nad naše kraje občasno nekoliko bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.32 in zahaja ob 18.05
Dolžina dneva 10.33

BIOPROGNOZA

Večini ljudi vreme danes ne bo povzročalo opaznih težav.

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 18, stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	10	2000 m	6
1000 m	13	2500 m	3
1500 m	8	2864 m	1

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.50 najnižje -43 cm, ob 8.22 najvišje 45 cm, ob 15.34 najnižje -31 cm, ob 20.18 najvišje 30 cm.
Jutri: ob 2.22 najnižje -45 cm, ob 8.48 najvišje 50 cm, ob 15.05 najnižje -48 cm, ob 21.29 najvišje 34 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo zmerno oblačno do spremenljivo vreme. Dopoldne bo ob obali še pihala šibka burja.

Delno jasno bo z občasno povečano oblačnostjo, ponekod po nižinah bo zjutraj in del dopoldneva megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 8, najvišje dnevne od 12 do 16 stopinj C, na Primorskem okoli 20 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo prevladovalo zmerno oblačno vreme. Ob morju se bo burja nekoliko okrepila. Dopoldne bo na Trbiškem območju možna megla ali nizka oblačnost.

Jutri bo v notranjosti Slovenije zmerno do pretežno oblačno, na Primorskem pa večinoma sončno, tam bo pihala burja. V nedeljo bo večinoma sončno z jutranjo meglo po nižinah.

EVROPSKI PARLAMENT - Kljub grožnjam uradnega Pekinga Nagrada Saharov kitajskemu borcu za človekove pravice Hu Jiau

STRASBOURG - Vodje političnih skupin v Evropskem parlamentu so za letošnjega dobitnika nagrade Saharov, ki jo parlament podeljuje za dosežke na področju človekovih pravic, izbrali kitajskega borca za človekove pravice Hu Jiaa. Peking je v primeru izbora Huja napovedal, da bo to resno škodilo odnosom Kitajske in EU. Kandidata sta bila še vodja beloruske opozicije Aleksander Kozulin ter vodja neodvisne volilne komisije v DR Kongo Apollinaire Malu Malu. Nagrado - priznanje in 50.000 evrov - bodo slovesno podelili na plenarnem zasedanju v Strasbourgu 17. decembra.

Predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering je med včerajšnjim plenarnim zasedanjem parlamenta pojasnil, da so Huju nagrado podelili v imenu "tistih na Kitajskem in Tibetu, ki ne pridejo do besede". "S tem, ko parlament nagrado podeljuje Huju, je izrazil spoštovanje vsakodnevne boju za svobodo vseh zagovornikov človekovih pravic na Kitajskem," je dejal Pöttering. Po njegovem prepričanju je Hu kot eden od resničnih zagovornikov človekovih pravic na Kitajskem izrazil nasprotovanje zatiranju na Tibetu.

Hu, sicer diplomant računalništva, je bil tudi kandidat za letošnjo Nobelovo nagrado, ki jo je dobil nekdanji finski predsednik Martti Ahtisaari. Kitajske oblasti so 36-letnega Huja lani aretirale in letos aprila obsodile na zaporno kazen treh let in pol, ker je pododboru Evropskega parlamenta za človekove pravice poročal o stanju človekovih pravic na Kitajskem.

Hu se je v zadnjih letih uveljavil kot najbolj znan bорец za človekove pravice, poudarjal pa je predvsem primere zlorabe oblasti, uničevanja okolja in usode kitajskih bolnikov z aidsom. Večino zadnjih treh let je preživel v policijskem ali hišnem priporu, aprila pa je bil obsojen zaradi spodbujanja ljudske vstaje.

Ko se je izvedelo, da je Hu v izбору za Nobelovo nagrado, so kitajske oblasti ocenile, da bi bila podelitev nagrade Huju vmešavanje v pravosodno zadevo Kitajske, saj je bорец za človekove

pravice po njihovih navedbah "obsojeni zločinec".

V zadnjih dneh so kitajske oblasti izvajale močan pritisk tudi na poslance v Evropskem parlamentu in tako skušale preprečiti, da bi nagrada Saharov šla v Hujeve roke. Francoska tiskovna agencija AFP se je tako dokopala do pisma kitajskega veleposlanika pri EU Song Zheja pred predsedniku parlamenta Pötteringu. V tem je ta zapisal, da bi podelitev nagrade Huju "prizadela kitajsko ljudstvo in resno ogrozila odnose med Kitajsko in unijo". "Nepriznavanje kitajskega napredka na področju človekovih pravic in vztrajanje pri nasprotovanju bosta le še poglobila nerazumevanje med obema stranema," je posvaril Song in Pötteringa pozval, naj uporabi svoj vpliv in prepreči, da bi Hu nagrado prejel.

V Pötteringovem uradu so se na pismo že odzvali in kitajska prizadevanja ocenili kot kontraproduktivna. "Nagrado podeljujemo v Strasbourgu, ne v Pekingu," je predsednik Evropskega parlamenta poudaril ob robu plenarnega zasedanja v alžarskem mestu. Kitajsko so zaradi izvajanja pritiska obtožili tu-

di vodje političnih skupin.

"Zadevo smo že komentirali. Nimamo ničesar dodati. Če bomo želeli reči kaj dodatnega, vam bomo sporočili," pa je za AFP danes dejal tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva. "Stališče Kitajske do vprašanja človekovih pravic je jasno. Nasprotujemo vsakršnemu vmešavanju v naše notranje zadeve z izgovorom boja za človekove pravice. Podelitev nagrade takšnemu zločincu je vmešavanje v pravosodne zadeve in v popolnem nasprotju z duhom te nagrade," je še poudaril predstavnik.

Kitajsko opozorilo prihaja ravno ob pričetku srečanja voditeljev držav in vlad Evropske unije in Azije (Asem) v Pekingu, kjer naj bi predsedujoči EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, Kitajsko skušal prepričati, naj se pridruži prizadevanjem za prenovo svetovnega finančnega sistema in boju proti podnebnim spremembam.

Evropski parlament nagrado Saharov podeljuje že 20 let, med zmagovalci pa so bili že nekdanji južnoafriški predsednik Nelson Mandela, vzhodnotimorski voditelj Xanana Gusmao in kubanski disident Oswaldo Paya. (STA)

Hu Jia

HRVAŠKA - Državni poglavar Mesić obsojen na globo zaradi žalitve

Stipe Mesić

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić bo moral plačati 70.000 kun (9670 evrov) francoskemu odvetniku Ivanu Jurašiniću zaradi duševnih bolečin, ki mu jih je prizadejal zaradi žalitve, je včeraj razsodilo zagrebško občinsko sodišče. Mesićev odvetnik je že napovedal pritožbo.

"Priporočil bi (Jurašiniću), da ko pride v Zagreb, obišče Vrapče, kjer lahko ponudijo takšnim ljudem učinkovito pomoč. To je sijajna priložnost, ne bo ga veliko stalo, hrvaški zdravniki pa so sila učinkoviti," je sporna Mesićeva izjava novinarjem iz leta 2006. V zagrebški mestni občini Vrapče je sicer osrednja psihiatrična ustanova na Hrvaškem.

Mesić v okviru tega primera ni so povabili na sodišče, ker je sodnik ocenil, da njegova izjava ni potrebna. Hrvaški predsednik je po včerajšnji sodbi izjavil, da ne bo komentiral nepravilne sodbe. "Tega nočem komentirati. Nikoli se ne odzivam na prvostopenjske sodbe. Sicer pa gre za sijajnega odvetnika, ki ga ne želim znova užaliti, saj je prekrasen človek," je odgovoril Mesić na vprašanje novinarjev, ko se je udeležil

znanstvenega srečanja ekonomistov v Zagrebu. Medtem je njegov odvetnik Čedo Prodanović že napovedal pritožbo. Jurašinić je na prejšnjem narku povedal, da ga je omenjena Mesićeva izjava užalila, mu oskrnila ugled v Franciji in ga zaznamovala kot "norega odvetnika". Dodal je, da je Mesićevo izjavo doživel kot grožnjo, ker je bil na Hrvaškem na oblasti komunistični režim, v katerem so "pošiljali ljudi v no-rišnice, da bi se jih znebili". Mladi francoski odvetnik je ocenil, da se razmere na Hrvaškem niso spremenile.

Do spora med Mesićem in francoskim odvetnikom je sicer prišlo zaradi nekdanjega trgovca z orožjem in Jurašinićevega klienta, Marijana Tomulića. Jurašinić je v kazenski ovadbi v Tomulićevem imenu proti domnevni sotorilcu umora člana hrvaškega kriminalnega kroga med ostalim zapisal, da je Mesić "svojeverstni politični boter naročniku umora Hrvoja Petrača". Na to je predsednik odgovoril z omenjeno izjavo. Obenem je dejal, da je Tomulić "kriminalce svetovnega slovesa". (STA)